Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

L 227

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

57 tomas
2014 m. liepos 31 d.

Turinys

II *Ne teisėkūros procedūra priimami aktai*

REGLAMENTAI

★ **2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos** 1

★ **2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės** 18

★ **2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 809/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės** 69

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) Nr. 807/2014

2014 m. kovo 11 d.

kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1305/201 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 ([1]), ypač į jo 2 straipsnio 3 dalį, 14 straipsnio 5 dalį, 16 straipsnio 5 dalį, 19 straipsnio 8 dalį, 22 straipsnio 3 dalį, 28 straipsnio 10 dalį, 28 straipsnio 11 dalį, 29 straipsnio 6 dalį, 30 straipsnio 8 dalį, 33 straipsnio 4 dalį, 34 straipsnio 5 dalį, 35 straipsnio 10 dalį, 36 straipsnio 5 dalį, 45 straipsnio 6 dalį, 47 straipsnio 6 dalį ir 89 straipsnį,

kadangi:

(1) Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 nustatomos bendrosios Sąjungos paramos kaimo plėtrai, finansuojamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taisyklės, kuriomis papildomos Europos struktūriniams ir investicijų fondams taikomos bendros nuostatos, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 antrojoje dalyje ([2]). Turėtų būti nustatytos papildomos taisyklės;

(2) valstybės narės turėtų nustatyti ir taikyti specialias galimybės pasinaudoti parama sąlygas jauniesiems ūkininkams, kurie steigiasi ne kaip vieninteliai valdos valdytojai. Siekiant užtikrinti, kad paramos gavėjams, nepriklausomai nuo teisinio statuso, kurį jie pasirenka steigdamiesi žemės ūkio valdoje, būtų taikomos vienodos sąlygos, reikėtų numatyti, kad sąlygos, kuriomis juridinis asmuo ar kitokia ūkinė bendrija būtų laikoma jaunuoju ūkininku, turėtų būti lygiavertės fiziniam asmeniui taikomoms sąlygoms. Reikėtų numatyti pakankamai ilgą lengvatinį laikotarpį, per kurį jaunieji ūkininkai galėtų įgyti reikiamų profesinių įgūdžių;

(3) siekdamos užtikrinti, kad EŽŪFKP lėšomis remiamos mainų ūkių ir miškų tvarkymo srityje programos bei apsilankymai ūkiuose ir miškuose būtų aiškiai apibrėžti ir atskirti nuo panašių pagal kitas Sąjungos programas vykdomų veiksmų, kartu atsižvelgiant į skirtingą padėtį atskirose šalyse, valstybės narės turėtų savo kaimo plėtros programose apibrėžti tokių programų ir apsilankymų trukmę ir turinį. Tas turinys turėtų būti toks, kad daugiausia dėmesio būtų skiriama konkrečioms sritims, glaudžiai susijusioms su Sąjungos kaimo plėtros prioritetų įgyvendinimu;

(4) reikėtų nustatyti taisykles, kuriomis būtų apibrėžiamos gamintojų grupių bei veiksmų rūšių, kurioms gali būti skirta kokybės sistemų priemonėje numatyta parama skatinimo veiklai, savybės, ir kuriomis būtų nustatomos tam tikros sąlygos, kad būtų išvengta konkurencijos iškraipymo ir diskriminavimo tam tikrų produktų atžvilgiu, ir nustatoma, kad parama neteikiama komerciniams prekių ženklams;

([1]) OL L 347, 2013 12 20, p. 487.

([2]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos, ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

(5) Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 4 dalyje nurodytuose verslo planuose turėtų būti pateikta pakankamai informacijos, kad būtų galima įvertinti, kiek bus pasiekti pasirinkto veiksmo tikslai. Siekiant užtikrinti, kad visos Sąjungos paramos gavėjams būtų taikomos vienodos sąlygos ir būtų sudarytos palankesnės stebėjimo sąlygos, to reglamento 19 straipsnio 4 dalyje nurodytoms riboms nustatyti turėtų būti naudojamas žemės ūkio valdos gamybos potencialo kriterijus;

(6) reikėtų nustatyti būtiniausius aplinkosaugos reikalavimus, kurių turėtų būti laikomasi įveisiant mišką žemės ūkio paskirties žemėje, kad būtų užtikrinta, jog miškas nebūtų nederamai įveisiamas pažeidžiamose buveinėse, įskaitant didelės gamtinės vertės ūkininkavimo vietoves, ir būtų atsižvelgiama į atsparumo klimato kaitai poreikį. Miško įveisimas „Natura 2000“ teritorijose turėtų derėti su tų teritorijų valdymo tikslais. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti su konkrečiomis teritorijomis susijusiems specifiniams aplinkosaugos poreikiams, pavyzdžiui, dirvožemio erozijos prevencijai. Reikėtų numatyti griežtesnes miško įveisimo veiksmų, kuriais sukuriami didesni miškai, taisykles, kad būtų atsižvelgiama į tų veiksmų masto poveikį ekosistemoms ir užtikrinama tų veiksmų atitiktis Žaliosios infrastruktūros strategijos ([1]) ir naujos ES miškų strategijos ([2]) tikslams;

(7) sąlygomis, taikytinomis įsipareigojimams plėtoti gyvulininkystę, veisti vietines veisles, kurioms gresia išnykimas ūkiuose, ir išsaugoti augalų genetinius išteklius, kuriems gresia genetinė erozija, turėtų būti užtikrinama, kad įsipareigojimai būtų nustatomi atsižvelgiant į Sąjungos kaimo plėtros prioritetus, visų pirma į poreikį užtikrinti kraštovaizdžio ir jo elementų, gamtos išteklių, įskaitant vandenį, dirvožemio ir genetinės įvairovės apsaugą;

(8) reikėtų apibrėžti veiksmus, atitinkančius paramos žemės ūkio genetiniams ištekliams išsaugoti, tausiai naudoti ir plėtoti, taip pat miškų genetiniams ištekliams išsaugoti ir remti skyrimo reikalavimus;

(9) kad būtų išvengta klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013 ([3]) 43 straipsnyje nurodytos lygiavertės praktikos dvigubo finansavimo ir ūkininkų konkurencijos iškraipymo, taip pat būtų užtikrintas patikimas EŽŪFKP lėšų valdymas, reikėtų numatyti, kad su ta praktika susijusios papildomos patirtos išlaidos ir prarastos pajamos būtų išskaitytos iš susijusių mokėjimų;

(10) reikėtų apibrėžti sritis, kuriose prisiimami gyvūnų gerovės įsipareigojimai užtikrinti aukštesnius auginimo metodų standartus. Tai atliekant reikėtų užtikrinti, kad tie gyvūnų gerovės įsipareigojimai nesutaptų su įprastine ūkininkavimo praktika, visų pirma skiepijimo siekiant išvengti patologijų veikla;

(11) reikėtų apibrėžti trumpas tiekimo grandines ir vietos rinkas, kurioms gali būti skirta parama. Siekiant aiškiai atskirti vienas nuo kitų, trumpoms tiekimo grandinėms apibrėžti reikėtų naudoti tarpininkų skaičiaus kriterijų, o vietos rinkoms apibrėžti – atstumo nuo ūkio kilometrais, atsižvelgiant į konkrečias tos vietovės geografines savybes, kriterijų, nebent būtų numatytas kitas įtikinamas kriterijus. Smulkių veiklos vykdytojų bendradarbiavimas turėtų būti aiškiai sutelktas į tai, kaip įveikti bendrus sunkumus, kylančius dėl susiskaidymo kaimo vietovėse. Todėl bendradarbiavimo priemonė turėtų būti taikoma tik labai mažoms įmonėms ir fiziniams asmenims, kurie paramos prašymo metu rengiasi įsteigti labai mažą įmonę. Siekiant užtikrinti nuoseklų požiūrį į bendradarbiavimo priemonės įgyvendinimą, pagal tą priemonę reikėtų remti tik su trumpo tiekimo grandinėmis ir vietos rinkomis susijusią skatinimo veiklą;

(12) siekiant išlaikyti tinkamo dydžio įnašus, susijusius su Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 38 straipsnio 3 dalies b punkte ir 39 straipsnio 4 dalies b punkte nurodytų komercinių paskolų, paimtų tarpusavio pagalbos fondų, palūkanomis, reikėtų nustatyti, kad tų komercinių paskolų trumpiausias laikotarpis būtų vieneri, o ilgiausias – penkeri metai;

(13) siekiant užtikrinti veiksmingą EŽŪFKP išteklių naudojimą, parama neturėtų būti teikiama su išperkamosios nuomos sutartimis susijusioms tam tikrų rūšių išlaidoms, pavyzdžiui, nuomotojo pelnui, refinansavimo išlaidoms, pridėtinėms išlaidoms ir draudimo mokesčiams, padengti. Siekiant atsižvelgti į skirtingas valstybių narių žemės ūkio sektoriaus finansines ir vystymosi sąlygas ir kartu užtikrinti patikimą EŽŪFKP išteklių valdymą, reikėtų reikalauti,

([1]) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žalioji infrastruktūra. Europos gamtinio kapitalo puoselėjimas“ (COM(2013) 249 *final*).

([2]) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Nauja ES miškų strategija – miškams ir su mišku susijusiam sektoriui“ (COM(2013) 659 *final*).

([3]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL L 347, 2013 12 20, p. 608).

kad valstybės narės savo kaimo plėtros programose apibrėžtų sąlygas, kuriomis naudota įranga atitiktų paramos skyrimo reikalavimus. Atsižvelgiant į Sąjungos kaimo plėtros prioritetus, EŽŪFKP parama investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energiją turėtų būti teikiama, tik jei jomis užtikrinamas didelis energijos vartojimo efektyvumas ir didelis aplinkosauginis veiksmingumas. Tuo tikslu valstybės narės turėtų nustatyti būtiniausius energijos vartojimo efektyvumo kriterijus. Valstybės narės turėtų užtikrinti atitiktį taikomiems bioenergijos tvarumo kriterijams. Valstybės narės taip pat turėtų remti perėjimą nuo pirmosios prie antrosios kartos biodegalų ir skatinti gaminti daugiau pažangiųjų biodegalų, kuriuos naudojant smarkiai mažinamas išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, o su jų gamyba susijęs netiesioginio žemės paskirties keitimo pavojus yra nedidelis, taip pat kuriuos gaminant tiesiogiai nekonkuruojama su maisto ir pašarų rinkomis dėl žemės ūkio paskirties žemės;

(14) reikėtų nustatyti sąlygas, taikytinas įsipareigojimų pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28, 29, 33 ir 34 straipsniuose nurodytas priemones pakeitimui ar koregavimui, taip pat apibrėžti atvejus, kuriais nereikalaujama kompensuoti pagalbos. Reikėtų užtikrinti, kad įsipareigojimus pakeisti ar koreguoti būtų galima tik tuo atveju, jei išsaugomi ar sustiprinami aplinkosaugos tikslai, kurių siekiama tuo įsipareigojimu;

(15) reikėtų priimti laikotarpio, kuriuo pereinama nuo kaimo plėtros paramos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 ([1]) ar, Kroatijos atveju, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1085/2006 ([2]) prie paramos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013, nuostatas. Atsižvelgiant į tai, kad Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1310/2013 ([3]) jau nustatyta nemažai pereinamojo laikotarpio nuostatų dėl paramos kaimo plėtrai, šiuo reglamentu reikėtų nustatyti sąlygas, kuriomis su Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 52 ir 63 straipsniuose nurodytomis priemonėmis susijusios išlaidos pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 laikomos tinkamomis finansuoti. Šiuo reglamentu taip pat turėtų būti patikslintos programų *ex post* vertinimo ataskaitų ir jų suvestinės pateikimo datos, kad būtų atsižvelgta į Reglamento (ES) Nr. 1310/2013 1 straipsnyje pateiktas pereinamojo laikotarpio nuostatas dėl 2007–2013 m. programavimo laikotarpio programų įgyvendinimo 2014 m.;

(16) kadangi Reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 pakeičiamas Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013, tikslinga panaikinti Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 įgyvendinimo taisykles, nustatytas Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1974/2006 ([4]). Todėl Reglamentas (EB) Nr. 1974/2006 turėtų būti panaikintas;

(17) atsižvelgiant į tai, kad, kai šis reglamentas bus paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, jau bus prasidėjęs 2014–2020 m. programavimo laikotarpis, būtina kuo trumpiau atidėti jo įsigaliojimą. Todėl jis turėtų įsigalioti jo paskelbimo dieną ir būti taikomas nuo pirmos 2014–2020 m. programavimo laikotarpio dienos – 2014 m. sausio 1 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS

1 straipsnis

Taikymo sritis

Šiuo reglamentu nustatomos:

(1) nuostatos, kuriomis papildomas Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013, susijusios su:

a) jaunaisiais ūkininkais;

([1]) 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL L 277, 2005 10 21, p. 1).

([2]) 2006 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1085/2006, nustatantis Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA) (OL L 210, 2006 7 31, p. 82).

([3]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1310/2013, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl paramos kaimo plėtrai iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP), kuriuo iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 nuostatos dėl išteklių ir jų skirstymo 2014 m. ir kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1307/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1308/2013 nuostatos dėl jų taikymo 2014 m. (OL L 347, 2012 12 20, p. 865).

([4]) 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1974/2006, nustatantis išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL L 368, 2006 12 23, p. 15).

b) mainų ūkių ir miškų tvarkymo srityje programomis ir apsilankymais;

c) pagal kokybės sistemas vykdoma skatinimo veikla;

d) ūkio ir verslo plėtra;

e) miško įveisimu ir miškingų plotų kūrimu;

f) agrarinės aplinkosaugos ir klimato priemone;

g) žemės ūkio ir miškininkystės genetinių išteklių išsaugojimu;

h) dvigubo finansavimo išvengimu;

i) gyvūnų gerove;

j) bendradarbiavimu;

k) komercinėmis paskolomis tarpusavio pagalbos fondams;

l) investicijomis;

m) įsipareigojimų pakeitimu arba koregavimu;

n) įsipareigojimų išplėtimu ar naujų įsipareigojimų prisiėmimu;

(2) specialios pereinamojo laikotarpio taisyklės, kuriomis nustatomos sąlygos, kuriomis Komisijos pagal Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 arba, Kroatijos atveju, Reglamentą (EB) Nr. 1085/2006 patvirtinta parama gali būti įtraukiama į paramą, teikiamą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013, įskaitant Kroatijos atveju teikiamą techninę pagalbą.

II SKYRIUS

NUOSTATOS, KURIOMIS PAPILDOMOS KAIMO PLĖTROS PRIEMONIŲ TAISYKLĖS

2 straipsnis

Jaunieji ūkininkai

1. Valstybės narės nustato ir taiko specialias galimybės pasinaudoti parama sąlygas, galiojančias tuo atveju, jei Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 2 straipsnio 1 dalies n punkte apibrėžtas jaunasis ūkininkas steigiasi ne kaip vienintelis valdos valdytojas, nepriklausomai nuo jo teisinio statuso. Šios sąlygos yra lygiavertės sąlygoms, taikomoms jaunajam ūkininkui, kuris steigiasi kaip vienintelis valdos valdytojas. Bet kokiu atveju valdą kontroliuoja jaunieji ūkininkai.

2. Jei paraiška gauti paramą susijusi su juridiniam asmeniui priklausančia valda, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 2 straipsnio 1 dalies n punkte apibrėžtas jaunasis ūkininkas veiksmingai ilgą laiką kontroliuoja juridinį asmenį – priima su valdymu, nauda ir finansine rizika susijusius sprendimus. Jei juridinio asmens kapitalą valdo arba juridiniam asmeniui vadovauja keli fiziniai asmenys, įskaitant asmenį (-is), kuris (-ie) nėra jaunasis (-ieji) ūkininkas (-ai), jaunasis ūkininkas turi būti pajėgus vykdyti nurodytą veiksmingą ilgalaikę kontrolę vienas arba kartu su kitais ūkininkais.

Jei juridinį asmenį vienas arba kartu su kitais kontroliuoja kitas juridinis asmuo, pirmoje pastraipoje nustatyti reikalavimai taikomi bet kuriam fiziniam asmeniui, kontroliuojančiam tą kitą juridinį asmenį.

3. Teikdamas paraišką gauti paramą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013, jaunasis ūkininkas turi visiškai atitikti to reglamento 2 straipsnio 1 dalies n punkte pateiktą jaunojo ūkininko apibrėžtį. Tačiau sąlygoms, susijusioms su kaimo plėtros programoje nurodytų profesinių įgūdžių įgijimu, įvykdyti paramos gavėjui gali būti suteiktas lengvatinis laikotarpis, kurio trukmė yra ne ilgesnė nei 36 mėnesiai nuo konkretaus sprendimo suteikti paramą priėmimo dienos.

3 straipsnis

Mainų ūkių ir miškų tvarkymo srityje programos ir apsilankymai

Valstybės narės savo kaimo plėtros programose apibrėžia Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnio 1 dalyje nurodytų trumpalaikių mainų ūkių ir miškų tvarkymo srityje programų ir apsilankymų ūkiuose ir miškuose trukmę ir turinį. Vykdant tokias programas ir atliekant tokius apsilankymus daugiausia dėmesio, visų pirma, skiriama tvariems

ūkininkavimo ir miškininkystės metodams ir (arba) technologijoms, žemės ūkio veiklos įvairinimui, į trumpas tiekimo grandines įsitraukusiems ūkiams, naujų verslo galimybių ir naujų technologijų kūrimui ir miškų atsparumo didinimui.

4 straipsnis

Pagal kokybės sistemas vykdoma skatinimo veikla

1. Paramą pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnio 2 dalį gaunančios gamintojų grupės – bet kokio teisinio statuso subjektai, sutelkiantys veiklos vykdytojus, kurie, kaip nurodyta to reglamento 16 straipsnio 1 dalyje, dalyvauja žemės ūkio produktų, medvilnės arba maisto produktų kokybės sistemose su konkrečiu produktu, kuriam taikoma viena iš šių sistemų.

2. Paramos pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnio 2 dalį skyrimo reikalavimus atitinkančios veiksmų rūšys pasižymi šiomis savybėmis:

a) veiksmai yra skirti paskatinti vartotojus pirkti produktus, kuriems, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnio 1 dalyje, taikoma žemės ūkio produktų, medvilnės arba maisto produktų kokybės sistema, kurioje dalyvaujant gaunama parama pagal kaimo plėtros programą, taip pat

b) jais atkreipiamas dėmesys į atitinkamų produktų ypatybes ar privalumus, ypač kokybę, specifinius gamybos metodus, aukštus gyvūnų gerovės standartus ir aplinkos apsaugą, susijusius su atitinkama kokybės sistema.

3. Paramos skyrimo reikalavimus atitinkančiais veiksmais vartotojai neturi būti skatinami pirkti produktą dėl konkrečios jo kilmės, išskyrus produktus, kuriems taikomos kokybės sistemos, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 ([1]) II antraštinėje dalyje, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 110/2008 ([2]) III skyriuje, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 251/2014 ([3]) III skyriuje ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 ([4]) II dalies II antraštinės dalies I skyriaus 2 skirsnyje, kuris taikomas vynui. Produkto kilmė gali būti nurodyta, jei kilmės nuoroda nepateikiama kaip pagrindinė informacija.

4. Parama pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnio 2 dalį neteikiama su komerciniais prekių ženklais susijusiems informavimo ir skatinimo veiksmams.

5 straipsnis.

Ūkio ir verslo plėtra

1. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 4 dalyje nurodytame verslo plane aprašoma bent jau:

a) paramos verslui pradėti, skiriamos jauniesiems ūkininkams atveju:

i) pradinė žemės ūkio valdos padėtis;

ii) žemės ūkio valdos veiklos plėtojimo pagrindiniai ir tarpiniai tikslai;

iii) išsami informacija apie veiksmus, įskaitant su aplinkosauginiu tvarumu ir efektyviu išteklių naudojimu susijusius veiksmus, kurių reikia žemės ūkio valdos veiklai plėtoti, pavyzdžiui, išsami informacija apie investicijas, mokymą, konsultacijas;

b) paramos verslui pradėti, susijusios su ne žemės ūkio veikla kaimo vietovėse, atveju:

([1]) 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų (OL L 343, 2012 12 14, p. 1).

([2]) 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 110/2008 dėl spiritinių gėrimų apibrėžimo, apibūdinimo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos bei panaikinantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1576/89 (OL L 39, 2008 2 13, p. 16).

([3]) 2014 m. vasario 26 d. Reglamentas (ES) Nr. 251/2014 dėl aromatizuotų vyno produktų apibrėžimo, aprašymo, pateikimo, ženklinimo ir geografinių nuorodų apsaugos (OL L 84, 2014 3 20, p. 14).

([4]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

i) paramos prašančio asmens arba labai mažos ar mažosios įmonės pradinė ekonominė padėtis;

ii) asmens ar žemės ūkio valdos arba labai mažos ar mažosios įmonės naujos veiklos pagrindiniai ir tarpiniai tikslai;

iii) išsami informacija apie veiksmus, kurių reikia asmens ar žemės ūkio valdos arba labai mažos ar mažosios įmonės veiklai plėtoti, pavyzdžiui, išsami informacija apie investicijas, mokymą, konsultacijas;

c) paramos verslui pradėti, susijusios su mažų ūkių plėtra, atveju:

i) pradinė žemės ūkio valdos padėtis ir

ii) išsami informacija apie veiksmus, įskaitant su aplinkosauginiu tvarumu ir efektyviu išteklių naudojimu susijusius veiksmus, kurie padėtų užtikrinti ekonominį gyvybingumą, pavyzdžiui, išsami informacija apie investicijas, mokymą, bendradarbiavimą.

2. Valstybės narės nustato Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 4 dalies trečioje pastraipoje nurodytas ribas, išreikšdamos jas žemės ūkio valdos gamybos potencialu, matuojamu Komisijos reglamento (EB) Nr. 1242/2008 [1] 5 straipsnyje apibrėžtos standartinės produkcijos kiekiu ar lygiaverčiu dydžiu.

6 straipsnis

Miško įveisimas ir miškingų plotų kūrimas

Taikant miškų įveisimo ir miškingų plotų kūrimo priemonę, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 22 straipsnyje, taikomi šie būtiniausi aplinkosaugos reikalavimai:

a) pasirenkant sodintinas rūšis, plotus ir naudotinus metodus, užtikrinama, kad miškas nebūtų nederamai įveistas pažeidžiamose buveinėse, tokiose kaip durpynai ir šlapynės, ir kad nebūtų padarytas neigiamas poveikis didelės ekologinės vertės vietovėms, įskaitant didelės gamtinės vertės ūkininkavimo vietoves. Teritorijose, kurios pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB [2] ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/147/EB [3] yra priskirtos „Natura 2000“ teritorijoms, įveisti mišką leidžiama, tik jei tai dera su atitinkamų teritorijų valdymo tikslais ir tik sutarus su valstybės narės institucija, atsakinga už programos „Natura 2000“ įgyvendinimą;

b) pasirenkant medžių rūšis, veisles, ekotipus ir kilmės vietas, atsižvelgiama į atsparumo klimato kaitai ir gaivalinėms nelaimėms poreikį ir atitinkamos vietovės biotinę, dirvožemio ir hidrologinę būklę, taip pat į vietos sąlygomis galinčias pasireikšti rūšių invazines savybes, kaip tai apibrėžta valstybių narių. Paramos gavėjas privalo saugoti mišką ir jį prižiūrėti bent laikotarpiu, už kurį mokama priemoka už prarastas žemės ūkio pajamas ir priežiūrą. Ši apima tolesniam miško vystymuisi reikiamą priežiūrą, retinimą ar ganymą, konkurencijos su žoline augalija reguliavimą ir užtikrinimą, kad nesiformuotų tankus linkęs užsidegti pomiškis. Valstybės narės nustato trumpiausią ir ilgiausią laikotarpį, po kurio kertami greitai augančių rūšių medžiai. Trumpiausias laikotarpis yra ne trumpesnis kaip aštuoneri metai, o ilgiausias laikotarpis – ne ilgesnis kaip 20 metų;

c) tais atvejais, kai dėl sudėtingų aplinkos ar klimato sąlygų, įskaitant aplinkos būklės blogėjimą, negalima tikėtis, kad sodinant daugiamečius miško augalus pavyks suformuoti taikomuose nacionaliniuose teisės aktuose apibrėžtą miško dangą, valstybė narė gali leisti paramos gavėjui suformuoti ir išlaikyti kitokią sumedėjusios augmenijos dangą. Tokiu atveju paramos gavėjas vykdo tokią pačią, kaip miškams taikomą priežiūrą ir apsaugą;

d) tuo atveju, kai miško įveisimo veiksmais sukuriamas miškas, kurio dydis viršija tam tikrą valstybių narių nustatytiną ribą, vykdant tą veiksmą arba:

i) sodinamos tik prie aplinkos prisitaikiusios rūšys ir (arba) toje biogeografinėje vietovėje klimato kaitai atsparios rūšys, kurios, kaip nustatyta atlikus poveikio vertinimą, nekelia grėsmės biologinei įvairovei ir ekosistemos funkcijoms ar neturi neigiamo poveikio žmogaus sveikatai, arba

[1] 2008 m. gruodžio 8 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1242/2008, kuriuo nustatoma Bendrijos žemės ūkio valdų tipologija (OL L 335, 2008 12 13, p. 3).

[2] 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

[3] 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

ii) sodinami skirtingų rūšių medžiai, tarp kurių yra:

— plačialapių medžių, kuriais apsodinama bent 10 % ploto, arba

— bent trijų rūšių ar veislių medžių, kurių pačia negausiausia rūšimi ar veisle apsodinama bent 10 % ploto.

7 straipsnis

Agrarinė aplinkosauga ir klimatas

1. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnyje nurodytą agrarinės aplinkosaugos ir klimato priemonę prisiimti įsipareigojimai plėtoti gyvulininkystę turi atitikti bent šias sąlygas:

a) siekiant išvengti per didelio arba nepakankamo nuganymo, valdomas ir prižiūrimas visas valdai priklausantis ganymo plotas;

b) galvijų tankumas nustatomas atsižvelgus į visus ūkyje laikomus ganomus galvijus arba, jei prisiimamas įsipareigojimas apriboti maistingųjų medžiagų išplovimą, visus su atitinkamu įsipareigojimu susijusius ūkyje laikomus gyvūnus.

2. Vykdant pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnyje nurodytą agrarinės aplinkosaugos ir klimato priemonę prisiimtus įsipareigojimus veisti vietines veisles, kurioms gresia išnykimas ūkiuose, ar išsaugoti augalų genetinius išteklius, kuriems gresia genetinė erozija, reikia:

a) veisti vietinių veislių, kurioms gresia išnykimas ūkiuose, ūkinius gyvūnus, genetiškai prisitaikiusius prie vienos ar daugiau tos šalies tradicinių auginimo sistemų ar aplinkos;

b) saugoti augalų, kurie yra natūraliai prisitaikę prie vietos ir regiono sąlygų, genetinius išteklius, kuriems gresia genetinė erozija.

Paramos skyrimo reikalavimus atitinka šios ūkinių gyvūnų rūšys:

c) galvijai;

d) avys;

e) ožkos;

f) arklinių šeimos gyvūnai;

g) kiaulės;

h) paukščiai.

3. Vietinės veislės laikomos veislėmis, kurioms gresia išnykimas ūkiuose, jei tenkinamos šios sąlygos:

a) yra nurodytas veislinių patelių toje šalyje skaičius;

b) tą skaičių ir nykstančios veislės statusą yra patvirtinusi tinkamai pripažinta atitinkama mokslo įstaiga;

c) tinkamai pripažinta atitinkama techninė įstaiga yra sudariusi ir nuolat atnaujina tos veislės gyvūnų bandos arba paukščių pulko registracijos knygą;

d) atitinkamos įstaigos turi veislių, kurioms gresia išnykimas, gyvūnams identifikuoti reikalingų įgūdžių ir žinių.

Informacija apie šių sąlygų tenkinimą įtraukiama į kaimo plėtros programą.

4. Augalų genetiniai ištekliai laikomi ištekliais, kuriems gresia genetinė erozija, su sąlyga, kad kaimo plėtros programoje pateikiama pakankamai genetinę eroziją patvirtinančių įrodymų, pagrįstų mokslinių tyrimų rezultatais ar rodikliais, rodančiais, kad mažėja vietinių veislių ar pagrindinių vietinių rūšių, menksta jų populiacijos įvairovė ir, atitinkamais atvejais, kinta toje vietoje vyraujanti žemės ūkio praktika.

5. Veikla, susijusi su šio straipsnio 1–4 dalyse nurodytais agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimais, neatitinka Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 9 dalyje numatytos paramos skyrimo reikalavimų.

8 straipsnis

Žemės ūkio ir miškininkystės genetinių išteklių išsaugojimas

1. Šiame straipsnyje vartojamų terminų apibrėžtys:

a) žemės ūkio genetinės medžiagos išsaugojimas *in situ* – genetinės medžiagos išsaugojimas ekosistemose bei natūraliose buveinėse ir rūšių ar laukinių veislių gyvybingų populiacijų išlaikymas ir atkūrimas jų natūralioje aplinkoje, o naminių gyvūnų veislių ar auginamų augalų rūšių atveju – jų gyvybingų populiacijų išlaikymas ir atkūrimas žemės ūkio aplinkoje, kurioje susidarė jų skiriamieji bruožai;

b) miškininkystės genetinės medžiagos išsaugojimas *in situ* – genetinės medžiagos išsaugojimas ekosistemose bei natūraliose buveinėse ir rūšių gyvybingų populiacijų išlaikymas ir atkūrimas jų natūralioje aplinkoje;

c) išsaugojimas ūkyje ar miško valdoje – ūkio ar miško valdos lygmeniu vykdomas išsaugojimas ir vystymas *in situ*;

d) išsaugojimas *ex situ* – žemės ūkio ar miškininkystės genetinės medžiagos išsaugojimas už jos natūralios buveinės ribų;

e) rinkimas *ex situ* – žemės ūkio ar miškininkystės genetinės medžiagos rinkimas už jos natūralios buveinės ribų.

2. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 9 dalyje ir 34 straipsnio 4 dalyje numatytos paramos skyrimo reikalavimus atitinkantys veiksmai, kuriais siekiama išsaugoti žemės ūkio ir miškininkystės genetinius išteklius, apima:

a) tikslinius veiksmus, t. y. veiksmus, kuriais skatinamas žemės ūkio ir miškininkystės genetinių išteklių išsaugojimas *in situ* ir *ex situ*, jų apibūdinimas, rinkimas ir naudojimas, įskaitant šiuo metu *in situ*, taip pat ūkyje ar miško valdoje išsaugotų genetinių išteklių bei *ex situ* rinkinių ir duomenų bazių internetinių aprašų sudarymą;

b) suderintus veiksmus, t. y. veiksmus, kuriais valstybių narių kompetentingos organizacijos skatinamos keistis informacija siekiant išsaugoti, apibūdinti, rinkti ir naudoti Sąjungos žemės ūkio ir miškininkystės genetinius išteklius;

c) papildomus veiksmus, t. y. informavimą, informacijos platinimą ir konsultavimo veiklą, kurioje dalyvauja nevyriausybinės organizacijos ir kitos susijusios suinteresuotosios šalys, mokymo kursus ir techninių ataskaitų rengimą.

9 straipsnis

Klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio ir lygiavertės praktikos dvigubo finansavimo vengimas

1. Apskaičiuojant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 6 dalyje, 29 straipsnio 4 dalyje ir 30 straipsnio 1 dalyje numatytos paramos išmokas, atsižvelgiama tik į papildomas išlaidas ir (arba) prarastas pajamas, susijusias su įsipareigojimais, kurie viršija atitinkamą privalomą praktiką, nustatytą Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnyje.

2. Kai, vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 8 dalyje nustatytomis taisyklėmis, pranešama, kad Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnyje nurodytas agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimas taikyti Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 IX priedo I skirsnio 3 ir 4 punktuose ir III skirsnio 7 punkte nurodytą praktiką ar bet kokią kitą į tą priedą papildomai įtrauktą praktiką yra lygiavertis vienos ar kelių Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 2 dalyje nustatytų rūšių praktikai, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 6 dalyje numatyta išmoka už agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimą sumažinama vienkartine suma, lygia daliai valstybėje narėje ar regione už Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 12 dalies c punkte nustatytą kiekvienos rūšies žalinimo praktiką mokamos žalinimo išmokos.

10 straipsnis

Gyvūnų gerovė

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 33 straipsnyje numatytos paramos skyrimo reikalavimus atitinkančiais gyvūnų gerovės įsipareigojimais užtikrinami aukštesni auginimo metodų standartai vienoje iš šių sričių:

a) vandens, pašarų ir gyvūnų priežiūros, atsižvelgiant į natūralius gyvulininkystės poreikius;

b) laikymo sąlygų, tokių kaip didesnė erdvė, grindų paviršiai, aplinkos gerinimo medžiagos, natūralus apšvietimas;

c) galimybės patekti į lauką;

d) praktikos, pagal kurią vengiama žaloti ir (arba) kastruoti gyvūnus, o ypatingais atvejais, kai gyvūnų žalojimas arba kastravimas laikomas būtinu, naudojami anestetikai, analgetikai ir vaistai nuo uždegimo arba atliekama imuninė kastracija.

11 straipsnis

Bendradarbiavimas

1. Parama trumpo tiekimo grandinėms kurti ir plėtoti, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnio 2 dalies d punkte, skiriama tik tokioms tiekimo grandinėms, kuriose ūkininką nuo vartotojo skiria ne daugiau kaip vienas tarpininkas.

2. Parama vietos rinkoms kurti ir plėtoti, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnio 2 dalies d punkte, skiriama rinkoms, kurios:

a) yra apibrėžtos kaimo plėtros programoje nustačius, kelių kilometrų spinduliu nuo ūkio, iš kurio kilęs produktas, turi būti vykdoma perdirbimo ir pardavimo galutiniam vartotojui veikla, arba

b) yra kitaip įtikinamai apibrėžtos kaimo plėtros programoje.

3. Teikiant paramą veiksmams pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnio 2 dalies c punktą, smulkiu veiklos vykdytoju laikoma Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ([1]) apibrėžta labai maža įmonė arba fizinis asmuo, kuris paramos prašymo metu nevykdo ekonominės veiklos.

4. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnio 2 dalies e punkte nurodyta skatinimo veikla atitinka paramos skyrimo reikalavimus, tik jei ji yra susijusi su trumpo tiekimo grandinėmis ir vietos rinkomis, atitinkančiomis šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas sąlygas.

12 straipsnis

Komercinės paskolos tarpusavio pagalbos fondams

Jei finansinėms kompensacijoms, kurias turi sumokėti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 38 ir 39 straipsniuose nurodyti tarpusavio pagalbos fondai, skirtų lėšų šaltinis yra komercinė paskola, šios paskolos laikotarpis turi būti ne trumpesnis kaip vieneri ir ne ilgesnis kaip penkeri metai.

13 straipsnis

Investicijos

Taikant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 45 straipsnį:

a) su išperkamosios nuomos sutartimi susijusios kitos išlaidos, pavyzdžiui, nuomotojo pelnas, palūkanų refinansavimo išlaidos, pridėtinės išlaidos ir draudimo mokesčiai, nėra tinkamos finansuoti išlaidos;

b) valstybės narės savo kaimo plėtros programose nustato sąlygas, kuriomis naudotos įrangos pirkimo išlaidos gali būti laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis;

c) valstybės narės nustato, kad parama su energijos vartojimu ir gamyba susijusioms investicijoms į atsinaujinančiosios energijos infrastruktūrą teikiama, tik jei užtikrinama atitiktis būtiniausiems energijos vartojimo efektyvumo standartams, jei šie yra nustatyti nacionaliniu lygmeniu;

d) investicijos į įrenginius, kurių pagrindinė paskirtis – gaminti elektros energiją iš biomasės, neatitinka paramos skyrimo reikalavimų, nebent panaudojama valstybių narių nustatytina mažiausia procentinė šiluminės energijos dalis;

e) valstybės narės skirtingų rūšių įrenginiams nustato bioenergijos, įskaitant biodegalus, gamybai naudojamų javų ir kitų krakmolingų augalų, cukrinių ir aliejinių augalų didžiausias proporcines dalis. Parama bioenergijos projektams teikiama, tik jei bioenergija atitinka Sąjungos teisės aktuose, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/28/EB ([2]) 17 straipsnio 2–6 dalis, nustatytus taikytinus tvarumo kriterijus. Šiuo atžvilgiu kaimo plėtros programos strateginio poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje pateikiamas bendras vertinimas.

([1]) 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinio dydžio įmonių apibrėžties (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

([2]) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).

14 straipsnis

Įsipareigojimų pakeitimas arba koregavimas

1. Valstybės narės gali leisti vieną įsipareigojimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28, 29, 33 arba 34 straipsnį jo vykdymo metu pakeisti kitu įsipareigojimu, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

a) pakeitimas neabejotinai naudingas aplinkai arba gyvūnų gerovei;

b) iš esmės sustiprinamas esamas įsipareigojimas;

c) atitinkami įsipareigojimai yra numatyti patvirtintoje kaimo plėtros programoje.

Naujas įsipareigojimas prisiimamas visam atitinkamoje priemonėje nurodytam laikotarpiui, neatsižvelgiant į tai, kiek laiko jau praleista įgyvendinant pirminį įsipareigojimą.

2. Valstybės narės gali leisti koreguoti pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28, 29, 33 ir 34 straipsnius prisiimtus įsipareigojimus jų galiojimo laikotarpiu, jeigu patvirtintoje kaimo plėtros programoje numatyta tokio koregavimo galimybė ir jei toks koregavimas yra tinkamai pagrįstas, atsižvelgiant į tai, kiek pasiekti pirminio įsipareigojimo tikslai.

Paramos gavėjas pakoreguotą įsipareigojimą vykdo likusį pirminio įsipareigojimo laikotarpį.

Koregavimu laikomas ir įsipareigojimo laikotarpio pratęsimas.

15 straipsnis

Atvejai, kuriais nereikalaujama kompensacijos

1. Tuo atveju, kai paramos gavėjas laikotarpiu, kuriuo galioja įsipareigojimas, kurį reikėjo prisiimti, kad būtų suteikta parama, padidina valdos plotą, valstybės narės gali numatyti galimybę likusiam įsipareigojimo laikotarpiui išplėsti įsipareigojimą, kad jis apimtų papildomą plotą, arba pradinį įsipareigojimą pakeisti nauju. Tokios pačios sąlygos taikomos tais atvejais, kai padidėja valdai priklausantis plotas, kuriam taikomas įsipareigojimas.

2. Išplėsti įsipareigojimą, kad jis apimtų papildomą plotą, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, galima šiomis sąlygomis:

a) tai naudinga aplinkosaugos tikslui, kurio siekiama tuo įsipareigojimu;

b) tai pagrįsta, atsižvelgiant į įsipareigojimo pobūdį, likusio laikotarpio trukmę ir papildomo ploto dydį;

c) tai nesumažina patikrų, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi paramos skyrimo sąlygų, veiksmingumo.

Įsipareigojimas galioja pirminį laikotarpį.

3. Esamą įsipareigojimą pakeisti prisiimamu nauju įsipareigojimu, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, galima su sąlyga, kad naujasis įsipareigojimas apima visą atitinkamą plotą, o jo sąlygos nėra švelnesnės už pirminio įsipareigojimo sąlygas.

Pirminį įsipareigojimą keičiant nauju, šis prisiimamas visam atitinkamoje priemonėje nurodytam laikotarpiui, neatsižvelgiant į tai, kiek laiko jau praleista įgyvendinant pirminį įsipareigojimą.

III SKYRIUS

PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

16 straipsnis

Išlaidų tinkamumas finansuoti

1. Išlaidos, susijusios su 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu pagal Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 52 ir 63 straipsniuose nurodytas priemones prisiimtais teisiniais įsipareigojimais paramos gavėjams, yra tinkamos finansuoti EŽŪFKP įnašo lėšomis 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu šiais atvejais:

a) mokėjimų, atliktinų nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2015 m. gruodžio 31 d., atveju, jeigu finansinis asignavimas, skirtas atitinkamai priemonei pagal atitinkamą programą, priimtą laikantis Reglamento (EB) Nr. 1698/2005, jau panaudotas;

b) mokėjimų, atliktinų po 2015 m. gruodžio 31 d., atveju.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos išlaidos yra tinkamos finansuoti EŽŪFKP įnašo lėšomis 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu, jeigu tenkinamos šios sąlygos:

a) tokios išlaidos numatytos atitinkamoje 2014–2020 m. programavimo laikotarpio kaimo plėtros programoje;

b) taikoma šio reglamento I priede atitinkamai priemonei, taikomai pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013, nustatyta EŽŪFKP įnašo norma;

c) valstybės narės užtikrina, kad reikiami pereinamojo laikotarpio veiksmai būtų aiškiai apibrėžti jų valdymo ir kontrolės sistemose.

17 straipsnis

Kroatija

1. Išlaidos, susijusios su Kroatijos pagal Pasirengimo narystei paramos kaimo plėtrai priemonės (IPARD) programą prisiimtais teisiniais įsipareigojimais paramos gavėjams, susijusiais su veiksmais pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 718/2007 ([1]) 171 straipsnio 3 dalies b punkte ir 4 dalies a ir b punktuose nurodytas priemones, yra tinkamos finansuoti EŽŪFKP įnašo lėšomis 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu šiais atvejais:

a) mokėjimų, atliktinų nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d., atveju, jeigu finansinis asignavimas, skirtas atitinkamai priemonei pagal atitinkamą programą, priimtą laikantis Reglamento (EB) Nr. 718/2007, jau panaudotas;

b) mokėjimų, atliktinų po 2016 m. gruodžio 31 d., atveju.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos išlaidos yra tinkamos finansuoti EŽŪFKP įnašo lėšomis 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu, jeigu tenkinamos šios sąlygos:

a) tokios išlaidos numatytos 2014–2020 m. programavimo laikotarpio kaimo plėtros programoje;

b) taikoma šio reglamento II priede atitinkamai priemonei, taikomai pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013, nustatyta EŽŪFKP įnašo norma;

c) Kroatija užtikrina, kad reikiami pereinamojo laikotarpio veiksmai būtų aiškiai apibrėžti jos valdymo ir kontrolės sistemose.

3. Po 2013 m. gruodžio 31 d. patirtos išlaidos, susijusios su IPARD programos užbaigimo veiksmais ir Reglamento (EB) Nr. 718/2007 191 straipsnyje nurodytu *ex post* vertinimu, yra tinkamos finansuoti EŽŪFKP lėšomis pagal programos techninės pagalbos dalį 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu, jei programoje yra pateikta nuostata dėl tokių išlaidų.

18 straipsnis

Ex post vertinimas

1. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 86 straipsnio 5 dalyje nurodyta *ex post* vertinimo ataskaita Komisijai pateikiama iki 2016 m. gruodžio 31 d.

2. Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 87 straipsnyje nurodyta *ex post* vertinimo ataskaitų suvestinė baigiama rengti ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 31 d.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 1974/2006 panaikinamas.

([1]) 2007 m. birželio 12 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 718/2007, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1085/2006, nustatantį Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA) (OL L 170, 2007 6 29, p. 1).

Jis toliau taikomas veiksmams, įgyvendinamiems pagal programas, kurias Komisija pagal Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005 patvirtino iki 2014 m. sausio 1 d.

20 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo 2014 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. kovo 11 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

I PRIEDAS

Reglamente (EB) Nr. 1698/2005 ir Reglamente (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamente (ES) Nr. 1303/2013 numatytų priemonių atitikmenų lentelė

Priemonės pagal Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005	2007–2013 m. programavimo laikotarpio kodai	Priemonės pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013	2014–2020 m. programavimo laikotarpio kodai
20 straipsnio a punkto i papunktis ir 21 straipsnis. Mokymas ir informavimas	111	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnis	1
20 straipsnio a punkto ii papunktis ir 22 straipsnis. Jaunųjų ūkininkų įsikūrimas	112	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktis	6
20 straipsnio a punkto iii papunktis ir 23 straipsnis. Ankstyvas pasitraukimas iš prekinės žemės ūkio gamybos	113	/	/
20 straipsnio a punkto iv papunktis ir 24 straipsnis. Naudojimasis konsultavimo paslaugomis	114	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnio 1 dalies a punktas	2
20 straipsnio a punkto v papunktis ir 25 straipsnis. Ūkių valdymo, pavadavimo ir konsultavimo paslaugų sistemos kūrimas	115	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnio 1 dalies b punktas	2
20 straipsnio b punkto i papunktis ir 26 straipsnis. Žemės ūkio valdų modernizavimas	121	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnio 1 dalies a punktas	4
20 straipsnio b punkto ii papunktis ir 27 straipsnis. Miškų ekonominės vertės didinimas	122	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies d punktas ir 21 straipsnio 1 dalies e punktas	8
20 straipsnio b punkto iii papunktis ir 28 straipsnis. Žemės ūkio ir miškininkystės produktų vertės didinimas	123	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnio 1 dalies b punktas ir 21 straipsnio 1 dalies e punktas	4 8
20 straipsnio b punkto iv papunktis ir 29 straipsnis. Bendradarbiavimas kuriant naujus produktus, procesus ir technologijas	124	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis	16
20 straipsnio b punkto v papunktis ir 30 straipsnis. Žemės ūkio ir miškininkystės plėtros ir pritaikymo infrastruktūra	125	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnio 1 dalies c punktas	4
20 straipsnio b punkto vi papunktis. Atkūrimo ir prevencijos veiksmai	126	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 18 straipsnis	5
20 straipsnio c punkto i papunktis ir 31 straipsnis. Standartų laikymasis	131	/	/
20 straipsnio c punkto ii papunktis ir 32 straipsnis. Maisto kokybės schemos	132	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnio 1 dalis	3

Priemonės pagal Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005	2007–2013 m. programavimo laikotarpio kodai	Priemonės pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013	2014–2020 m. programavimo laikotarpio kodai
20 straipsnio c punkto iii papunktis ir 33 straipsnis. Su produktais, kuriems taikomos maisto kokybės schemos, susijęs informavimas ir skatinimas	133	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnio 2 dalis	3
20 straipsnio d punkto i papunktis ir 34 straipsnis. Pusiau natūrinis ūkininkavimas	141	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktis	6
20 straipsnio d punkto ii papunktis ir 35 straipsnis. Gamintojų grupės	142	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 27 straipsnis	9
36 straipsnio a punkto i papunktis. Išmokos dėl gamtinių kliūčių ūkininkams kalnuotose vietovėse	211	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 31 straipsnis	13
36 straipsnio a punkto ii papunktis. Išmokos ūkininkams vietovėse, kuriose yra gamtinių kliūčių, išskyrus kalnuotas vietoves	212	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 31 straipsnis	13
36 straipsnio a dalies iii punktas ir 38 straipsnis. „Natura 2000“ ir su Direktyva 2000/60/EB susijusios išmokos	213	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 30 straipsnis	12
36 straipsnio a dalies iv punktas ir 39 straipsnis. Agrarinės aplinkosaugos išmokos	214	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniai.	10 11
36 straipsnio a punkto v papunktis ir 40 straipsnis. Gyvūnų gerovės išmokos	215	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 33 straipsnis	14
36 straipsnio a punkto vi papunktis ir 41 straipsnis. Pelno nesiekiančios investicijos	216	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnio 1 dalies d punktas	4
36 straipsnio b punkto i papunktis ir 43 straipsnis. Pirmas žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku	221	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a punktas	8
36 straipsnio b punkto ii papunktis ir 44 straipsnis. Pirmas agrarinės miškininkystės sistemų sukūrimas žemės ūkio paskirties žemėje	222	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies b punktas	8
36 straipsnio b punkto iii papunktis ir 45 straipsnis. Pirmas ne žemės ūkio paskirties žemės apželdinimas mišku	223	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a punktas	8
36 straipsnio b punkto iv papunktis ir 46 straipsnis. „Natura 2000“ išmokos	224	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 30 straipsnis	12
36 straipsnio b punkto v papunktis ir 47 straipsnis. Miškų aplinkosaugos išmokos	225	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 34 straipsnis	15
36 straipsnio b punkto vi papunktis ir 48 straipsnis. Miškininkystės potencialo atkūrimas ir prevencinių priemonių įdiegimas	226	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies c punktas	8

Priemonės pagal Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005	2007–2013 m. programavimo laikotarpio kodai	Priemonės pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013	2014–2020 m. programavimo laikotarpio kodai
36 straipsnio b punkto vii papunktis ir 49 straipsnis. Pelno nesiekiančios investicijos	227	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies d punktas	8
52 straipsnio a punkto i papunktis ir 53 straipsnis. Ne žemės ūkio veiklos įvairinimas	311	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis ir 19 straipsnio 1 dalies b punktas	6
52 straipsnio a punkto ii papunktis ir 54 straipsnis. Parama verslo kūrimui ir plėtrai	312	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis ir 19 straipsnio 1 dalies b punktas	6
52 straipsnio a punkto iii papunktis ir 55 straipsnis. Turizmo veiklos skatinimas	313	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis, 19 straipsnio 1 dalies b punktas ir 20 bei 35 straipsniai	6 6 7 16
52 straipsnio b punkto i papunktis ir 56 straipsnis. Pagrindinės paslaugos ekonomikai ir kaimo gyventojams	321	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnis	7
52 straipsnio b punkto ii papunktis. Kaimo atnaujinimas ir plėtra	322	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnis	7
53 straipsnio b punkto iii papunktis ir 57 straipsnis. Kaimo paveldo išsaugojimas ir modernizavimas	323	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnis	7
52 straipsnio c punktas ir 58 straipsnis. Mokymas ir informavimas	331	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnis	1
52 straipsnio d punktas ir 59 straipsnis. Įgūdžių įgijimas, aktyvus pritaikymas ir įgyvendinimas	341	/	/
63 straipsnio a punktas. Vietos plėtros strategijos	41 (411, 412, 413)	Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnis	19
63 straipsnio b punktas. Bendradarbiavimo projektų įgyvendinimas	421	Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnis	19
63 straipsnio c punktas. Vietos veiklos grupės veikla, įgūdžių įgijimas ir aktyvus pritaikymas	431	Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnis	19
IV antraštinės dalies II skyrius. Techninė pagalba	511	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 51–54 straipsniai. Techninė pagalba ir tinklų kūrimas	20
		Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies c punktas. Metinės išmokos smulkiųjų ūkininkų schemoje dalyvaujantiems ūkininkams	6

Priemonės pagal Reglamentą (EB) Nr. 1698/2005	2007–2013 m. programavimo laikotarpio kodai	Priemonės pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013	2014–2020 m. programavimo laikotarpio kodai
		Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 36 straipsnio 1 dalies a punktas. Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimas	17
		Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 36 straipsnio 1 dalies b punktas. Tarpusavio pagalbos, susijusios su nepalankiais klimato reiškiniais, gyvūnų ar augalų ligomis, kenkėjų antpuoliais ir įvykiais, susijusiais su aplinka, fondai	17
		Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 36 straipsnio 1 dalies c punktas. Pajamų stabilizavimo priemonė	17

II PRIEDAS

Reglamente (EB) Nr. 718/2007 ir Reglamente (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamente (ES) Nr. 1303/2013 numatytų priemonių atitikmenų lentelė

Priemonės pagal Reglamentą (EB) Nr. 718/2007	2007–2013 m. programavimo laikotarpio kodai	Priemonės pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013	2014–2020 m. programavimo laikotarpio kodai
171 straipsnio 2 dalies a punktas ir 174 straipsnis. Investicijos į žemės ūkio valdas, kad šios būtų pertvarkomos ir atitiktų Bendrijos standartus	101	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnio 1 dalies a punktas	4
171 straipsnio 2 dalies c punktas ir 176 straipsnis. Investicijos į žemės ūkio ir žuvininkystės produktų perdirbimą bei rinkodarą siekiant pertvarkyti tokią veiklą ir užtikrinti, kad ji atitiktų Bendrijos standartus	103	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnio 1 dalies b punktas	4
171 straipsnio 3 dalies b punktas ir 178 straipsnis. Vietos kaimo plėtros strategijų rengimas ir įgyvendinimas	202	Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnis	19
171 straipsnio 4 dalies a punktas ir 179 straipsnis. Kaimo infrastruktūros gerinimas ir vystymas	301	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnio 1 dalies b punktas	7
171 straipsnio 4 dalies b punktas ir 180 straipsnis. Kaimo ekonominės veiklos įvairinimas ir plėtra	302	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis ir 19 straipsnio 1 dalies b punktas	6
182 straipsnis. Techninė pagalba	501	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 51–54 straipsniai. Techninė pagalba ir tinklų kūrimas	20

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 808/2014

2014 m. liepos 17 d.

kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 ([1]), ypač į jo 8 straipsnio 3 dalį, 12 straipsnį, 14 straipsnio 6 dalį, 41 straipsnį, 54 straipsnio 4 dalį, 66 straipsnio 5 dalį, 67 straipsnį, 75 straipsnio 5 dalį ir 76 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Reglamentu (ES) Nr. 1305/2013 nustatomos bendrosios Sąjungos paramos kaimo plėtrai, finansuojamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taisyklės, kuriomis papildomos Europos struktūriniams ir investicijų fondams taikomos bendrosios nuostatos, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 ([2]) antrojoje dalyje. Siekiant užtikrinti, kad tais reglamentais nustatyta naujoji teisės sistema sklandžiai veiktų ir būtų taikoma vienodai, Komisijai suteikti įgaliojimai priimti tam tikras jų įgyvendinimo taisykles;

(2) reikėtų nustatyti kaimo plėtros programų turinio, grindžiamo visų pirma Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio ir Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 27 straipsnio reikalavimais, pateikimo taisykles. Taip pat reikėtų nustatyti, kurios turinio pateikimo taisyklės galiotų ir Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms programoms, skirtoms Europos investicijų banko (EIB) įgyvendinamoms bendroms neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais teikiant kapitalo lengvatas priemonėms. Reikėtų nustatyti ir nacionalinių programų turinio pateikimo taisykles;

(3) turėtų būti nustatytos nacionalinių programų patvirtinimo procedūros ir tvarkaraščiai;

(4) siekiant susisteminti kaimo plėtros programų pakeitimus, reikėtų nustatyti jų teikimo ir teikimo dažnumo taisykles. To reikia siekiant kuo labiau sumažinti administracinę naštą tuo pat metu paliekant lankstumo aiškiai apibrėžtiems skubos ir specifinių aplinkybių atvejams;

(5) reikėtų nustatyti nacionalinių programų, įskaitant tvarkaraščių, pakeitimų taisykles, visų pirma siekiant, kad regioninės programas parengusioms valstybėms narėms būtų lengviau iš dalies keisti nacionalines programas;

(6) siekiant užtikrinti, kad EŽŪFKP lėšos būtų tinkamai naudojamos, reikėtų nustatyti čekių sistemą arba lygiavertę dalyvių patirtų žinių perdavimo ir informavimo veiksmų išlaidų apmokėjimo sistemą, kuria būtų galima užtikrinti, kad atlygintos išlaidos būtų akivaizdžiai susijusios su dalyviui skirtu konkrečiu, reikalavimus atitinkančiu mokymo ar žinių perdavimo veiksmu;

(7) siekiant užtikrinti, kad būtų pasirinktas ekonomiškai naudingiausios paslaugos teikėjas, konsultavimo paslaugas teikiančios institucijos ar įstaigos turėtų būti atrinktos laikantis galiojančių nacionalinių viešųjų pirkimų taisyklių;

(8) kadangi galutinės išmokos turėtų būti skiriamos tik tinkamai įgyvendinus verslo planus, reikėtų nustatyti bendruosius vertinimo parametrus. Be to, siekiant padidinti pirmą kartą žemės ūkio valdoje įsisteigiančių jaunųjų ūkininkų galimybes pasinaudoti kitomis pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnyje nurodytą ūkio ir verslo plėtros priemonę teikiamos paramos priemonėmis, reikėtų nustatyti kelių priemonių įtraukimo į verslo planus taisykles ir susijusių paraiškų patvirtinimo procedūros taisykles;

([1]) OL L 347, 2013 12 20, p. 487.

([2]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui ir Sanglaudos fondui taikytinos bendrosios nuostatos, ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

(9) dėl specifinio įsipareigojimų pagal agrarinės aplinkosaugos ir klimato, ekologinio ūkininkavimo ir gyvūnų gerovės priemones pobūdžio valstybėms narėms turėtų būti leista paramą už šiuos įsipareigojimus apskaičiuoti remiantis kitais vienetais, nei nurodyti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 II priede. Reikėtų nustatyti taisykles, susijusias su didžiausių leidžiamų sumų laikymųsi, išmokos už sutartinį galviją išimtimi ir įvairių kategorijų gyvūnų perskaičiavimo sutartiniais galvijais norma;

(10) siekiant užtikrinti, kad įgyvendinant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28–31, 33 ir 34 straipsniuose nurodytas priemones patirtos papildomos išlaidos ir prarastos pajamos būtų apskaičiuotos skaidriu ir patikrinamu būdu, reikėtų nustatyti kai kuriuos bendruosius visose valstybėse narėse taikomus apskaičiavimo elementus;

(11) siekiant išvengti kompensacijos permokos ir administracinės naštos padidėjimo, reikėtų nustatyti kai kurių priemonių derinimo taisykles;

(12) reikėtų nustatyti taisykles, susijusias su nacionalinių kaimo tinklų veikimo pradžia ir jų struktūra, kad jie veiktų veiksmingai ir laiku, papildydami programos įgyvendinimą;

(13) siekiant užtikrinti informavimą apie EŽŪFKP lėšomis remiamą kaimo plėtros veiklą ir jos viešinimą, vadovaujančiai institucijai tenka atsakomybė įvykdyti tai, kas nurodyta toliau šiame reglamente. vadovaujančioji institucija turėtų visas savo informavimo ir viešinimo pastangas susisteminti į vieną strategiją ir sukūrusi bendrą interneto svetainę arba portalą didinti informuotumą apie kaimo plėtros politikos tikslus ir teikti prieinamesnę bei skaidresnę informaciją apie galimybes gauti finansavimą. Reikėtų priimti nuostatą dėl paramos gavėjų atsakomybės informuoti apie EŽŪFKP paramą, jei jų projektai būtų įgyvendinami;

(14) kad būtų lengviau parengti bendrą stebėsenos ir vertinimo sistemą, reikėtų nustatyti bendruosius tos sistemos elementus, įskaitant rodiklius ir vertinimo planą;

(15) reikėtų nustatyti pagrindinius Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 75 straipsnyje nurodytos metinės įgyvendinimo ataskaitos elementus ir būtinuosius Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 56 straipsnyje nurodyto vertinimo plano reikalavimus;

(16) šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Kaimo plėtros komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiame reglamente nustatomos Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 įgyvendinimo taisyklės, susijusios su kaimo plėtros programų pateikimu, šių programų ir nacionalinių programų tvirtinimo ir pakeitimų procedūromis bei tvarkaraščiais, nacionalinių programų turiniu, informavimu apie kaimo plėtros programas ir jų viešinimu, tam tikrų kaimo plėtros priemonių įgyvendinimu, taip pat stebėsena, vertinimu ir ataskaitų teikimu.

2 straipsnis

Kaimo plėtros programų ir nacionalinių programų turinys

Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 27 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnyje nurodytų kaimo plėtros programų, Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytų programų, skirtų Europos investicijų banko (EIB) įgyvendinamoms bendroms neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais teikiant kapitalo lengvatas priemonėms, ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 3 dalyje nurodytų nacionalinių programų turinys pateikiamas, kaip nustatyta šio reglamento I priede.

3 straipsnis

Nacionalinių programų priėmimas

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 3 dalyje nurodytos nacionalinės programos priimamos pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 29 straipsnį.

4 straipsnis

Kaimo plėtros programų pakeitimai

1. Pasiūlymuose dėl kaimo plėtros programų ir specialių nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo programų pakeitimų visų pirma pateikiama ši informacija:

a) siūlomo pakeitimo tipas;

b) pakeitimą pagrindžiančios priežastys ir (arba) įgyvendinimo problemos;

c) numatytas pakeitimo poveikis;

d) pakeitimo poveikis rodikliams;

e) pakeitimo ir Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 II antraštinės dalies II skyriuje nurodytos partnerystės sutarties ryšys.

2. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 11 straipsnio a punkto i papunktyje nurodyto tipo pakeitimai programavimo laikotarpiu gali būti siūlomi ne daugiau kaip tris kartus.

Per kalendorinius metus gali būti pateiktas tik vienas kiekvienos programos bet kokio kito tipo pakeitimo pasiūlymas, išskyrus 2023 m., kuriais gali būti pateiktas daugiau nei vienas pakeitimo pasiūlymas, jei pakeitimai išskirtinai susiję su finansavimo plano pritaikymu, įskaitant dėl pritaikymo atsiradusius rodiklių plano pokyčius.

Pirma ir antra pastraipos netaikomos, jei

a) dėl oficialiai nacionalinės valdžios institucijos pripažintų gaivalinių nelaimių ir katastrofinių įvykių reikia imtis skubos priemonių;

b) pakeitimas būtinas dėl Sąjungos teisės sistemos pokyčių;

c) to reikia po Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 21 straipsnyje nurodytos veiklos rezultatų peržiūros arba

d) Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies h punkto i papunktyje nurodytas kiekvieniems metams planuojamas EŽŪFKP įnašas pakeičiamas dėl to reglamento 58 straipsnio 7 dalyje nurodytų metinio paskirstymo valstybėms narėms pokyčių.

3. Paskutinį Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 11 straipsnio a punkto iii papunktyje nurodyto tipo pakeitimą valstybės narės Komisijai pateikia iki 2020 m. rugsėjo 30 d.

Kitų tipų pakeitimai Komisijai pateikiami iki 2023 m. rugsėjo 30 d.

4. Jei dėl programos pakeitimo pasikeičia Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytos nacionalinėje programoje pateiktos lentelės duomenys, pakeitimo patvirtinimas yra ir atitinkamo tos lentelės pataisymo patvirtinimas.

5 straipsnis

Nacionalinių programų keitimas

1. Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 30 straipsnis, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 11 straipsnis ir šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies b ir c punktai *mutatis mutandis* taikomi iš dalies keičiant nacionalines programas.

2. Valstybės narės, kurios pasirinko pateikti nacionalines programas su Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodyta lentele, gali teikti Komisijai su ta lentele susijusius nacionalinės programos pakeitimus atsižvelgdamos į įvairių savo programų įgyvendinimo laipsnį.

3. Komisija, patvirtinusi 2 dalyje nurodytus pakeitimus, pritaiko Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies h punkte nurodytus programų, susijusių su pataisyta lentele, finansinius planus su sąlyga, kad

a) nesikeičia bendras EŽŪFKP įnašas į programą per visą programavimo laikotarpį;

b) nesikeičia bendra atitinkamai valstybei skiriama EŽŪFKP lėšų suma;

c) nesikeičia nei vienų metų, einančių prieš pataisymo metus, metinis programos lėšų paskirstymas;

d) laikomasi metinės atitinkamai valstybei narei paskirtos EŽŪFKP lėšų sumos;

e) laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 59 straipsnio 6 dalyje nustatytos bendros EŽŪFKP lėšų, skirtų aplinkos priemonėms ir su klimatu susijusioms priemonėms, sumos.

4. Prašymus dėl 2 dalyje nurodytų nacionalinių programų pakeitimų galima pateikti tik kartą per kalendorinius metus iki balandžio 1 d., išskyrus tuos atvejus, kai dėl kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos oficialiai pripažintų gaivalinių nelaimių ar katastrofinių įvykių imtasi skubos priemonių, kai buvo keičiama teisės sistema arba kai pakeitimas būtinas po Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 21 straipsnyje nurodytos veiklos rezultatų peržiūros. Nukrypstant nuo 4 straipsnio 2 pastraipos, po minėtos peržiūros būtini programų pakeitimai gali būti padaryti papildomai net jei tais pačiais metais jau pateiktas vienintelis pakeitimų pasiūlymas.

5. Įgyvendinimo aktas, kuriuo patvirtinamas pakeitimas, priimamas laiku, kad iki tų metų, kuriais pateiktas pataisymas, pabaigos liktų laiko iš dalies pakeisti atitinkamus biudžetinius įsipareigojimus

6 straipsnis

Žinių perdavimas ir informavimo veikla

1. Valstybės narės gali numatyti galimybę pagal čekių sistemą ar kitą lygiavertės paskirties sistemą padengti su Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnyje nurodytos žinių perdavimo ir informavimo veiklos dalyvių kelione, apgyvendinimu bei dienpinigiais susijusias išlaidas ir ūkininkų pavadavimo išlaidas.

2. Rengdamos 1 dalyje nurodytas sistemas valstybės narės nustato

a) ne ilgesnį kaip vienų metų čekio ar jo ekvivalento galiojimo laikotarpį;

b) čekio ar jo ekvivalento įsigijimo taisykles, ypač nuostatą, kad jie turi būti susiję su konkrečiu veiksmu;

c) specialias sąlygas, kuriomis mokymo arba kitų žinių perdavimo ir informavimo veiksmų vykdytojui skirtas čekis paverčiamas pinigais.

7 straipsnis

Konsultavimo paslaugas teikiančių institucijų ir įstaigų atranka

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnio 3 dalyje nurodyti kvietimai teikti pasiūlymus skelbiami pagal galiojančias Sąjungos ir nacionalines viešųjų pirkimų taisykles. Atrenkant pasiūlymus atsižvelgiama į tame straipsnyje nurodytus pareiškėjų kvalifikacijos reikalavimus.

8 straipsnis

Verslo planai

1. Paramos pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto i ir ii papunkčius atveju, įgyvendindamos to straipsnio 5 dalį, valstybės narės įvertina to straipsnio 4 dalyje nurodytų verslo planų įgyvendinimo pažangą atsižvelgdamos į tai, ar tinkamai įgyvendinami Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 [1] 5 straipsnio 1 dalyje nurodyti veiksmai.

2. Paramos pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktį atveju, jei verslo plane numatyta pasinaudoti kitomis tame reglamente nustatytomis kaimo plėtros priemonėmis, valstybės narės gali nustatyti, kad paramos paraiškos patvirtinimas reiškia, kad galima gauti paramą ir pagal tas priemones. Jei valstybė narė pasinaudoja ta galimybe, ji nustato, kad paramos paraiškoje turi būti pateikta informacija, būtina atitikčiai tų priemonių reikalavimams nustatyti.

[1] 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1).

9 straipsnis

Vienetų perskaičiavimas

1. Jei pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28, 29 ir 34 straipsnius prisiimti įsipareigojimai išreiškiami to reglamento II priede nenurodytais vienetais, valstybės narės išmokas gali apskaičiuoti remdamosi tais kitais vienetais. Tokiais atvejais valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi tame priede nustatytų didžiausių sumų per metus, kurioms kompensuoti gali būti skiriama Bendrijos parama.

2. Išmokos pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28, 29 ir 34 straipsnius negali būti skiriamos už sutartinį galvijų, išskyrus išmokas, skiriamas už to reglamento 28 straipsnio 10 dalies b punkte nurodytus įsipareigojimus veisti vietos veisles, kurioms kyla grėsmė išnykti dėl žemės ūkio veiklos.

Įvairių kategorijų gyvūnų perskaičiavimo sutartiniais galvijais koeficientai nustatyti II priede.

10 straipsnis

Standartinės prielaidos dėl papildomų išlaidų ir prarastų pajamų

1. Išmokų už Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28–31, 33 ir 34 straipsniuose nurodytų priemonių ir juose nurodytų tipų veiksmų įgyvendinimą sumas valstybės narės gali nustatyti remdamosi standartinėmis prielaidomis dėl papildomų išlaidų ir prarastų pajamų.

2. Valstybės narės užtikrina, kad 1 dalyje nurodyti skaičiavimai ir pagal juos apskaičiuotos išmokos atitiktų šiuos reikalavimus:

a) juos turi sudaryti tik tokie elementai, kuriuos galima patikrinti;

b) jie turi būti grindžiami skaičiais, nustatytais atliekant kompetentingą įvertinimą;

c) turi būti aiškiai nurodyti naudojamų skaičių šaltiniai;

d) jie turi būti išskirstyti atsižvelgiant į regionines bei vietos sąlygas ir faktinį žemės naudojimą, jei taikoma;

e) juose turi nebūti su investicinėmis išlaidomis susijusių elementų.

11 straipsnis

Įsipareigojimų ar priemonių derinimas

1. Tarpusavyje galima derinti įvairius Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnyje nurodytus agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimus, 29 straipsnyje nurodytus ekologinio ūkininkavimo įsipareigojimus, 33 straipsnyje nurodytus gyvūnų gerovės įsipareigojimus ir 34 straipsnyje nurodytus miškų aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimus, su sąlyga, kad jie vienas kitą papildytų ir būtų suderinami. Valstybės narės prie savo kaimo plėtros programų prideda leidžiamų derinių sąrašą.

2. Jei tarpusavyje derinamos 1 dalyje nurodytos priemonės arba skirtingi pagal tą pačią ar skirtingas priemones prisiimami įsipareigojimai, nustatydamos paramos lygį valstybės narės atsižvelgia į įgyvendinant tą derinį prarasimas pajamas ir patirsimas papildomas išlaidas.

3. Jei tas pats veiksmas priskiriamas dviem ar daugiau priemonių arba dviem ar daugiau veiksmų tipų, valstybės narės išlaidas gali priskirti dominuojančiai priemonei ar dominuojančiam veiksmų tipui. Taikomas tai dominuojančiai priemonei ar tam dominuojančiam veiksmų tipui nustatytas įnašo lygis.

12 straipsnis

Nacionalinis kaimo tinklas

1. Valstybės narės numato sukurti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnyje nurodytą nacionalinį kaimo tinklą bei užtikrinti jo veikimą ir nustato jo veiksmų plano įgyvendinimo pradžią ne vėliau kaip praėjus dvylikai mėnesių nuo tada, kai Komisija patvirtina kaimo plėtros programą arba specialią nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo programą, jei tokia yra.

2. Nacionaliniam kaimo tinklui veikti reikalingą struktūrą sukuria nacionalinės ar regioninės kompetentingos institucijos arba konkurso tvarka atrinkti išorės subjektai, arba ir tie, ir tie drauge. Ta struktūra turi gebėti įvykdyti bent jau Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytą užduotį.

3. Jei valstybė narės pasirenka parengti specialią nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo programą, joje pateikia šio reglamento I priedo 3 dalyje nurodytus elementus.

13 straipsnis

Informavimas ir viešinimas

1. Vadovaujančioji institucija Stebėsenos komitetui informavimo tikslu pateikia informavimo ir viešinimo strategiją ir jos pakeitimus. Strategija pateikiama ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo kaimo plėtros programos priėmimo. Vadovaujančioji institucija bent kartą per metus informuoja Stebėsenos komitetą apie informavimo ir viešinimo strategijos įgyvendinimo pažangą ir pateikia jam rezultatų analizę, taip pat praneša apie kitiems metams suplanuotą informavimo ir viešinimo veiklą.

2. Išsamios su informavimo ir viešinimo veikla susijusios atsakomybės, tenkančios vadovaujančiajai institucijai ir paramos gavėjams, taisyklės išdėstytos III priede.

14 straipsnis

Stebėsenos ir vertinimo sistema

1. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 67 straipsnyje nurodytą bendrą stebėsenos ir vertinimo sistemą sudaro šie elementai:

a) intervencijos veiksmų loginis pagrindas, atskleidžiantis prioritetų sąveiką, tikslines sritis ir priemones;

b) bendrųjų konteksto, rezultatų ir įgyvendinimo rodiklių rinkinys, įskaitant rodiklius, naudotinus nustatant su prioritetinėmis kaimo plėtros sritimis susijusius kiekybinius tikslus, ir iš anksto nustatytų veiklos rezultatų peržiūros rodiklių rinkinį;

c) bendrieji vertinimo aspektai, nustatyti V priede;

d) duomenų rinkimas, saugojimas ir perdavimas;

e) reguliarios stebėsenos ir vertinimo veiklos ataskaitos;

f) vertinimo planas;

g) *ex ante* ir *ex post* vertinimai ir kita su kaimo plėtros programa susijusi vertinimo veikla, įskaitant vertinimo veiklą, kurios reikia siekiant įvykdyti padidintus 2017 ir 2019 m. metinėms įgyvendinimo ataskaitoms taikomus reikalavimus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 50 straipsnio 4 bei 5 dalyse ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 75 straipsnio 3 bei 4 dalyse;

h) parama visiems už stebėseną ir vertinimą atsakingiems subjektams, kad jie galėtų atlikti savo įpareigojimus.

2. Bendras kaimo plėtros politikos konteksto, rezultatų ir įgyvendinimo rodiklių rinkinys pateiktas IV priede. Tame priede nustatyti ir rodikliai, naudotini nustatant su prioritetinėmis kaimo plėtros sritimis susijusius kiekybinius tikslus. Nustatydamos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 II priedo 2 punkte nurodytus veiklos rezultatų orientyrus ir tikslus valstybės narės naudoja šio reglamento IV priedo 5 punkte pateiktus iš anksto nustatytus veiklos rezultatų rodiklius arba pakeičia (papildo) juos kitais susijusiais įgyvendinimo rodikliais, nustatytais kaimo plėtros programoje.

3. VI priede pateikti techninės paramos dokumentai yra stebėsenos ir vertinimo sistemos dalis.

4. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 70 straipsnyje nurodytame elektroniniame veiksmų registre registruojant veiksmus, kurių atveju šio reglamento I priedo 1 dalies 11 punkto c papunktyje nurodytoje lentelėje nustatytas galimas indėlis į Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnio pirmos pastraipos 2 punkto a papunktyje, 5 punkto a–d papunkčiuose ir 6 punkto a papunktyje nurodytas prioritetines sritis, pateikiama (-os) žyma (-os), kad būtų galima identifikuoti tuos atvejus, kai veiksmo sudedamąja dalimi prisidedama prie vienos ar kelių šių tikslinių sričių veiklos įgyvendinimo.

15 straipsnis

Metinė įgyvendinimo ataskaita

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 75 straipsnyje nurodytos metinės įgyvendinimo ataskaitos pateikimo reikalavimai nustatyti šio reglamento VII priede.

16 straipsnis

Vertinimo planas

Būtinieji Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 56 straipsnio 1 dalyje nurodyto vertinimo plano reikalavimai pateikti šio reglamento I priedo 1 dalies 9 punkte.

17 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 17 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

I PRIEDAS

1 DALIS

Kaimo plėtros programų turinio pateikimas

1. **Kaimo plėtros programos pavadinimas (KPD)**

2. **Valstybė narė arba administracinis regionas**

   a) Geografinis rajonas, kuriame įgyvendinama programa

   b) Regiono klasifikavimas.

3. ***Ex ante* vertinimas**

   Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

   a) Kaimo plėtros programos kūrimo proceso pagrindinių etapų aprašymas, nurodant pagrindinių įvykių ir tarpinių ataskaitų tvarkaraštį.

   b) Struktūrinė lentelė, kurioje pateikiamos *ex ante* vertinimo rekomendacijos ir nurodoma, kaip į jas buvo atsižvelgta.

   c) Išsami *ex ante* vertinimo ataskaita (įskaitant Strateginio aplinkos vertinimo reikalavimus) pateikiama kaip kaimo plėtros programos priedas.

4. **Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (SSGG) analizė ir poreikių nustatymas**

   Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

   a) SSGG analizė, kurią sudaro šie elementai:

      i) išsamus bendras programavimo srities esamos padėties aprašymas, grindžiamas bendraisiais ir konkrečios programos konteksto rodikliais ir kita naujausia kokybine informacija;

      ii) programavimo srityje nustatytos stiprybės;

      iii) programavimo srityje nustatytos silpnybės;

      iv) programavimo srityje nustatytos galimybės;

      v) programavimo srityje nustatytos grėsmės;

      vi) Struktūrinė lentelė, kurioje pateikiami bendrųjų ir konkrečios programos konteksto rodiklių duomenys.

   b) SSGG analizės išvadomis grindžiamas poreikių vertinimas atsižvelgiant į kiekvieną Sąjungos kaimo plėtros prioritetą (toliau – prioritetas) ir tikslinę sritį, taip pat tris kompleksinius tikslus (aplinkos, įskaitant specifinius „Natura 2000“ teritorijų poreikius pagal prioritetinių veiksmų programą [1]), klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos ir inovacijų).

5. **Strategijos aprašymas**

   a) Atrinktų poreikių, kurie turi būti patenkinti taikant kaimo plėtros programą, ir remiantis SSGG analizės išvadomis ir poreikių vertinimu pasirinktų tikslų, prioritetų, tikslinių sričių ir siektinų rezultatų pagrindimas. Jei taikoma, į programą įtrauktų teminių paprogramių pagrindimas. Pagrindžiant visų pirma įrodoma, kad įvykdyti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto i ir iv papunkčių reikalavimai.

   b) Kiekvienos tikslinės kaimo plėtros srities priemonių deriniai ir pagrindimas, įskaitant priemonėms skiriamų finansinių asignavimų pagrindimą ir finansinių išteklių adekvatumą nustatytiems tikslams, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčiuose. Remiantis intervencijų logika sudaryti priemonių deriniai yra grindžiami SSGG analizės išvadomis ir a punkte nurodytu poreikių pagrindimu ir prioritetiškumu.

[1] 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7) 8 straipsnio 4 dalis.

c) Aprašymas, kaip bus siekiama kompleksinių tikslų, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto v papunktyje nurodytus konkrečius reikalavimus.

d) Apibendrinamoji lentelė, kurioje pateikiama intervencijų logika, parodanti atrinktus kaimo plėtros programos prioritetus ir tikslines sritis, kiekybinius siektinus rezultatus ir priemonių, naudotinų jiems pasiekti, derinį, įskaitant planuojamas išlaidas. Apibendrinamoji lentelė sukuriama automatiškai pagal 5 punkto b papunktyje ir 11 punkte pateiktą informaciją, naudojant elektroninio keitimosi duomenimis sistemos (SFC2014) charakteristikas, nurodytas Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 184/2014 ([1]) 4 straipsnio a ir b punktuose.

e) Konsultavimo gebėjimų, kuriais užtikrinamas tinkamas konsultavimas ir parama laikantis reguliavimo reikalavimų ir vykdant su inovacijomis susijusius veiksmus aprašymas, kuriuo parodoma, kad imtasi priemonių pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto vi papunktį.

6. ***Ex ante* sąlygų vertinimas, kurį sudaro ir šios struktūrinės lentelės:**

a) informacija apie *ex ante* sąlygų pritaikomumą;

b) kiekvienos taikomos bendrosios ir su prioritetais susijusios *ex ante* sąlygos toje pačioje lentelėje pateikiama:

i) jos įvykdymo įvertinimas ir

ii) prioritetų ir (arba) tikslinių sričių, kuriems taikoma sąlyga, sąrašas. Preliminarus kiekvienai *ex ante* sąlygai įvykdyti ypač svarbių prioritetų ir (arba) tikslinių sričių bei priemonių sąrašas pateiktas 4 dalyje;

iii) susijusių kriterijų sąrašas ir jų įvykdymo įvertinimas;

iv) nuorodos į strategijas, teisės aktus ar kitus susijusius dokumentus, taip pat į atitinkamus jų skirsnius ir straipsnius, įrodančius, kad atitinkamas kriterijus įvykdytas;

c) dvi atskiros lentelės: viena skirta taikomoms bendrosioms *ex ante* sąlygoms, kurios dar visiškai neįvykdytos ar įvykdytos tik iš dalies, kita – taikomoms su prioritetais susijusioms *ex ante* sąlygoms, kurios dar visiškai neįvykdytos ar įvykdytos tik iš dalies, kiekvienoje nurodant:

i) nustatytus neįvykdytus kriterijus,

ii) veiksmus, kurių reikia kiekvienam iš šių kriterijų įvykdyti,

iii) šių veiksmų įgyvendinimo terminus ir

iv) už kriterijų įvykdymą atsakingas įstaigas.

7. **Veiklos rezultatų plano aprašymas**

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

a) Jei taikoma, informacija apie rodiklių atranką, kaip nurodyta 14 punkto 2 dalyje, apie orientyrus, pagrindinius įgyvendinimo etapus ir apie veiklos lėšų rezervo paskirstymą. Siektini rezultatai pagrindžiami pagal strategiją, kaip nurodyta 5 punkto a papunktyje.

b) Lentelė, kurioje nurodyta kiekvienam prioritetui skiriama veiklos lėšų rezervo dalis ir nurodomi kiekvieno rodiklio:

i) 2023 m. siektini rezultatai. Nustatant tuos siektinus rezultatus neatsižvelgiama į 12 punkte nurodytą papildomą nacionalinį finansavimą ir 13 punkte nurodytą valstybės pagalbą, teikiamą kaip papildomas nacionalinis finansavimas;

ii) siektinais rezultatais grindžiami 2018 m. orientyrai.

([1]) 2014 m. vasario 25 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 184/2014, kuriuo, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos, nustatomos valstybių narių ir Komisijos elektroninio keitimosi duomenimis sistemos nuostatos ir sąlygos ir, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1299/2013 dėl konkrečių Europos regioninės plėtros fondo paramos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui nuostatų, patvirtinama Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą atitinkančios paramos iš Europos regioninės plėtros fondo intervencinių veiksmų kategorijų nomenklatūra (OL L 57, 2014 2 27, p. 7).

Jei veiklos lėšų rezervui skirta bendra EŽŪFKP lėšų suma nesutampa su veiklos lėšų rezervui skirtos bendros nacionalinės EŽŪFKP lėšų sumos *pro rata* paskirstymu [1], pagal partnerystės sutartį visoms nacionalinėms ir regioninėms programoms (išskyrus Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytas nacionalines programas, skirtas EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms, ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytas specialias nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo programas), pateikiamas veiklos lėšų rezervui skirtos sumos pagrindimas.

8. **Atrinktų priemonių aprašymas**

1) Bendrųjų sąlygų, taikomų daugiau nei vienai priemonei, aprašymas, įskaitant, jei aktualu, kaimo vietovės apibrėžimą, pagrindinius reikalavimus, kompleksinę paramą, numatomą finansinių priemonių naudojimą, numatomą avansų naudojimą ir bendrąsias nuostatas dėl investicijų, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 45 ir 46 straipsnių nuostatas.

Jei taikoma, prie kaimo plėtros programos pridedamas leidžiamų 11 straipsnio 1 dalyje nurodytų įsipareigojimų derinių sąrašas.

2) Priemonės aprašymas, įskaitant:

a) teisinį pagrindą;

b) bendrą priemonės aprašymą, įskaitant jos intervencijų logiką, taip pat indėlį tikslinėse srityse ir indėlį siekiant kompleksinių tikslų;

c) taikymo sritį, paramos lygį, reikalavimus atitinkančius gavėjus ir, jei taikoma, kiekvienai papriemonei ir (arba) kiekvieno tipo veiksmams skiriamos paramos sumos arba lygio apskaičiavimo metodą, jei būtina; reikalavimus atitinkančias kiekvieno tipo veiksmų išlaidas, jų finansavimo sąlygas, taikomas sumas ir paramos lygį, taip pat atrankos kriterijų nustatymo principus;

d) priemonių ir (arba) veiksmų (pagal tipą) tikrinimo ir kontroliavimo galimybių aprašymas atsižvelgiant į:

i) riziką, susijusią su priemonių ir (arba) veiksmų (pagal tipą) įgyvendinimu;

ii) rizikos mažinimo veiksmus;

iii) priemonių ir (arba) veiksmų (pagal tipą) bendrą įvertinimą.

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnyje nurodytos priemonės atveju į aprašymą įtraukiama lentelė, kurioje parodomas agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimų ir jų tikrinimo bei kontrolės metodų ryšys;

e) priemonių ir (arba) veiksmų (pagal tipą) aprašymą, išdėstytą taip:

1. *Žinių perdavimo ir informavimo veikla (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnis)*

— Žinių perdavimo paslaugas teikiančių įstaigų tinkamų gebėjimų atlikti užduotis – darbuotojų kvalifikacijos ir reguliarių mokymų – apibrėžimas;

— Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 3 straipsnyje nurodytų ūkių bei miškų srities mainų programų ir apsilankymų ūkiuose bei miškuose trukmės ir turinio apibrėžimas.

2. *Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnis)*

— pakankamų išteklių – nuolat mokomų ir kvalifikuotų darbuotojų bei konsultavimo patirties – ir patikimumo toje srityje, kurioje teikiamos konsultacijos užtikrinimo bendrieji principai. Klausimų, kuriais teikiamos konsultacijos, apibrėžimas.

3. *Žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemos (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnis)*

— nacionaliniu lygmeniu pripažintų žemės ūkio produktų, medvilnės arba maisto produktų kokybės sistemų, įskaitant ūkių sertifikavimo sistemas, išvardijimas ir patvirtinimas, kad šios kokybės sistemos atitinka Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnio 1 dalies b punkte išdėstytus kriterijus;

— žemės ūkio produktų savanoriško sertifikavimo sistemų, kurios atitinka reikalavimus ir kurias valstybės narės pripažino atitinkančiomis Sąjungos geriausios patirties gaires, išvardijimas.

[1] Atsižvelgiant į bendrą EŽŪFKP įnašą į kiekvieną programą.

4. *Investicijos į materialųjį turtą (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnis)*

— negamybinių investicijų apibrėžimas,

— kolektyvinių investicijų apibrėžimas,

— integruotų projektų apibrėžimas,

— reikalavimus atitinkančių „Natura 2000“ teritorijų ir kitų didelės gamtinės vertės vietovių apibrėžimas ir nustatymas,

— paramos nukreipimo ūkiams pagal SSGG analizę, atliktą atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą prioritetą, aprašymas,

— Sąjungos teisės aktais nustatytų naujų reikalavimų, už kurių laikymąsi gali būti skirta parama pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnio 6 dalį, sąrašas,

— jei aktualu, būtinieji energijos vartojimo efektyvumo standartai, nurodyti Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 13 straipsnio c punkte,

— jei taikoma, Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 13 straipsnio c punkte nurodytų ribinių kiekių nustatymas.

5. *Ūkio ir verslo plėtra (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnis)*

— Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktyje nurodytų smulkiųjų ūkių apibrėžtis,

— Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 4 dalies trečioje pastraipoje nurodytų viršutinių ir apatinių ribų nustatymas,

— paramos jauniesiems ūkininkams, kurie steigiasi ne kaip vieninteliai valdos valdytojai, kaip nurodyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse, konkrečios sąlygos,

— informacija apie Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 2 straipsnio 3 dalyje nurodyto lengvatinio laikotarpio taikymą,

— verslo planų reikalavimų santrauka,

— pasinaudojimas galimybe derinti įvairias priemones per verslo planą, kuriuo jaunajam ūkininkui sudaromos galimybės pasinaudoti tomis priemonėmis,

— remiamos veiklos įvairinimo sritys.

6. *Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnis)*

— mažos apimties infrastruktūros, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytą mažos apimties turizmo infrastruktūrą, apibrėžtis,

— jei taikoma, speciali nukrypti leidžianti nuostata, kuria leidžiamos investicijos į plačiajuostį ryšį ir atsinaujinančiąją energiją remiant didesnio masto infrastruktūrą,

— būtinieji energijos vartojimo efektyvumo standartai, nurodyti Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 13 straipsnio c punkte,

— Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 13 straipsnio c punkte nurodytų ribinių kiekių nustatymas.

7. *Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnis)*

— valdos dydžio, kurį viršijus parama skiriama tik pateikus miškotvarkos planą arba lygiavertę priemonę, atitinkančią tvarios miškotvarkos reikalavimus, nustatymas ir pagrindimas,

— lygiavertės priemonės apibrėžimas.

Miško įveisimas ir miškingų plotų kūrimas

— rūšių, plotų ir metodų, naudotinų siekiant išvengti netinkamo miško įveisimo, kaip nurodyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 6 straipsnio a punkte, nustatymas, įskaitant plotų, kuriuose numatyta įveisti mišką, kaip nurodyta to straipsnio b punkte, aplinkos ir klimato sąlygų aprašymą,

— Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 6 straipsnyje nurodytų būtinųjų aplinkos reikalavimų nustatymas.

Agrarinės miškininkystės sistemų kūrimas

— mažiausio ir didžiausio medžių, kurie turi būti pasodinti, ir subrendusių medžių, kurie turi būti palikti, skaičiaus viename hektare nustatymas ir naudotinų miško medžių rūšių nustatymas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 23 straipsnio 2 dalyje,

— numatyta sistemų, kurioms skiriama parama, nauda aplinkai.

Miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių ir katastrofinių įvykių žalos prevencija ir likvidavimas

— jei aktualu, augalams kenkiančių organizmų, kurie gali lemti gaivalinę nelaimę, rūšių sąrašas,

— miško plotų, kurie pagal atitinkamą miškosaugos planą priskiriami nuo vidutinės iki didelės gaisro rizikos miško plotams, nustatymas,

— kenkėjų ir ligų prevencijos veiksmų atveju, atitinkamos gaivalinės nelaimės įvykio aprašymas, paremtas moksline informacija, įskaitant, jei yra, mokslinių organizacijų rekomendacijas dėl kovos su kenkėjais ir ligomis.

Investicijos, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė

— Reikalavimus atitinkančių investicijų tipų apibrėžimas ir numatyta jų nauda aplinkai bei (arba) visuomeninė vertė.

8. *Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 27 straipsnis)*

— Oficialios grupių ir organizacijų pripažinimo procedūros aprašymas.

9. *Agrarinė aplinkosauga ir klimatas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnis)*

— atitinkamų pagrindinių elementų apibrėžimas ir nustatymas. Jie apima atitinkamus privalomus standartus, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 ([1]) VI antraštinės dalies I skyrių, atitinkamus kriterijus bei būtiniausią veiklą, nustatytus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013 ([2]) 4 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčius, atitinkamus būtinuosius reikalavimus dėl trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo ir kitus nacionaline teise nustatytus atitinkamus privalomus reikalavimus,

— būtinieji trąšų naudojimo reikalavimai turi, *inter alia*, apimti pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB ([3]) priimtą Geros praktikos kodeksą, taikomą ūkiams, esantiems už nitratams jautrių zonų, ir reikalavimai dėl užterštumo fosforu; būtinieji augalų apsaugos produktų naudojimo reikalavimai turi, *inter alia*, apimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB ([4]) nustatytus bendruosius integruotos kenksmingųjų organizmų kontrolės principus, nacionalinės teisės aktais nustatytus reikalavimus turėti produktų naudojimo licenciją ir vykdyti mokymo įpareigojimus, saugaus jų laikymo, paskleidimo mašinų tikrinimo reikalavimus ir pesticidų naudojimo arti vandens bei kitų jautrių vietovių taisykles,

([1]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013 12 20, p. 549).

([2]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL L 347, 2013 12 20, p. 608).

([3]) 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

([4]) 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/128/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų pagrindus siekiant tausiojo pesticidų (OL L 309, 2009 11 24, p. 71).

— lentelė, kurioje parodytas agrarinės aplinkosaugos bei klimato srities įsipareigojimų ir atitinkamos įprastos ūkininkavimo praktikos ryšys ir atitinkami atskaitos lygio elementai (pagrindiniai elementai), t. y. geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės sąlygos ir teisės aktais numatyti valdymo reikalavimai, būtinieji su trąšomis ir pesticidais susiję reikalavimai, kiti atitinkami nacionaliniai ir (arba) regioniniai reikalavimai ir būtiniausia veikla,

— vietos veislių, kurioms kyla grėsmė išnykti dėl žemės ūkio veiklos, ir augalų, kuriems kyla genetinės erozijos grėsmė, genetinių išteklių sąrašas,

— metodikos ir agronominių prielaidų bei parametrų aprašymas, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 3 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su kiekvieno konkretaus tipo įsipareigojimais, į kuriuos atsižvelgiama atliekant skaičiavimus, pagrindžiančius dėl įsipareigojimo patirtas papildomas išlaidas bei prarastas pajamas ir sandorių išlaidų lygį. Jei taikoma, nustatant tą metodiką atsižvelgiama į pagalbą, skiriamą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013, įskaitant išmokas už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo; jei taikoma, kitų vienetų perskaičiavimo pagal šio reglamento 9 straipsnį metodas.

10. *Ekologinis ūkininkavimas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 29 straipsnis)*

— atitinkamų pagrindinių elementų nustatymas ir apibrėžimas. Šie elementai apima atitinkamus privalomus standartus, nustatytus pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 VI antraštinės dalies I skyrių, atitinkamus kriterijus bei būtiniausią veiklą, nustatytus pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 4 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčius, atitinkamus būtinuosius reikalavimus dėl trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo ir kitus nacionalinėje teisėje nustatytus atitinkamus privalomus reikalavimus,

— metodikos ir agronominių prielaidų bei parametrų aprašymas, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 29 straipsnio 2 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su kiekvieno konkretaus tipo įsipareigojimais, į kuriuos atsižvelgiama atliekant skaičiavimus, pagrindžiančius dėl įsipareigojimo patirtas papildomas išlaidas bei prarastas pajamas ir sandorių išlaidų lygį. Jei taikoma, nustatant tą metodiką atsižvelgiama į pagalbą, skiriamą pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013, įskaitant išmokas už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo jei taikoma, kitų vienetų perskaičiavimo pagal šio reglamento 9 straipsnį metodas.

11. *Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 30 straipsnis)*

— „Natura 2000“ atveju, plotai, paskirti Tarybos direktyvai 92/43/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvai 2009/147/EB [1] įgyvendinti, ir įpareigojimai ūkininkams pagal atitinkamas nacionalines ir (arba) regionines valdymo nuostatas,

— jei pagal šią priemonę norima gauti paramą už kitas nustatytos gamtos apsaugos teritorijas, kuriose taikomi su aplinka susiję apribojimai, nurodomos tos teritorijos ir indėlis įgyvendinant Direktyvos 92/43/EEB 10 straipsnį,

— su Vandens pagrindų direktyva susijusių išmokų atveju, pagrindinių žemės naudojimo būdo pakeitimų apibrėžimas ir sąsajų su Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB [2] 13 straipsnyje nurodyto upės baseino valdymo plano priemonių įgyvendinimo programa aprašymas,

— pagringinių elementų nustatymas ir apibrėžimas. „Natura 2000“ atveju, jie apima gerą agrarinę ir aplinkosaugos būklę, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 94 straipsnyje ir II priede, ir atitinkamus kriterijus bei minimalią veiklą, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 4 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčiuose; su Vandens pagrindų direktyva susijusių išmokų atveju, jie apima privalomus standartus, nustatytus pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 VI antraštinės dalies I skyrių, ir atitinkamus kriterijus bei minimalią veiklą, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 4 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčiuose,

[1] 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

[2] 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

— priemonės įgyvendinimo ir Direktyvos 92/43/EEB 8 straipsnio 4 dalyje nurodytos prioritetinių veiksmų programos ryšio nurodymas,

— apribojimų ir (arba) sunkumų, kurių pagrindu gali būti skiriamos išmokos, nustatymas ir privalomosios praktikos nurodymas,

— metodikos ir agronominių prielaidų aprašymas, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 30 straipsnio 3 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su direktyvomis 92/43/EEB ir 2009/147/EB, ir to straipsnio 4 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su Vandens pagrindų direktyva, į kuriuos atsižvelgiama atliekant skaičiavimus, pagrindžiančius dėl sunkumų atitinkamuose su minėtų trijų direktyvų įgyvendinimu susijusiuose plotuose patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas; jei taikoma, nustatant tą metodiką atsižvelgiama į išmokas, pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 skiriamas už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, kad būtų išvengta dvigubo finansavimo.

12. *Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 31 straipsnis)*

— valdos ploto ribinio dydžio, kuriuo remdamasi valstybė narė apskaičiuoja proporcingą išmokų mažinimą, apibrėžimas.

Vietovių, kuriose esama gamtinių ar kitų specifinių kliūčių, nustatymas

— vietos vieneto lygmens, taikomo nustatant vietoves, aprašymas,

— metodo, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 32 straipsnyje nurodytus kriterijus, pagal kuriuos nustatomos tame straipsnyje nurodytų trijų kategorijų vietovių ribos, taikymo aprašymas, įskaitant tikslaus ne kalnų vietovių, kuriose esama gamtinių ir kitokių specifinių kliūčių, nustatymo metodo aprašymą ir jo taikymo rezultatus.

13. *Gyvūnų gerovė (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 33 straipsnis)*

— nacionalinių ir Sąjungos reikalavimų, atitinkančių privalomus standartus, nustatytus Reglamento (EB) Nr. 1306/2013 VI antraštinės dalies I skyriuje, apibrėžimas ir nustatymas,

— metodikos ir agronominių bei (arba) zootechninių prielaidų bei parametrų aprašymas, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 33 straipsnio 2 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su kiekvieno konkretaus tipo įsipareigojimais, į kuriuos atsižvelgiama atliekant skaičiavimus, pagrindžiančius dėl įsipareigojimo patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas.

14. *Miškų aplinkosaugos ir klimato srities paslaugos ir miškų išsaugojimas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 34 straipsnis)*

— valdos dydžio, kurį viršijus parama skiriama tik pateikus miškotvarkos planą arba lygiavertę priemonę, nustatymas ir pagrindimas,

— lygiavertės priemonės aprašymas,

— atitinkamų privalomų reikalavimų, nustatytų nacionaliniu miškininkystės įstatymu arba kitais atitinkamais nacionalinės teisės aktais, nurodymas,

— metodikos ir prielaidų bei parametrų aprašymas, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 34 straipsnio 2 dalyje nurodytus pagrindinius reikalavimus, susijusius su kiekvieno konkretaus tipo įsipareigojimais, į kuriuos atsižvelgiama atliekant skaičiavimus, pagrindžiančius dėl įsipareigojimo patirtas papildomas išlaidas ir prarastas pajamas.

15. *Bendradarbiavimas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis)*

— bandomųjų projektų, klasterių, tinklų, trumpų tiekimo grandinių ir vietos rinkų charakteristikų pateikimas.

16. *Rizikos valdymas (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 36,37 ir 38 straipsniai)*

— mechanizmų, kuriais užtikrinama, kad būtų išvengta kompensacijos permokos, aprašymas.

Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimas

— draudimo sutarčių atitikties paramos reikalavimams sąlygų aprašymas, kuriame nurodoma bent:

a) konkreti rizika, nuo kurios apdrausta,

b) konkretūs apdrausti ekonominiai nuostoliai,

— taisyklės, taikytinos nustatant, kaip apskaičiuoti sunaikintą ūkininko vidutinės metinės produkcijos dalį.

Tarpusavio pagalbos fondai nepalankių klimato reiškinių, gyvūnų bei augalų ligų, kenkėjų antpuolių ir su aplinka susijusių įvykių atvejais

— tarpusavio pagalbos fondų finansavimo tvarkos, jų sukūrimo ir valdymo principai, visų pirma įskaitant:

a) nepalankių klimato reiškinių, gyvūnų ar augalų ligų, kenkėjų antpuolių ar su aplinka susijusių įvykių, dėl kurių ūkininkams gali būti išmokamos kompensacijos, sąrašą, įskaitant geografinę aprėptį, jei taikoma;

b) kriterijus, pagal kuriuos vertinama, ar dėl tam tikro įvyko ūkininkams turi būti išmokėta kompensacija;

c) papildomų išlaidų, kurios sudaro ekonominius nuostolius, skaičiavimo metodus;

d) administracinių išlaidų apskaičiavimą;

e) metodą, taikytiną nustatant, kaip apskaičiuoti sunaikintą ūkininko vidutinės metinės produkcijos dalį;

f) bet kokius finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų apribojimus,

— jei tarpusavio pagalbos fondo lėšomis mokėtinos finansinės kompensacijos šaltinis yra komercinė paskola, trumpiausia ir ilgiausia jos trukmė.

Pajamų stabilizavimo priemonė

— tarpusavio pagalbos fondų, iš kurių ūkininkams mokamos kompensacinės išmokos, finansavimo tvarkos, jų sukūrimo ir valdymo principai, visų pirma įskaitant:

a) administracinių išlaidų apskaičiavimą;

b) taisykles, taikomas nustatant, kaip apskaičiuoti pajamų sumažėjimą;

c) bet kokius finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų apribojimus,

— jei tarpusavio pagalbos fondo lėšomis mokėtinos finansinės kompensacijos šaltinis yra komercinė paskola, trumpiausia ir ilgiausia jos trukmė.

17. *Bendruomenės inicijuota vietos plėtra (LEADER) (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnis, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 43 ir 44 straipsniai)*

— šių Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalyje nurodytų privalomų bendruomenės inicijuotos vietos plėtros (toliau – BIVP) elementų, iš kurių sudaryta LEADER priemonė, aprašymas: parengiamosios paramos, veiksmų įgyvendinimo pagal BIVP strategiją, vietos veiklos grupės bendradarbiavimo veiklos rengimo ir vykdymo, einamųjų išlaidų ir aktyvaus pritaikymo,

— Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 43 straipsnyje nurodyto LEADER pradžios priemonių rinkinio kaip specifinio tipo parengiamosios paramos naudojimo aprašymas,

— Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 44 straipsnio 3 dalyje nurodytos nuolatinio LEADER bendradarbiavimo projektų paraiškų teikimo sistemos aprašymas,

— vietos plėtros strategijų atrankos procedūra ir tvarkaraštis,

— geografinių rajonų, kurių populiacijos dydis nepatenka į Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 33 straipsnio 6 dalyje nustatytas ribas, atrankos vietos plėtros strategijai įgyvendinti pagrindimas,

— BIVP rėmimo koordinavimas su kitais Europos struktūriniais ir investicijų (ESI) fondais, įskaitant galimą sprendimą dėl pagrindinio fondo paskyrimo, ir bendras ESI fondų tarpusavio papildomumas finansuojant parengiamąją paramą,

— avansų mokėjimo galimybė (yra ar ne),

— pagal LEADER programą veikiančių vadovaujančiosios institucijos, mokėjimo agentūros ir vietos veiklos grupių užduočių, visų pirma susijusių su Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 34 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytais nediskriminuojančia ir skaidria atrankos procedūra ir objektyviais veiksmų atrankos kriterijais, apibrėžimas,

— numatytų koordinavimo mechanizmų ir užtikrinto pagal šią priemonę remiamų veiksmų ir pagal kitas kaimo plėtros priemones remiamų veiksmų tarpusavio papildomumo aprašymas, visų pirma susijęs su:

  — investicijomis į ne žemės ūkio veiklą ir pagalbą verslui pradėti pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnį,

  — investicijomis pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnį ir

  — bendradarbiavimu pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnį, ypač vietos plėtros strategijų įgyvendinimą pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės susitarimus.

9. **Vertinimo planas, kurį sudaro šie elementai:**

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

1) Tikslai ir paskirtis

Vertinimo plano tikslų ir paskirties išdėstymas, siekiant užtikrinti, kad bus vykdoma pakankama ir tinkama vertinimo veikla, visų pirma siekiant teikti informaciją, reikalingą programai valdyti, 2017 m. ir 2019 m. metinio įgyvendinimo ataskaitoms parengti ir *ex post* vertinimui atlikti, ir siekiant užtikrinti, kad bus pateikti kaimo plėtros programos vertinimui reikalingi duomenys.

2) Valdymas ir koordinavimas

Trumpas kaimo plėtros programos stebėsenos ir vertinimo tvarkos aprašymas, nurodant pagrindines susijusias įstaigas ir jų atsakomybės sritis. Paaiškinimas, kaip vertinimo veikla siejasi su kaimo plėtros programos turinio ir tvarkaraščio įgyvendinimu.

3) Vertinimo sritys ir veikla

Preliminarus vertinimo sričių ir numatytos vertinimo veiklos, įskaitant reglamentuose (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 1305/2013 numatytų vertinimo reikalavimų laikymąsi (bet juo neapsiribojant), aprašymas. Jis apima:

a) veiklą, kuria siekiama įvertinti kiekvieno Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnyje nurodyto kaimo plėtros programos Sąjungos prioriteto indėlį į to reglamento 4 straipsnyje nurodytų kaimo plėtros tikslų įgyvendinimą, rezultatų ir įgyvendinimo rodiklių verčių įvertinimą, grynojo poveikio analizę, teminius klausimus, įskaitant paprogrames, kompleksinius klausimus, nacionalinį kaimo tinklą, BIVP strategijų indėlį;

b) planuojamą paramą, skirtą vietos veiklos grupių lygmens vertinimui atlikti;

c) konkrečios programos elementus, pvz., darbą, reikalingą metodikoms parengti arba konkrečios politikos srities klausimams spręsti.

4) Duomenys ir informacija

Trumpas sistemos, skirtos statistinei informacijai apie kaimo plėtros programos įgyvendinimą registruoti, saugoti, tvarkyti ir teikti ir vertinimui reikalingiems stebėsenos duomenims teikti, aprašymas. Naudotinų duomenų šaltinių, duomenų trūkumo, galimų su duomenų teikimu susijusių institucinių problemų nustatymas ir siūlomi sprendimai. Šiame skirsnyje įrodoma, kad tinkamos duomenų valdymo sistemos pradės veikti laiku.

5) Tvarkaraštis

Pagrindiniai programavimo laikotarpio orientyrai, preliminarus tvarkaraštis, reikalingas užtikrinti, kad rezultatai būtų prieinami tinkamu laiku.

6) Komunikacija

Aprašymas, kaip vertinimo išvados bus skleidžiamos tiksliniams paramos gavėjams, įskaitant mechanizmų, skirtų, vertinimo rezultatų naudojimui stebėti, aprašymą.

7) Ištekliai

Išteklių, reikalingų ir numatytų vertinimo planui įgyvendinti, aprašymas, nurodant administracinius gebėjimus, duomenis, finansinius išteklius ir IT poreikius. Gebėjimų stiprinimo veiklos, kuria numatyta užtikrinti visapusišką vertinimo plano įgyvendinimą, aprašymas.

10. **Finansavimo planas**, į kurį įeina atskiros struktūrinės lentelės, kuriose pateikiama:

a) **metinis EŽŪFKP įnašas, susijęs su**

i) visų Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 59 straipsnio 3 dalyje nurodytų tipų regionais;

ii) Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 59 straipsnio 4 dalies f punkte nurodytomis sumomis ir to reglamento 58 straipsnio 6 dalyje nurodytomis į EŽŪFKP pervestomis lėšomis;

iii) ištekliais, skirtais veiklos lėšų rezervui pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 20 straipsnį;

b) visoms priemonėms taikomas **bendras EŽŪFKP įnašo lygis** pagal regionų tipus, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 59 straipsnio 3 dalyje;

c) **pagal priemonę ar veiksmo tipą**, kuriems taikomas specialus EŽŪFKP įnašo lygis, pateikiami **šie įnašai:**

i) bendras Sąjungos įnašas, EŽŪFKP įnašo lygis ir preliminarus bendro Sąjungos įnašo paskirstymas tikslinėms sritims ([1]);

ii) Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 ir 30 straipsniuose nurodytų priemonių atveju, bendras Sąjungos įnašas, numatytas to reglamento 59 straipsnio 6 dalyje nurodytiems veiksmams;

iii) techninės pagalbos atveju, bendras Sąjungos įnašas ir EŽŪFKP įnašo lygis, naudojamas pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 51 straipsnio 3 dalį;

iv) išlaidų, susijusių su teisiniais įsipareigojimais, kurie tenka pagal Reglamente (EB) Nr. 1698/2005 nustatytas priemones teikiamos paramos gavėjams ir kurie neturi atitikmens 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu, atveju, bendras Sąjungos įnašas ir EŽŪFKP įnašo lygis.

([1]) Į preliminarų bendro Sąjungos įnašo paskirstymą tikslinėms sritims atsižvelgiama numatant kaimo plėtros programos indėlį siekiant teminių tikslų ir klimato kaitos tikslų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 15 straipsnio 1 dalies a punkto iv papunktyje, sprendžiant dėl mokėjimų sustabdymų, nurodytų to reglamento 19 straipsnio 15 dalyje ir 22 straipsnio 6 dalyje, ir, atitinkamais atvejais, apskaičiuojant sumas, atidedamas pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 59 straipsnio 6 dalį.

Jei priemone arba veiksmais (pagal tipą), kuriems taikomas specialus EŽŪFKP įnašo lygis, prisidedama prie Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 38 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių, lentelėje atskirai nurodomi įnašų į finansines priemones ir kitus veiksmus lygiai ir preliminari EŽŪFKP lėšų suma, atitinkanti planuojamą įnašą į finansinę priemonę.

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnyje nurodytos priemonės atveju, EŽŪFKP įnašas, numatytas veiksmams, kurie patenka į to reglamento 59 straipsnio 6 dalies taikymo sritį, atitinka priemonės indėlį į to reglamento 5 straipsnio 4 ir 5 dalyse nurodytų prioritetų įgyvendinimą;

d) **kiekvienos paprogramės atveju, preliminarus bendro Sąjungos įnašo (pagal priemones)** paskirstymas kiekvienai priemonei.

11. **Rodiklių planas**, į kurį įeina atskiros struktūrinės lentelės, kuriose pateikiama:

a) pagal tikslines sritis – kiekybiniai siektini rezultatai drauge su planuojamais įgyvendinimo rezultatais ir bendromis viešosiomis išlaidomis, numatytomis patirti tikslinėje srityje įgyvendinant atrinktas priemones;

b) žemės ūkio ir miškininkystės atveju, išsamus Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnio 4 dalyje ir 5 dalies d ir e punktuose nurodytų prioritetų siektinų rezultatų apskaičiavimas;

c) papildomas kokybinis indėlis į kitose tikslinėse srityse įgyvendinamas priemones.

12. **Papildomas nacionalinis finansavimas**

Priemonių ir veiksmų, kuriems taikomas Sutarties 42 straipsnis, atveju, lentelė su papildomo nacionalinio kiekvienos priemonės finansavimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 82 straipsnį duomenimis, įskaitant kiekvienai priemonei skirtas sumas ir atitikties tame reglamente nustatytiems kriterijams patvirtinimą.

13. **Duomenys, reikalingi valstybės pagalbos vertinimui atlikti**

Priemonių ir veiksmų, kuriems netaikomas Sutarties 42 straipsnis, atveju, lentelė, kurioje nurodomos į Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 81 straipsnio 1 dalies taikymo sritį patenkančios pagalbos sistemos, numatytos naudoti programoms įgyvendinti, įskaitant pagalbos sistemos pavadinimą, EŽŪFKP įnašą, bendro nacionalinio finansavimo sumą ir papildomo nacionalinio finansavimo sumą. Per visą programos įgyvendinimo trukmę privaloma užtikrinti atitiktį Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėms.

Prie lentelės išdėstomas valstybės narės įsipareigojimas, kad apie priemones bus atskirai pranešama pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį, jei to reikalaujama pagal valstybės pagalbos taisykles arba pagal sprendime dėl valstybės pagalbos patvirtinimo nustatytas specialias sąlygas.

14. **Informacija apie papildomumą**, kurią sudaro toliau nurodyti elementai.

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

1) Priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti toliau nurodytą papildomumą ir suderinamumą, aprašymas:

— papildomumą ir suderinamumą su kitomis Sąjungos priemonėmis, visų pirma, su ESI fondais ir 1 ramsčiu, įskaitant žalinimą, ir su kitomis bendros žemės ūkio politikos priemonėmis,

— jei valstybė narė pasirinko pateikti nacionalinę programą ir regioninių programų rinkinį, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 2 dalyje, pateikiama informacija apie jų tarpusavio papildomumą.

2) Jei taikoma, informacija apie tos priemonės ir kitų Sąjungos priemonių, įskaitant LIFE, tarpusavio papildomumą ([1]).

([1]) 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1293/2013 dėl aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) įsteigimo ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 614/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 185), 8 straipsnio 3 dalis.

15. **Programos įgyvendinimo tvarka**, pateikiant toliau nurodytus elementus

Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms, taikomi tik šio punkto a, b ir c papunkčiai.

a) Visos valstybės narės paskirtos Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 65 straipsnio 2 dalyje nurodytos institucijos ir programos valdymo ir kontrolės struktūros apibendrinamasis aprašymas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies m punkto i papunktyje, ir Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 74 straipsnio 3 dalyje nurodyta tvarka;

b) numatoma Stebėsenos komiteto sudėtis;

c) nuostatos, kuriomis užtikrinama, kad programa būtų viešinama, taip pat ir per nacionalinį kaimo tinklą, darant nuorodą į 13 straipsnyje nurodytą informavimo ir viešinimo strategiją;

d) mechanizmų, kuriais užtikrinamas suderinamumas su vietos plėtros strategijomis, įgyvendinamomis pagal LEADER, su veikla, numatyta pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnyje nurodytą bendradarbiavimo priemonę, su pagrindinių paslaugų ir kaimų atnaujinimo kaimo vietovėse priemone, nurodyta to reglamento 20 straipsnyje, ir su kitais ESI fondais, aprašymas;

e) Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 27 straipsnio 1 dalyje nurodytų veiksmų, kuriais siekiama sumažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą, aprašymas;

f) naudojimosi techninė pagalba, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 59 straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, susijusius su programos rengimu, valdymu, stebėsena, vertinimu, informavimu apie ją bei jos kontrole ir su programos įgyvendinimu, taip pat veiklą, susijusią su ankstesniais arba vėlesniais programavimo laikotarpiais, aprašymas.

16. **Veiksmai, kurių imtasi siekiant į veiklą įtraukti partnerius**

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

Veiksmų, kurių imtasi siekiant į veiklą įtraukti partnerius, sąrašas ir atitinkamų konsultacijų rezultatų suvestinė.

17. **Nacionalinis kaimo tinklas**

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

Aprašomi šie elementai:

a) nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo procedūra ir tvarkaraštis;

b) numatytas kaimo plėtros tinklo organizavimas, t. y. kaimo plėtroje dalyvaujančių organizacijų ir institucijų, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 1 dalyje nurodytus partnerius, vaidmuo ir tinklo veiklos palengvinimo būdai;

c) apibendrinamasis pagrindinių veiklos, kurią turi vykdyti nacionalinis kaimo tinklas atsižvelgdamas į programos tikslus, kategorijų aprašymas;

d) ištekliai, skirti nacionaliniam kaimo tinklui sukurti ir jo veikimui užtikrinti.

18. **Tikrinimo bei kontrolės galimybių ir klaidų rizikos *ex ante* vertinimas**

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms.

— Vadovaujančiosios institucijos ir mokėjimo agentūros pareiškimas apie priemonių, remiamų pagal kaimo plėtros programą, tikrinimo ir kontrolės galimybes,

— Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 62 straipsnio 2 dalyje nurodytos funkciškai nepriklausomos įstaigos pareiškimas, kuriuo patvirtinamas standartinių išlaidų, papildomų išlaidų ir prarastų pajamų apskaičiavimo adekvatumas ir teisingumas.

19. **Pereinamojo laikotarpio tvarka**

Netaikoma Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 28 straipsnyje nurodytoms nacionalinėms programoms, skirtoms EIB įgyvendinamoms bendroms priemonėms

— pereinamojo laikotarpio sąlygų (pagal priemonę) aprašymas,

— preliminari lėšų perkėlimo lentelė.

20. **Teminės paprogramės**

20.1. **SSGG analizė ir poreikių nustatymas**

a) SSGG analizės metodika grindžiama analizė, į kurią įeina šie elementai:

i) išsamus bendras paprogramės temos aprašymas naudojant bendruosius ir konkrečios programos konteksto rodiklius ir kokybinę informaciją;

ii) su paprogramės tema susijusios nustatytos stiprybės;

iii) su paprogramės tema susijusios nustatytos silpnybės;

iv) su paprogramės tema susijusios nustatytos galimybės;

v) su paprogramės tema susijusios nustatytos grėsmės.

b) SSGG analizės išvadomis grindžiamas poreikių vertinimas atsižvelgiant į kiekvieną prioritetą ir tikslinę sritį, taip pat tris kompleksinius tikslus (aplinkos, klimato kaitos švelninimo bei prisitaikymo prie jos ir inovacijų), prie kurių įgyvendinimo prisidedama ta temine paprograme.

20.2. **Strategijos aprašymas**

a) Jei ne visus pagal 20.1 punkto b papunktį nustatytus poreikius galima patenkinti įgyvendinant teminę paprogramę, pateikiamas atrinktų patenkinti numatytų poreikių ir remiantis SSGG analizės išvadomis ir poreikių įvertinimu pasirinktų tikslų, prioritetų bei tikslinių sričių pagrindimas;

b) kiekvienos tikslinės kaimo plėtros srities, prie kurios tikslų įgyvendinimo prisidedama temine paprograme, priemonių deriniai ir pagrindimas, įskaitant priemonėms skiriamų finansinių asignavimų pagrindimą ir finansinių išteklių adekvatumą nustatytiems tikslams, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto ii ir iii papunkčiuose. Remiantis intervencijų logika sudaryti priemonių deriniai turi būti grindžiami SSGG analizės išvadomis ir, jei aktualu, a punkte nurodytu poreikių pagrindimu ir prioritetiškumu;

c) aprašymas, kaip bus siekiama kompleksinių teminių tikslų, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies c punkto v papunktyje nurodytus konkrečius reikalavimus;

d) apibendrinamoji lentelė, kurioje pateikiama intervencijų logika, parodanti atrinktus paprogramės prioritetus ir tikslines sritis, kiekybinius siektinus rezultatus ir priemonių, naudotinų jiems pasiekti, derinį, įskaitant planuojamas išlaidas. Apibendrinamoji lentelė sukuriama automatiškai pagal 5 punkto b papunktyje ir 11 punkte pateiktą informaciją, panaudojant elektroninio keitimosi duomenimis sistemos (SFC2014) charakteristikas.

20.3. **Rodiklių planas**, į kurį įeina atskiros struktūrinės lentelės, kuriose pateikiama:

a) pagal tikslines sritis – kiekybiniai siektini rezultatai drauge su planuojamais įgyvendinimo rezultatais ir bendromis viešosiomis išlaidomis, numatytomis patirti tikslinėje srityje įgyvendinant atrinktas priemones;

b) žemės ūkio ir miškininkystės atveju, išsamus Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 5 straipsnio 4 dalyje ir 5 dalies d ir e punktuose nurodytų prioritetų siektinų rezultatų apskaičiavimas.

2 DALIS

Nacionalinės programos turinio pateikimas

1. **Nacionalinės programos pavadinimas**

2. **Valstybė narė**

a) Geografinis rajonas, kuriame įgyvendinama programa

b) Regiono klasifikavimas

3. **Bendras nacionalinės programos, partnerystės sutarties ir kaimo plėtros programų ryšių pristatymas**

4. **Apibendrinamoji lentelė, kurioje pagal regionus ir metus pateikiamas bendras EŽŪFKP įnašas valstybei narei visu programavimo laikotarpiu.**

5. **Priemonių aprašymas**

1) Bendrųjų sąlygų, taikomų daugiau nei vienai priemonei, aprašymas, įskaitant, jei aktualu, kaimo vietovės apibrėžimą, pagrindinius reikalavimus, kompleksinę paramą, numatomą finansinių priemonių panaudojimą, numatomą avansų panaudojimą.

2) Kiekvienos priemonės aprašymas pateikiant:

a) teisinį pagrindą;

b) bendrą priemonės aprašymą, įskaitant bendruosius jos intervencijų logikos principus, taip pat indėlį tikslinėse srityse ir indėlį siekiant kompleksinių tikslų;

c) taikymo sritį, paramos lygį, reikalavimus atitinkančius gavėjus ir, jei taikoma, kiekvienai papriemonei ir (arba) kiekvieno tipo veiksmui skiriamos paramos lygio apskaičiavimo metodą, jei būtina; reikalavimus atitinkančias kiekvieno tipo veiksmų išlaidas, jų atitikties finansavimo reikalavimams sąlygas, taikomas sumas ir paramos lygį, taip pat atrankos kriterijų nustatymo principus;

d) bendruosius priemonių tikrinimo ir kontrolės galimybių užtikrinimo principus ir, jei aktualu, paramos sumos apskaičiavimo metodiką;

e) jei aktualu, kiekvienos priemonės aprašymą, nurodytą 1 dalies 8 punkto 2 papunktyje.

6. **Papildomas nacionalinis finansavimas, jei aktualu**

Priemonių ir veiksmų, kuriems taikomas Sutarties 42 straipsnis, atveju, lentelė su papildomo nacionalinio kiekvienos priemonės finansavimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 82 straipsnį duomenimis, įskaitant atitikties tame reglamente nustatytiems kriterijams patvirtinimą.

7. **Duomenys, reikalingi valstybės pagalbos vertinimui atlikti (jei aktualu)**

Priemonių ir veiksmų, kuriems netaikomas Sutarties 42 straipsnis, atveju, lentelė, kurioje nurodomos į Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 81 straipsnio 1 dalies taikymo sritį patenkančios pagalbos sistemos, numatytos naudoti programoms įgyvendinti, įskaitant pagalbos sistemos pavadinimą ir nuorodas, EŽŪFKP įnašą, bendro nacionalinio finansavimo sumą ir papildomo nacionalinio finansavimo sumą. Per visą atitinkamų programų įgyvendinimo trukmę privaloma užtikrinti atitiktį Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėms.

Prie lentelės išdėstomas valstybės narės įsipareigojimas, kad apie priemones bus atskirai pranešama pagal Sutarties 108 straipsnio 3 dalį, jei to reikalaujama pagal valstybės pagalbos taisykles arba pagal sprendime dėl valstybės pagalbos patvirtinimo nustatytas specialias sąlygas.

Pareiškimas, ar priemonei arba veiksmui įgyvendinti skiriama valstybės pagalba pagal nacionalinę programą arba atitinkamas kaimo plėtros programas.

3 DALIS

Nacionalinio kaimo tinklo programos turinio pateikimas

1. **Konkrečios nacionalinio kaimo tinklo programos pavadinimas**

2. **Valstybė narė arba administracinis regionas**

   a) Geografinis rajonas, kuriame įgyvendinama programa

   b) Regiono klasifikavimas.

3. ***Ex ante* vertinimas**

   a) Nacionalinio kaimo tinklo programos kūrimo proceso pagrindinių etapų aprašymas, nurodant pagrindinių įvykių ir tarpinių ataskaitų tvarkaraštį.

   b) Struktūrinė lentelė, kurioje pateikiamos *ex ante* vertinimo rekomendacijos ir nurodoma, kaip į jas buvo atsižvelgta.

   c) Prie nacionalinio kaimo tinklo programos pridedama išsami *ex ante* įvertinimo ataskaita.

4. **Vertinimo planas, kurį sudaro šie elementai:**

   1) Tikslai ir paskirtis

   Vertinimo plano tikslų ir paskirties išdėstymas, siekiant užtikrinti, kad bus vykdoma pakankama ir tinkama vertinimo veikla, visų pirma siekiant teikti informaciją, reikalingą programai valdyti, 2017 m. ir 2019 m. metinio įgyvendinimo ataskaitoms parengti ir *ex post* vertinimui atlikti, ir siekiant užtikrinti, kad bus pateikti nacionalinio kaimo tinklo programai vertinti reikalingi duomenys.

   2) Valdymas ir koordinavimas

   Trumpas nacionalinio kaimo tinklo programos stebėsenos ir vertinimo tvarkos aprašymas, nurodant pagrindines susijusias įstaigas ir jų atsakomybės sritis. Paaiškinimas, kaip vertinimo veikla siejasi su nacionalinio kaimo tinklo programos – jos turinio ir tvarkaraščio – įgyvendinimu.

   3) Vertinimo sritys ir veikla

   Preliminarus su nacionalinio kaimo tinklo programa susijusių vertinimo sričių ir numatytos vertinimo veiklos, įskaitant reglamentuose (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 1305/2013 numatytų vertinimo reikalavimų laikymąsi (bet juo neapsiribojant), aprašymas. Jis apima veiklą, kuria siekiama įvertinti programos indėlį įgyvendinant nacionalinio kaimo tinklo programos tikslus, rezultatų rodiklių verčių įvertinimą ir grynojo poveikio analizę. Konkrečios programos elementai, pvz., darbas, reikalingas metodikoms parengti arba konkrečios politikos srities klausimams spręsti.

   4) Duomenys ir informacija

   Trumpas sistemos, skirtos statistinei informacijai apie nacionalinio kaimo tinklo programos įgyvendinimą registruoti, saugoti, tvarkyti ir teikti ir vertinimui reikalingiems stebėsenos duomenims teikti, aprašymas. Naudotinų duomenų šaltinių, duomenų trūkumo, galimų su duomenų teikimu susijusių institucinių problemų nustatymas ir siūlomi sprendimai. Šiame skirsnyje įrodoma, kad tinkamos duomenų valdymo sistemos pradės veikti laiku.

5) Tvarkaraštis

Pagrindiniai programavimo laikotarpio orientyrai, preliminarus tvarkaraštis, reikalingas užtikrinti, kad rezultatai būtų prieinami tinkamu laiku.

6) Komunikacija

Aprašymas, kaip vertinimo išvados bus skleidžiamos tiksliniams paramos gavėjams, įskaitant mechanizmų, skirtų, vertinimo rezultatų naudojimui stebėti, aprašymą.

7) Ištekliai

Išteklių, reikalingų ir numatytų vertinimo planui įgyvendinti, aprašymas, nurodant administracinius gebėjimus, duomenis, finansinius išteklius ir IT poreikius. Gebėjimų stiprinimo veiklos, kuria numatyta užtikrinti visapusišką vertinimo plano įgyvendinimą, aprašymas.

5. **Finansinis planas**, nurodant:

a) metinį EŽŪFKP įnašą;

b) bendrą Sąjungos įnašą ir EŽŪFKP įnašo lygį.

6. **Programos įgyvendinimo tvarka**, pateikiant toliau nurodytus elementus:

a) visas valstybės narės paskirtas Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 65 straipsnio 2 dalyje nurodytas institucijas ir programos valdymo ir kontrolės struktūros apibendrinamąjį aprašymą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 8 straipsnio 1 dalies m punkto i papunktyje, ir Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 74 straipsnio 3 dalyje nurodytą tvarką;

b) numatomą Stebėsenos komiteto sudėtį;

c) stebėsenos ir vertinimo sistemos aprašymą.

7. **Nacionalinis kaimo tinklas**

Aprašomi šie elementai:

a) nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo procedūra ir tvarkaraštis;

b) numatytas kaimo plėtros tinklo sukūrimas ir veikimas, t. y. kaimo plėtroje dalyvaujančių organizacijų ir administracijų, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 1 dalyje nurodytas partnerystes, vaidmuo ir tinklo veiklos palengvinimo būdai.

Jei valstybė narė pasirinko nacionalinį kaimo tinklą remti pagal nacionalinio kaimo tinklo programą ir regionines programas, pateikiama informacija apie jų tarpusavio papildomumą;

c) apibendrinamasis pagrindinių veiklos, kurią turi vykdyti nacionalinis kaimo tinklas atsižvelgdamas į programos tikslus, kategorijų aprašymas;

d) ištekliai, skirti nacionaliniam kaimo tinklui sukurti ir jo veikimui užtikrinti.

4 DALIS

Preliminarus *ex ante* sąlygoms (susijusioms su kaimo plėtros prioritetu ir bendrosioms) įvykdyti ypač svarbių prioritetų ir (arba) tikslinių sričių ir priemonių, nurodytų 1 dalies 6 punkto b papunkčio ii papunktyje, sąrašas

1. **SPECIALIOS KAIMO PLĖTROS *EX ANTE* SĄLYGOS**

ES kaimo plėtros prioritetas, Teminis tikslas pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą	***Ex ante* sąlyga**	**Įvykdymo kriterijai**	**Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms**
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	
3 kaimo plėtros prioritetas: skatinti maisto grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje. 5 teminis tikslas: prisitaikymo prie klimato kaitos, rizikos prevencijos ir valdymo skatinimas.	3.1. **Rizikos prevencija ir rizikos valdymas:** parengti nacionaliniai arba regioniniai rizikos vertinimai nelaimių valdymo tikslais, atsižvelgiant į prisitaikymą prie klimato kaitos.	— Parengti nacionaliniai arba regioniniai rizikos vertinimai, kuriuose yra šie elementai: — apibūdinti procesai, metodika, metodai ir neįslaptinti duomenys, naudojami rengiant rizikos vertinimą, taip pat rizika grindžiami kriterijai, taikomi nustatant investavimo prioritetus, — apibūdinami vienos rizikos ir kelių tipų rizikos scenarijai, — atitinkamais atvejais atsižvelgiama į nacionalines prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas.	Tikslinė sritis: 3B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 18, 24 ir 36 straipsniuose nurodytos priemonės.
4 kaimo plėtros prioritetas: atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas. 5 teminis tikslas: prisitaikymo prie klimato kaitos, rizikos prevencijos ir valdymo skatinimas. 6 terminis tikslas: aplinkos išsaugojimas ir apsauga bei efektyvaus išteklių naudojimo skatinimas.	4.1. **Gera agrarinė ir aplinkosaugos būklė (GAAB):** nacionaliniu lygiu nustatyti Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 VI antraštinės dalies I skyriuje nurodyti geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartai.	— GAAB standartai nustatyti nacionalinėje teisėje ir nurodyti programose.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 4A, 4B, 4C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28, 29 ir 30 straipsniuose nurodytos priemonės.
	4.2. **Privalomi reikalavimai dėl trąšų ir augalų apsaugos produktų:** nacionaliniu lygiu nustatyti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 III antraštinės dalies I skyriaus 29 straipsnyje nurodyti privalomi reikalavimai dėl trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo.	— Programose nurodyti Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 III antraštinės dalies I skyriuje nurodyti privalomi reikalavimai dėl trąšų ir augalų apsaugos produktų naudojimo.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 4A, 4B, 4C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytos priemonės.
	4.3. **Kiti atitinkami nacionaliniai standartai:** šio Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 III antraštinės dalies I skyriaus 29 straipsnio taikymo tikslais nustatyti atitinkami privalomi nacionaliniai standartai.	— Programose nurodyti atitinkami privalomi nacionaliniai standartai.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 4A, 4B, 4C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytos priemonės.

ES kaimo plėtros prioritetas, Teminis tikslas pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą	*Ex ante* sąlyga	Įvykdymo kriterijai	Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	
5 kaimo plėtros prioritetas: skatinti efektyvų išteklių naudojimą ir remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio bei maisto ir miškininkystės sektoriuose. 4 teminis tikslas: perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas. 6 teminis tikslas: aplinkos išsaugojimas ir apsauga bei efektyvaus išteklių naudojimo skatinimas.	5.1. **Energijos vartojimo efektyvumas:** imtasi veiklos siekiant skatinti energijos galutinio vartojimo efektyvumo ekonomiškai efektyvų gerinimą ir ekonomiškai efektyvias investicijas į energijos vartojimo efektyvumą statant arba renovuojant pastatus.	— Veikla: — priemonės, skirtos užtikrinti būtiniausius reikalavimus, susijusius su pastatų energiniu naudingumu, kurios atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/31/ES ([1]) 3, 4 ir 5 straipsnius, — priemonės, būtinos energinio pastatų naudingumo sertifikavimo sistemai nustatyti, kurios atitinka Direktyvos 2010/31/ES 11 straipsnį, — priemonės, skirtos užtikrinti strateginį energijos vartojimo efektyvumo planavimą, kurios atitinka Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES ([2]) 3 straipsnį, — priemonės, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/32/EB ([3]) dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų 13 straipsnį, siekiant užtikrinti, jei tai techniškai įmanoma, finansiškai pagrįsta ir proporcinga potencialių energijos sutaupymo kiekių atžvilgiu, kad galutiniams vartotojams būtų pateikti individualūs skaitikliai.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 5B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17, 19, 20 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės.
	5.2. **Vandens sektorius:** a) veikia vandens kainodaros politika, kuria naudotojai tinkamai skatinami veiksmingai naudotis vandens išteklius, ir b) įvairiose vandens naudojimo srityse tinkamai prisidedama prie sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas, susigrąžinimo tarifu, apibrėžtu patvirtintame upės baseino valdymo plane, skirtame investicijoms, kurios remiamos kitų programų lėšomis.	EŽŪFKP remiamuose sektoriuose valstybė narė yra užtikrinusi, kad įvairiose vandens naudojimo srityse būtų prisidedama prie sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas pagal sektorius, susigrąžinimo, laikantis Vandens pagrindų direktyvos 9 straipsnio 1 dalies pirmos įtraukos, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į socialinį, aplinkosauginį ir ekonominį susigrąžinimo poveikį ir poveikį patiriančio regiono arba regionų geografines ir klimato sąlygas.	Tikslinė sritis: 5A Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės.

([1]) 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).

([2]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).

([3]) 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų, panaikinanti Tarybos direktyvą 93/76/EEB (OL L 114, 2006 4 27, p. 64).

ES kaimo plėtros prioritetas, Teminis tikslas pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą	*Ex ante* sąlyga	Įvykdymo kriterijai	Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 V priede.	
	5.3. **Atsinaujinanti energija:** imtasi veiksmų siekiant skatinti atsinaujinančiųjų energijos šaltinių gamybą ir paskirstymą ([1]).	— Nustatytos skaidrios paramos sistemos, priėjimo prie elektros energijos tinklų ar garantuoto priėjimo ir paskirstymo prioritetai, taip pat nustatytos standartinės sąnaudų padengimo ir pasidalijimo atliekant techninius pertvarkymus taisyklės, kurios prieš tai buvo paskelbtos, atitinkančios Direktyvos 2009/28/EB 14 straipsnio 1 dalį, 16 straipsnio 2 ir 3 dalis. — Valstybė narė priėmė nacionalinį atsinaujinančiosios energijos veiksmų planą, atitinkantį Direktyvos 2009/28/EB 4 straipsnį.	Tikslinė sritis: 5C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17, 19, 20 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės.
6 kaimo plėtros prioritetas: skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse 2 teminis tikslas: informacinių ir ryšių technologijų prieinamumo, naudojimo didinimas ir kokybės gerinimas (Plačiajuosčio ryšio tikslas).	6.1. **Naujos kartos tinklo (NKT) infrastruktūra:** parengti nacionaliniai arba regioniniai NKP planai, kuriuose atsižvelgta į regioninę veiklą, siekiant įgyvendinti Sąjungos didelės spartos interneto prieigos tikslus, daugiausia dėmesio skiriant toms sritims, kuriose rinka negali prieinamomis sąnaudomis suteikti atviros infrastruktūros, kurios kokybė atitiktų Sąjungos konkurencijos ir valstybės pagalbos taisykles, ir teikti pažeidžiamoms grupėms prieinamas paslaugas.	— Galiojančiame nacionaliniame arba regioniniame NKT plane pateikiama: — investicijų į infrastruktūrą planas, grindžiamas ekonomine analize, atsižvelgiant į esamą privačiąją ir viešąją infrastruktūrą ir planuojamas investicijas, — tvarūs investicijų modeliai, kuriais skatinama konkurencija, suteikiama galimybė naudotis atvira, prieinama, kokybiška ir perspektyvia infrastruktūra ir paslaugomis, — privačių investicijų skatinimo priemonės.	Tikslinė sritis: 6C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės.

2. **BENDROSIOS *EX ANTE* SĄLYGOS**

Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai	Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	
1. **Kova su diskriminavimu** Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos kovos su diskriminacija teisės aktus ir politiką ESI fondų srityje.	Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas subjektų, atsakingų už vienodo požiūrio taikymo visiems asmenims skatinimą, dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas, įskaitant konsultacijų lygybės klausimais teikimą vykdant su ESI fondais susijusią veiklą. — Valdant ir kontroliuojant ESI fondus, dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo Sąjungos kovos su diskriminacija teisės aktų ir politikos srityse tvarka.	Tikslinė sritis: 6B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14, 15 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės, LEADER.

([1]) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).

Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai	Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	
2. **Lyčių lygybė** Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos lyčių lygybės teisės aktus ir politiką ESI fondų srityje.	Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas už lyčių lygybę atsakingų subjektų dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas, įskaitant konsultacijų lyčių lygybės klausimais teikimą vykdant su ESI fondais susijusią veiklą. — Valdant ir kontroliuojant ESI fondus dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo Sąjungos lyčių lygybės teisės aktų ir politikos, taip pat lyčių aspekto integravimo srityse tvarka.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 6A, 6B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14, 15, 19, 20 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės, LEADER.
3. **Negalia** Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją (JT neįgaliųjų teisių konvencija) ESI fondų srityje pagal Tarybos sprendimą 2010/48/EB ([1]).	Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas už neįgaliųjų teisių apsaugą atsakingų subjektų arba neįgaliesiems atstovaujančių organizacijų ir kitų susijusių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas. Valdant ir kontroliuojant ESI fondus dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo taikytinų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų dėl negalios ir susijusios politikos, įskaitant prieinamumą ir Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos praktinį taikymą, kaip atspindėta Sąjungos ir nacionalinės teisės aktuose, srityse tvarka. — JT neįgaliųjų teisių konvencijos 9 straipsnio įgyvendinimo stebėjimo užtikrinimo tvarka ESI fondų atveju rengiant ir įgyvendinant programas.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 6A, 6B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19, 20 ir 35 straipsniuose nurodytos priemonės, LEADER.
4. **Viešieji pirkimai** Nustatyta veiksmingo Sąjungos viešųjų pirkimų teisės taikymo ESI fondų srityje tvarka.	Veiksmingo Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių taikymo naudojant tinkamus mechanizmus tvarka. Skaidrios sutarčių sudarymo procedūros užtikrinimo tvarka. Įgyvendinant ESI fondų paramą dalyvaujančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka. — Administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos viešųjų pirkimų taisykles užtikrinimo tvarka.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 2A, 5A, 5B, 5C, 6B Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14, 15, 17, 19, 20 straipsniuose, 21 straipsnio e punkte ir 35 straipsnyje nurodytos priemonės, LEADER.
5. **Valstybės pagalba** Nustatyta veiksmingo Sąjungos valstybės pagalbos teisės taikymo ESI fondų srityje tvarka.	Veiksmingo Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo tvarka. Įgyvendinant ESI fondų paramą dalyvaujančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka. — Administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos valstybės pagalbos taisykles užtikrinimo tvarka.	Visos tikslinės sritys ir priemonės, su sąlyga, kad pagal jas vykdomiems veiksmams netaikomas Sutarties 42 straipsnis.

([1]) 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimas 2009/26/EB dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 23, 2010 1 27, p. 35).

Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai	Pritaikomumas tikslinėms sritims, priemonėms
Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	Kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 XI priedo II dalyje.	
6. **Aplinkos apsaugos srities teisės aktai, susiję su poveikio aplinkai vertinimu (PAV) ir strateginio poveikio aplinkai vertinimu (SPAV)** Nustatyta veiksmingo Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktų, susijusių su PAV ir SPAV, taikymo tvarka.	Veiksmingo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES ([1]) (PAV) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/42/EB ([2]) (SPAV) direktyvų taikymo tvarka. PAV ir SPAV direktyvas įgyvendinančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka. — Pakankamų administracinių gebėjimų užtikrinimo tvarka.	Tikslinė (-ės) sritis (-ys): 2A, 3A, 4A, 4B, 4C, 5A, 5B, 5C, 5D, 5E, 6A, 6C Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17, 19, 20, 21 ir 28–35 straipsniuose nurodytos priemonės.
7. **Statistinės sistemos ir rezultato rodikliai** Nustatytas statistinis pagrindas, reikalingas programų veiksmingumo ir poveikio vertinimams atlikti. Nustatyta rezultato rodiklių sistema, reikalinga norint atrinkti veiklas, kurios veiksmingiausiai prisideda prie pageidaujamų rezultatų, stebėti pažangą siekiant rezultatų ir atlikti poveikio vertinimą.	Nustatyta statistinių duomenų surinkimo laiku ir apdorojimo tvarka, apimanti šiuos elementus: nustatyti šaltiniai ir priemonės statistiniam duomenų patvirtinimui užtikrinti; numatyta apdorotų duomenų skelbimo ir viešinimo tvarka. Nustatyta veiksminga rezultato rodiklių sistema, įskaitant: rezultato rodiklių, pagal kuriuos gaunama informacijos apie politikos veiksmų, finansuojamų pagal programą, atrankos motyvus, nustatymą kiekvienai programai; siektinų rezultatų nustatymą tiems rodikliams; kiekvieno rodiklio atitiktį šiems reikalavimams: patikimumas ir statistinis patvirtinimas, normatyvinis aiškumas, aktualumas politikai, duomenų rinkimas laiku. — Nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad visiems programos finansuojamiems projektams veiklai būtų taikoma veiksminga rodiklių sistema.	Tinkama taikyti, bet jau įvykdyta bendra stebėjimo ir vertinimo sistema.

5 DALIS

Priemonių ir pagalbinių priemonių kodai

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013		Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnis	Žinių perdavimas ir informavimo veikla	**1**	Parama profesiniam mokymui ir įgūdžių įgijimo veiksmams	1.1
			Parama demonstracinei veiklai ir informavimo veiksmams	1.2

([1]) 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

([2]) 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013		Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą
			Parama trumpalaikiams mainams ūkių ir miškų tvarkymo srityje, taip pat apsilankymams ūkiuose ir miškuose	1.3
(Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnis)	Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos	**2**	Parama, skirta padėti pasinaudoti konsultavimo paslaugomis	2.1
			Parama, skirta pradėti teikti ūkių valdymo, ūkininkų pavadavimo ir jų konsultavimo paslaugas, taip pat miškininkystės konsultavimo paslaugas	2.2
			Parama konsultantų mokymui	2.3
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnis	Žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemos	**3**	Parama naujiems kokybės sistemų dalyviams	3.1
			Parama gamintojų grupių vidaus rinkoje vykdomai informavimo ir populiarinimo veiklai	3.2
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnis	Investicijos į materialųjį turtą	**4**	Parama investicijoms į žemės ūkio valdas	4.1
			Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą ir (arba), rinkodarą ir (arba) plėtojimą	4.2
			Parama investicijoms į su žemės ūkio ir miškininkystės plėtra, modernizavimu ar pritaikymu susijusią infrastruktūrą	4.3
			Parama negamybinėms investicijoms, susijusioms su agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities tikslais	4.4
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 18 straipsnis	Gaivalinių nelaimių paveikto žemės ūkio gamybos potencialo atkūrimas ir atitinkamų prevencinių priemonių diegimas	**5**	Parama investicijoms į prevencinę veiklą, kuria siekiama sumažinti galimų gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių ir katastrofinių įvykių padarinius	5.1
			Parama investicijoms į gaivalinių nelaimių, nepalankių klimato reiškinių bei katastrofinių įvykių paveiktos žemės ūkio paskirties žemės ir gamybos potencialo atkūrimą	5.2
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnis	Ūkio ir verslo plėtra	**6**	Parama jauniesiems ūkininkams, pradedantiems verslą	6.1
			Parama ne žemės ūkio verslui kaimo vietovėse pradėti	6.2
			Parama verslui pradėti smulkių ūkių plėtrai	6.3

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013		Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą
			Parama investicijoms, skirtoms ne žemės ūkio veiklai kurti ir plėtoti	6.4
			Išmokos, skiriamos dalyvavimo smulkiųjų ūkininkų sistemoje reikalavimus atitinkantiems ūkininkams, kurie visam laikui perleidžia savo valdą kitam ūkininkui	6.5
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnis	Pagrindinės paslaugos ir kaimų atnaujinimas kaimo vietovėse	**7**	Parama kaimo vietovių savivaldybių bei kaimų ir jų pagrindinių paslaugų plėtros planams ir su „Natura 2000“ teritorijomis bei kitomis didelės gamtinės vertės vietovėmis susijusių apsaugos ir valdymo planams rengti ir atnaujinti	7.1
			Parama investicijoms į visų rūšių mažos apimties infrastruktūros kūrimą, gerinimą arba plėtojimą, įskaitant investicijas į atsinaujinančiosios energijos gamybą ir energijos taupymą	7.2
			Parama plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai, įskaitant jos kūrimą, gerinimą ir plėtimą, pasyviajai plačiajuosčio ryšio infrastruktūrai, prieigos prie plačiajuosčio ryšio bei viešųjų e. valdžios paslaugų suteikimui	7.3
			Parama investicijoms į kaimo gyventojams skirtų pagrindinių vietos paslaugų, įskaitant laisvalaikio ir kultūros paslaugas, ir susijusios infrastruktūros kūrimą, gerinimą arba plėtimą	7.4
			Parama viešojo naudojimo investicijoms į laisvalaikio infrastruktūrą, turistų informavimą ir mažos apimties turizmo infrastruktūrą	7.5
			Parama tiriamosioms studijoms ir (arba) investicijoms, susijusioms su kaimų, kaimo kraštovaizdžių ir didelės gamtinės vertės vietovių kultūrinio ir gamtos paveldo išlaikymu, atkūrimu ir atnaujinimu, įskaitant susijusius socialinius bei ekonominius aspektus, taip pat informuotumo aplinkosaugos srityje didinimo veiklai	7.6
			Parama investicijoms, kuriomis siekiama perkelti veiklą ir pertvarkyti kaimo gyvenvietėse arba netoli jų esančius pastatus ar patalpas, kad būtų pagerinta gyvenimo kokybė gyvenvietėje arba padidintas jos aplinkosauginis veiksmingumas.	7.7
			Kita	7.8
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnis	Investicijos į miško plotų plėtrą ir miškų gyvybingumo gerinimą	**8**	Parama miško įveisimui ir (arba) miškingų plotų kūrimui	8.1
			Parama agrarinės miškininkystės sistemų kūrimui priežiūrai	8.2
			Parama miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių ir katastrofinių įvykių žalos miškams prevencijai	8.3

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013		Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą
			Parama miškų gaisrų, gaivalinių nelaimių ir katastrofinių įvykių žalos miškams likvidavimui	8.4
			Parama investicijoms, kuriomis didinamas miškų ekosistemų atsparumas ir aplinkosauginė vertė	8.5
			Parama investicijoms į miškininkystės technologijas ir į miško produktų perdirbimą, sutelkimą bei jų rinkodarą	8.6
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 27 straipsnis	Gamintojų grupių ir organizacijų įsisteigimas	**9**	Parama gamintojų grupėms ir organizacijoms žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose įsisteigti	9
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnis	Agrarinė aplinkosauga ir klimatas	**10**	Išmokos už agrarinės aplinkosaugos ir klimato srities įsipareigojimus	10.1
			Parama žemės ūkio genetinių išteklių išsaugojimo ir tausaus naudojimo bei tvaraus vystymosi veiksmams	10.2
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 29 straipsnis	Ekologinis ūkininkavimas	**11**	Išmokos ekologinio ūkininkavimo praktikai ir metodams taikyti	11.1
			Išmokos ekologinio ūkininkavimo praktikai ir metodams išlaikyti	11.2
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 30 straipsnis	Su „Natura 2000“ ir Vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos	**12**	Kompensacinės išmokos už „Natura 2000“ žemės ūkio teritorijas	12.1
			Kompensacinės išmokos už „Natura 2000“ miško teritorijas	12.2
			Kompensacinės išmokos už žemės ūkio vietoves, įtrauktas į upių baseinų valdymo planus	12.3
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 31 straipsnis	Išmokos už vietoves, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių	**13**	Kompensacinės išmokos už kalnuotas vietoves	13.1
			Kompensacinės išmokos už kitas vietoves, kuriose esama didelių gamtinių kliūčių	13.2
			Kompensacinės išmokos už kitas vietoves, kuriose esama specifinių trūkumų	13.3
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 33 straipsnis	Gyvūnų gerovė	**14**	Išmokos gyvūnų gerovei užtikrinti	14
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 34 straipsnis	Miškų aplinkosaugos ir klimato paslaugos ir miškų išsaugojimas	**15**	Išmokos už miško aplinkosaugos ir klimato įsipareigojimus	15.1
			Parama miškų genetinių išteklių išsaugojimui ir platinimui	15.2

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013		Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis	Bendradarbiavimas	**16**	Parama EIP žemės ūkio našumo ir tvarumo srityje veiklos grupių, nurodytų kūrimui ir veiklai	16.1
			Parama bandomiesiems projektams ir parama naujiems produktams, praktikai, procesams ir technologijoms kurti	16.2
			Smulkių veiklos vykdytojų bendradarbiavimas organizuojant bendrus darbo procesus ir dalijantis infrastruktūra bei ištekliais siekiant plėtoti turizmo paslaugas ir vykdyti jų rinkodarą	16.3
			Parama horizontaliam ir vertikaliam tiekimo grandinės dalyvių bendradarbiavimui kuriant ir plėtojant trumpas tiekimo grandines ir vietos rinką ir vietos lygmens rinkodaros veiklai, susijusiai su trumpų tiekimo grandinių ir vietos rinkų plėtra.	16.4
			Parama vykdant bendrus veiksmus, susijusius su klimato kaitos švelninimu arba prisitaikymu prie jos ir parama bendram požiūriui taikyti įgyvendinant aplinkos apsaugos projektus ir vykdant aplinkosaugos veiklą.	16.5
			Parama tiekimo grandinės dalyvių bendradarbiavimui tvariai tiekiant biomasę, skirtą naudoti maisto bei energijos gamybai ir pramoniniuose procesuose	16.6
			Parama strategijoms, kurios nėra priskiriamos BIVP strategijoms	16.7
			Parama rengiant miškotvarkos planus arba lygiaverčius dokumentus.	16.8
			Parama ūkininkavimo veiklos įvairinimui, kad būtų imamasi veiklos, susijusios su sveikatos priežiūra, socialine integracija, bendruomenių remiama žemės ūkio veikla ir švietimu aplinkos ir maisto klausimais	16.9
			Kita	16.10
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 36 straipsnis	Rizikos valdymas	**17**	Pasėlių, gyvūnų ir augalų draudimo įmokos	17.1
			Tarpusavio pagalbos fondai nepalankių klimato reiškinių, gyvūnų bei augalų ligų, kenksmingųjų organizmų antpuolių ir su aplinka susijusių įvykių atvejais	17.2
			Pajamų stabilizavimo priemonė	17.3
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 40 straipsnis	Papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų Kroatijoje finansavimas	**18**	Papildomų nacionalinių tiesioginių išmokų Kroatijoje finansavimas	18

Priemonė pagal Reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamentą (ES) Nr. 1303/2013		Priemonės kodas pagal šį reglamentą	Pagalbinė priemonė, skirta programavimo reikmėms	Pagalbinės priemonės kodas pagal šį reglamentą
Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnis	Parama pagal LEADER vykdomai vietos plėtrai (BIVP)	**19**	Parengiamoji parama	19.1
			Parama veiklai pagal BIVP įgyvendinti	19.2
			Vietos veiklos grupės bendradarbiavimo veiklos rengimas ir įgyvendinimas	19.3
			Parama vietos einamosioms išlaidoms padengti ir parama aktyviam pritaikymui	19.4
Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 51–54 straipsniai.	Techninė parama	**20**	Parama techninei paramai (išskyrus nacionalinį kaimo tinklą)	20.1
			Nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo ištekliai	20.2

6 DALIS

Sąjungos kaimo plėtros prioritetų ir tikslinių sričių kodai

Prioritetas	Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 straipsnis/tikslinės srities kodas	Tikslinė sritis
1 prioritetas: skatinti žinių perdavimą ir inovacijas žemės ūkio, miškininkystės srityse ir kaimo vietovėse	5 straipsnio 1 dalies a punktas = 1A tikslinė sritis	Inovacijų skatinimas, bendradarbiavimas ir žinių bazės vystymas kaimo vietovėse.
	5 straipsnio 1 dalies b punktas = 1B tikslinė sritis	Žemės ūkio, maisto produktų gamybos bei miškininkystės ir mokslinių tyrimų bei inovacijų ryšių stiprinimas, taip pat siekiant geresnio aplinkosaugos valdymo ir aplinkosauginio veiksmingumo.
	5 straipsnio 1 dalies c punktas = 1C tikslinė sritis	Mokymosi visą gyvenimą ir profesinio mokymo žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose skatinimas.
2 prioritetas: didinti ūkių perspektyvumą ir visų rūšių žemės ūkio konkurencingumą visuose regionuose ir skatinti inovacines ūkininkavimo technologijas bei tvarų miškų valdymą	5 straipsnio 2 dalies a punktas = 2A tikslinė sritis	Visų ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimas ir palankesnių sąlygų ūkių restruktūrizavimui ir modernizavimui sudarymas, visų pirma siekiant intensyvinti dalyvavimą rinkoje ir orientavimą, taip pat žemės ūkio veiklos įvairinimą.
	5 straipsnio 2 dalies b punktas = 2B tikslinė sritis	Palankesnių sąlygų sudarymas reikiamos kvalifikacijos ūkininkams pradėti veiklą žemės ūkio sektoriuje ir, visų pirma, kartų kaitai palengvinti.
3 prioritetas: skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir prekybą jais, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje	5 straipsnio 3 dalies a punktas = 3 A tikslinė sritis	Pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimas geriau juos integruojant į žemės ūkio maisto produktų grandinę taikant kokybės sistemas, kuriant žemės ūkio produktų pridėtinę vertę, propaguojant vietos rinkas ir pasitelkiant trumpas tiekimo grandines, gamintojų grupes ir organizacijas ir tarpšakines organizacijas.
	5 straipsnio 3 dalies b punktas = 3B tikslinė sritis	Ūkių rizikos prevencijos ir valdymo rėmimas.

4 prioritetas: atkurti, išsaugoti ir pagerinti su žemės ūkiu ir miškininkyste susijusias ekosistemas	5 straipsnio 4 dalies a punktas = 4A tikslinė sritis	Biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas, be kita ko, „Natura 2000“ teritorijose ir teritorijose, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių ar užsiimama didelės gamtinės vertės ūkininkavimu, taip pat Europos kraštovaizdžių būklės atkūrimas, išsaugojimas ir gerinimas.„
	5 straipsnio 4 dalies b punktas = 4B tikslinė sritis	Vandentvarkos gerinimas, įskaitant trąšų ir pesticidų valdymo gerinimą.
	5 straipsnio 4 dalies c punktas = 4C tikslinė sritis	Dirvožemio erozijos prevencija ir dirvožemio valdymo gerinimas.
5 prioritetas: remti perėjimą prie klimato kaitai atsparios mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos žemės ūkio, maisto ir miškininkystės sektoriuose	5 straipsnio 5 dalies a punktas = 5 A tikslinė sritis	Vandens naudojimo žemės ūkyje efektyvumo didinimas.
	5 straipsnio 5 dalies b punktas = 5 B tikslinė sritis	Energijos vartojimo žemės ūkyje ir maisto perdirbimo sektoriuje efektyvumo didinimas.
	5 straipsnio 5 dalies c punktas = 5C tikslinė sritis	Atsinaujinančiųjų energijos išteklių, šalutinių produktų, atliekų, liekanų ir kitų nemaistinių žaliavų tiekimo ir naudojimo palengvinimas bioekonomikos tikslais.
	5 straipsnio 5 dalies d punktas = 5D tikslinė sritis	Žemės ūkyje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir amoniako kiekio mažinimas.
	5 straipsnio 5 dalies e punktas = 5E tikslinė sritis	Anglies dioksido išlaikymo ir sekvestracijos žemės ūkyje ir miškininkystėje skatinimas.
6 prioritetas: skatinti socialinę įtrauktį, skurdo mažinimą ir ekonominę plėtrą kaimo vietovėse	5 straipsnio 6 dalies a punktas = 6 A tikslinė sritis	Veiklos įvairinimo, mažųjų įmonių kūrimo ir plėtojimo, taip pat darbo vietų kūrimo lengvinimas.
	5 straipsnio 6 dalies b punktas = 6 B tikslinė sritis	Vietos plėtros kaimo vietovėse skatinimas.
	5 straipsnio 6 dalies c punktas = 6 C tikslinė sritis	Prieigos prie informacinių ir ryšių technologijų (IRT) didinimas, jų naudojimo skatinimas ir kokybės gerinimas kaimo vietovėse.

II PRIEDAS

Gyvūnų perskaičiavimo sutartiniais galvijais (SG), kaip nurodyta 9 straipsnio 2 dalyje, koeficientai

Buliai, karvės ir kiti galvijai, vyresni nei dvejų metų, arkliai, vyresni nei šešių mėnesių	1,0 SG
Galvijai nuo šešių mėnesių iki dvejų metų	0,6 SG
Galvijai, jaunesni nei šešių mėnesių	0,4 SG
Avys ir ožkos	0,15 SG
Veislinės paršavedės (> 50 kg)	0,5 SG
Kitos kiaulės	0,3 SG
Vištos dedeklės	0,014 SG
Kiti naminiai paukščiai (*)	0,03 SG

Perskaičiavimo koeficientai gali būti padidinti atsižvelgiant į mokslinę informaciją, kuri turi būti paaiškinta ir išsamiai pagrįsta kaimo plėtros programose.

Išimties tvarka gali būti įtraukti kitų kategorijų gyvūnai. Tų kategorijų gyvūnų perskaičiavimo koeficientai nustatomi atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes ir mokslinę informaciją, kurios turi būti paaiškintos ir išsamiai pagrįstos kaimo plėtros programose.

(*) Šios kategorijos gyvūnų perskaičiavimo koeficientai gali būti sumažinti atsižvelgiant į mokslinę informaciją, kuri turi būti paaiškinta ir išsamiai pagrįsta kaimo plėtros programose.

III PRIEDAS

13 straipsnyje nurodytas informavimas ir viešinimas

1 DALIS

Informavimo ir viešinimo veiksmai

1. **Vadovaujančiosios institucijos atsakomybė**

1.1. *Informavimo ir viešinimo strategija*

Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad informavimo ir viešinimo veiksmai būtų įgyvendinami pagal jos informavimo ir viešinimo strategiją, kurioje pateikiama bent:

a) strategijos tikslai ir jos tikslinės grupės;

b) informavimo ir viešinimo veiksmų turinio aprašymas;

c) preliminarus strategijos biudžetas;

d) administracinių įstaigų, įskaitant už informavimo ir viešinimo veiksmų įgyvendinimą atsakingus žmogiškuosius išteklius, aprašymas;

e) nacionalinio kaimo tinklo vaidmens ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 3 dalies vi punkte nurodyto jo komunikacijos plano indėlio į strategijos įgyvendinimą aprašymas;

f) informavimo ir viešinimo veiklos indėlio į politikos, programų ir veiksmų, taip pat EŽŪFKP vaidmens Sąjungoje matomumą ir žinomumą, vertinimo būdo aprašymas;

g) kasmetiniai atnaujinimai nustatant informavimo ir viešinimo veiklą, kurią numatoma vykdyti kitais metais.

1.2. *Informacija apie potencialius paramos gavėjus*

Vadovaujančioji institucija, atsižvelgdama į elektroninių ir kitokių ryšių paslaugų prieinamumą tam tikriems potencialiems paramos gavėjams, užtikrina, kad potencialūs paramos gavėjai turėtų galimybę susipažinti su svarbia informacija, įskaitant prireikus atnaujintą informaciją, bent apie:

a) galimybes gauti finansavimą ir kvietimų teikti paraiškas pagal kaimo plėtros programas skelbimus;

b) administracines procedūras, kurių reikia laikytis norint gauti finansavimą pagal kaimo plėtros programą;

c) finansavimo paraiškų nagrinėjimo procedūras;

d) atitikties reikalavimams sąlygas ir (arba) finansuoti numatytų projektų atrankos ir vertinimo kriterijus;

e) asmenų veikiančių nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmeniu, kurie gali paaiškinti, kaip veikia kaimo plėtros programos ir pagal kokius kriterijus atrenkami bei vertinami veiksmai, vardus, pavardes ir kontaktinius duomenis;

f) paramos gavėjų atsakomybę informuoti visuomenę apie veiksmo tikslą ir jam skirtą EŽŪFKP paramą, kaip nurodyta 1 dalies 2 skirsnyje. Vadovaujančioji institucija gali pareikalauti potencialių paramos gavėjų paraiškose pasiūlyti preliminarią komunikacijos veiklą, proporcingą veiksmo mastui;

g) Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 74 straipsnio 3 dalyje nurodytą skundų nagrinėjimo tvarką.

1.3. *Plačiajai visuomenei skirta informacija*

Vadovaujančioji institucija visuomenę informuoja apie kaimo plėtros programos turinį, jos priėmimą Komisijoje, jos atnaujinimus, pagrindinius įgyvendinimo pasiekimus ir jos užbaigimą, taip pat apie programos indėlį siekiant prioritetinių Sąjungos tikslų, kaip nurodyta partnerystės sutartyje.

Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad būtų sukurta bendra interneto svetainė arba bendras portalas, kuriame būtų teikiama 1.1 bei 1.2 punktuose ir šio punkto pirmoje pastraipoje nurodyta informacija. Dėl bendros svetainės kūrimo neturi sutrikti sklandus EŽŪFKP įgyvendinimas ir neturi sumažėti potencialių paramos gavėjų ir suinteresuotųjų šalių galimybės gauti informaciją. Į visuomenės informavimo veiksmus įtraukiami 2 dalies 1 punkte nurodyti elementai.

1.4. *Tarpininkų funkcijas atliekančių įstaigų dalyvavimas*

Vadovaujančioji institucija, be kita ko ir per nacionalinį kaimo tinklą, užtikrina, kad potencialių paramos gavėjų informavimo veikloje dalyvautų tarpininkų funkcijas galinčios atlikti įstaigos, visų pirma:

a) Reglamento (EB) Nr. 1303/2013 5 straipsnyje nurodyti partneriai;

b) Europos informacijos centrai, taip pat Komisijos atstovybės ir Europos Parlamento informacijos biurai valstybėse narėse;

c) švietimo ir mokslinių tyrimų institucijos.

1.5. *Pranešimas apie paramos skyrimą*

institucija užtikrina, kad pranešimu apie skiriamą paramą paramos gavėjai būtų informuojami apie tai, kad veiksmas bus finansuojamas pagal programą, iš dalies finansuojamą EŽŪFKP lėšomis, ir apie susijusią kaimo plėtros programos priemonę bei prioritetą.

2. **Paramos gavėjų atsakomybė**

2.1. Visose paramos gavėjo informavimo ir komunikacijos priemonėse pripažįstama, kad veiksmui įgyvendinti gauta EŽŪFKP parama, pateikiant:

a) Sąjungos skiramąjį ženklą;

b) nuorodą į EŽŪFKP paramą.

Tais atvejais, kai informavimo arba viešinimo veikla yra susijusi su veiksmu ar keliais veiksmais, bendrai finansuojamais daugiau nei vieno fondo lėšomis, b punkte numatytą nuorodą galima pakeisti nuoroda į ESI fondus.

2.2. Įgyvendindamas veiksmą paramos gavėjas informuoja visuomenę apie gautą EŽŪFKP paramą šiais būdais:

a) profesinėms reikmėms skirtoje savo svetainėje, jei tokia yra, pateikia trumpą veiksmo aprašymą, iš kurio matyti svetainės paskirties ir veiksmui įgyvendinti skirtos paramos ryšys ir kuris yra proporcingas gautos paramos dydžiui, įskaitant veiksmo tikslus bei rezultatus, pabrėždamas Europos Sąjungos skirtą paramą;

b) veiksmų, kurie nepatenka į c punkto taikymo sritį ir kuriems skirta bendra viešoji parama viršija 10 000 EUR, atveju, priklausomai nuo finansuojamo veiksmo (pvz., jei tai 20 straipsnyje nurodyti kaimų atnaujinimo veiksmai arba LEADER veiksmai), visuomenei gerai matomoje vietoje, pvz., prie įėjimo į pastatą, iškabina bent vieną plakatą (ne mažesnį kaip A3 formato), kuriame pateikiama informacija apie veiksmą ir pabrėžiama gauta Sąjungos parama. Jei pagal kaimo plėtros programą vykdomo veiksmo rezultatas yra investicija (pvz., į ūkį ar maisto įmonę), kuriai skirta bendra viešoji parama viršija 50 000 EUR, paramos gavėjas įrengia aiškinamąjį stendą, kuriame pateikiama informacija apie projektą ir pabrėžiama gauta Sąjungos parama. Aiškinamasis stendas taip pat įrengiamas pagal LEADER finansuojamų vietos veiklos grupių patalpose;

c) paramos gavėjas visuomenei gerai matomoje vietoje įrengia laikiną didelę kiekvienam veiksmui, pagal kurį finansuojama infrastruktūra arba statybos darbai, kuriems skirta bendra viešoji parama viršija 500 000 EUR, atskirą informacinę lentą.

Ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo veiksmo užbaigimo paramos gavėjas visuomenei gerai matomoje vietoje įrengia atskirą nuolatinį stendą ar nuolatinę didelę lentą, skirtą kiekvienam veiksmui, kuris atitinka šiuos kriterijus:

i) veiksmui skirta bendra viešoji parama viršija 500 000 EUR;

ii) veiksmas yra fizinio objekto pirkimas arba infrastruktūros ar statybos darbų finansavimas.

Lentoje nurodomas veiksmo pavadinimas bei pagrindinis tikslas ir pabrėžiama Sąjungos skirta finansinė parama.

Lentose, plakatuose, stenduose ir svetainėse pateikiamas projekto ar veiksmo aprašymas ir 2 dalies 1 punkte nurodyti elementai. Ši informacija turi užimti ne mažiau kaip 25 % lentos, stendo ar tinklalapio.

2 DALIS

Techninės informavimo ir viešinimo veiksmų charakteristikos

1. **Logotipas ir šūkis**

Kiekvienas informavimo ir viešinimo veiksmas žymimas šiais elementais:

a) Sąjungos skiriamuoju ženklu, atitinkančiu http://europa.eu/abc/symbols/emblem/download_en.htm pateikto ženklo grafinius standartus, su Sąjungos vaidmens paaiškinimu šiuo teiginiu:

„Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai: Europa investuoja į kaimo vietoves“;

b) LEADER finansuojamų veiksmų ir priemonių atveju, LEADER logotipu:

++ LEADER logo++

2. **Informavimo ir komunikacijos medžiaga**

Leidinių (pavyzdžiui, bukletų, lankstinukų ir informacinių lapelių) bei plakatų apie EŽŪFKP bendrai finansuojamas priemones bei veiksmus antraštiniame lape aiškiai nurodytas Sąjungos dalyvavimas, taip pat, jei naudojamas nacionalinis ar regiono skiriamasis ženklas, pateikiamas ir Sąjungos skiriamasis ženklas. Leidiniuose pateikiamos įstaigos, kuri atsako už jų turinį, ir vadovaujančiosios institucijos, paskirtos atitinkamai EŽŪFKP ir (arba) nacionalinei pagalbai įgyvendinti, nuorodos.

Jeigu informacija pateikiama elektroninėmis priemonėmis (svetainėse, potencialiems paramos gavėjams skirtose duomenų bazėse) arba kaip vaizdo bei garso medžiaga, pirmoji pastraipa taikoma analogiškai.

EŽŪFKP skirtose svetainėse turi būti:

a) bent pagrindiniame puslapyje paminėtas EŽŪFKP įnašas;

b) pateikta sąsaja į Komisijos svetainę, skirtą EŽŪFKP.

IV PRIEDAS

Bendras konteksto, rezultatų ir įgyvendinimo rodiklių rinkinys, nurodytas 14 straipsnio 2 dalyje

1. **Konteksto rodikliai**

C1. Gyventojų skaičius

C2. Amžiaus struktūra

C3. Teritorija

C4. Gyventojų tankumas

C5. Užimtumo lygis (*)

C6. Savarankiškai dirbančių asmenų užimtumo lygis

C7. Nedarbo lygis

C8. BVP vienam gyventojui (*)

C9. Skurdo lygis (*)

C10. Ekonomikos struktūra

C11. Užimtumo struktūra

C12. Darbo jėgos našumas pagal ekonominį sektorių

C13. Užimtumas pagal ekonominę veiklą

C14. Darbo našumas žemės ūkyje

C15. Darbo našumas miškininkystės sektoriuje

C16. Darbo jėgos našumas maisto pramonėje

C17. Žemės ūkio valdos (ūkiai)

C18. Žemės ūkio naudmenos

C19. Žemės ūkio naudmenos, skirtos ekologiniam ūkininkavimui

C20. Drėkinama žemė

C21. Sutartiniai galvijai

C22. Ūkio darbo jėga

C23. Ūkio valdytojų amžiaus struktūra

C24. Su žemės ūkiu susiję ūkio valdytojų mokymai

C25. Žemės ūkio gamybos veiksnių pajamos (*)

C26. Žemės ūkio verslo pajamos (*)

C27. Bendras žemės ūkio gamybos veiksnių produktyvumas (*)

C28. Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas žemės ūkyje

C29. Miškas ir kita miškinga žemė

C30. Turizmo infrastruktūra

C31. Žemės danga

C32. Mažiau palankios ūkininkauti vietovės

C33. Ūkininkavimo intensyvumas

C34. „Natura 2000“ teritorijos

C35. Ūkinių paukščių indeksas (*)

C36. Žemės ūkio buveinių (žolynų) apsaugos būklė

C37. Didelės gamtinės vertės ūkininkavimas (*)

C38. Saugomas miškas

C39. Vandens gavyba žemės ūkyje (*)

C40. Vandens kokybė (*)

C41. Ariamosios žemės organinė dirvožemio medžiaga (*)

C42. Vandens sukeliama dirvožemio erozija (*)

C43. Energijos gamyba iš atsinaujinančių žemės ūkio ir miškininkystės šaltinių

C44. Energijos vartojimas žemės ūkyje, miškininkystėje ir maisto pramonėje

C45. Žemės ūkyje išmetamas ŠESD kiekis (*)

(*) **Konteksto rodikliai, apimantys bendros žemės ūkio politikos poveikio rodiklius.**

2. **Rezultatų rodikliai**

R1: *Žemės ūkio valdų, pagal kaimo plėtros programą gaunančių paramą investicijoms į restruktūrizavimą ar modernizavimą, procentinė dalis (2A tikslinė sritis)*

R2: Žemės ūkio produkcijos pokyčiai remiamuose ūkiuose. Metiniai darbo vienetai (2A tikslinė sritis) (*)

R3: *Žemės ūkio valdų, parengusių pagal kaimo plėtros programą remiamą verslo plėtros planą arba kurioms skirta investicijų jauniesiems ūkininkams, procentinė dalis (2B tikslinė sritis)*

R4: *Žemės ūkio valdų, kurioms skiriama parama už dalyvavimą kokybės sistemose, vietos rinkose, trumpose tiekimo grandinėse ir gamintojų grupėse ar organizacijose, procentinė dalis % (3A tikslinė sritis)*

R5: *Ūkių, dalyvaujančių rizikos valdymo sistemose, procentinė dalis (3B tikslinė sritis)*

R6: *Miškų arba kitų miškingų plotų, kuriuose vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)*

R7: *Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės ir (arba) kraštovaizdžio apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)*

R8: *Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su vandentvarkos gerinimu, procentinė dalis (4B tikslinė sritis)*

R9: *Miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su vandentvarkos gerinimu, procentinė dalis (4B tikslinė sritis)*

R10: *Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)*

R11: *Miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)*

R12: *Drėkinamos žemės, kurioje pradėta taikyti efektyvesnė drėkinimo sistema, procentinė dalis (5A tikslinė sritis)*

R13: Vandens naudojimo žemės ūkyje efektyvumo padidėjimas įgyvendinus pagal kaimo plėtros programą remiamus projektus (5A *tikslinė sritis*) (*)

R14: Energijos vartojimo žemės ūkyje ir maisto perdirbimo sektoriuje efektyvumo padidėjimas įgyvendinus pagal kaimo plėtros programą remiamus projektus remiamus projektus (5B *tikslinė sritis*) (*)

R15: Atsinaujinančioji energija, pagaminta įgyvendinus remiamus projektus (5C *tikslinė sritis*) (*)

R16: *Sutartinių galvijų, susijusių su investicijomis į gyvulininkystės valdymą, siekiant sumažinti išmetamą ŠESD ir amoniako kiekį, procentinė dalis (5D tikslinė sritis)*

R17: *Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su išmetamo ŠESD ir (arba) amoniako kiekio mažinimu, procentinė dalis (5D tikslinė sritis)*

R18: Sumažintas išmetamas metano ir azoto oksido kiekis (5D *tikslinė sritis*) (*)

R19: Sumažintas išmetamas amoniako kiekis (5D *tikslinė sritis*) (*)

R20: *Žemės ūkio ir miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su anglies dioksido sekvestracija arba išsaugojimu, procentinė dalis (5E tikslinė sritis)*

R21: *Darbo vietos, sukurtos įgyvendinant remiamus projektus (6A tikslinė sritis)*

R22: *Kaimo gyventojų, kuriems taikomos vietos plėtros strategijos, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)*

R23: *Kaimo gyventojų, kurie naudojasi geresnėmis paslaugomis ir (arba) infrastruktūra, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)*

R24: *Darbo vietos, sukurtos įgyvendinant remiamus projektus (LEADER) (6B tikslinė sritis)*

R25: *Kaimo gyventojų, kurie naudojasi naujomis ar geresnėmis paslaugomis ir (arba) infrastruktūra (Informacinių ir ryšių technologijų), procentinė dalis (6C tikslinė sritis)*

Pasviruoju šriftu nurodyti rodikliai yra ir 4 punkte išvardyti tiksliniai rodikliai.

(*) **Papildomi rezultatų rodikliai**

3. **Kaimo plėtros įgyvendinimo rodikliai**

Numeris	Įgyvendinimo rodikliai	Priemonių kodai (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 straipsniai)
O.1	**Bendros viešosios išlaidos** (*)	Visos priemonės
O.2	**Bendros investicijos**	4 (17 straipsnis), 5 (18 straipsnis), 6.4 (19 straipsnis), 7.2–7.8 (20 straipsnis), 8.5 ir 8.6 (21 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.3	**Veiksmų, kuriems skirta parama, skaičius**	1 (14 straipsnis), 2 (15 straipsnis), 4 (17 straipsnis), 7 (20 straipsnis), 8.5 ir 8.6 (21 straipsnis), 9 (27 straipsnis), 17.2 ir 17.3 (36 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.4	**Valdų ar paramos gavėjų, kuriems skirta parama, skaičius**	3 (16 straipsnis), 4.1 (17 straipsnis), 5 (18 straipsnis), 6 (19 straipsnis), 8.1–8.4 (21 straipsnis), 11 (29 straipsnis), 12 (30 straipsnis), 13 (31 straipsnis), 14 (33 straipsnis), 17.1 (36 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)

Numeris	Įgyvendinimo rodikliai	Priemonių kodai (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 straipsniai)
O.5	**Bendras plotas (ha)**	4 (17 straipsnis), 8.1–8.5 (21 straipsnis), 10 (28 straipsnis), 11 (29 straipsnis), 12 (30 straipsnis), 13 (31 straipsnis), 15 (34 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.6	**Fizinis plotas, kuriam skirta parama (ha)**	10 (28 straipsnis) (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013)
O.7	**Sutarčių, kurioms skirta parama, skaičius**	10 (28 straipsnis), 15 (34 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.8	**Sutartinių galvijų, už kuriuos skiriama parama, skaičius (ha)**	14 (33 straipsnis), 4 (17 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.9	**Ūkio valdų, dalyvaujančių remiamose sistemose, skaičius**	9 (27 straipsnis), 16.4 (35 straipsnis), 17.2 ir 17.3 (36 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.10	**Išmokas gaunančių ūkininkų skaičius**	17.2 ir 17.3 (36 straipsnis) (Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013)
O.11	**Mokymo dienų skaičius**	1 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnis)
O.12	**Mokymų dalyvių skaičius**	1 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnis)
O.13	**Konsultuojamų paramos gavėjų skaičius**	2 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnis)
O.14	**Mokymuose dalyvaujančių konsultantų skaičius**	2 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnis)
O.15	**Gyventojų, kurie naudojasi geresnėmis paslaugomis arba infrastruktūra (IT ir kitomis), skaičius**	7 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 20 straipsnis)
O.16	**Remiamų EIP grupių skaičius, remiamų EIP veiksmų skaičius ir EIP grupių partnerių skaičius ir rūšys**	16 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis)
O.17	**Remiamų bendradarbiavimo veiksmų skaičius (išskyrus EIP)**	16 (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis)
O.18	**Gyventojų skaičius, tenkantis vietos veiklos grupei**	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 32 straipsnis)
O.19	**Atrinktų vietos veiklos grupių skaičius**	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 32 straipsnis)
O.20	**LEADER projektų, kuriems skirta parama, skaičius**	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies b punktas)
O.21	**Bendradarbiavimo projektų, kuriems skirta parama, skaičius**	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies c punktas)
O.22	**Projektų valdytojų skaičius ir rūšys**	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies b punktas)

Numeris	Įgyvendinimo rodikliai	Priemonių kodai (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 arba Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 straipsniai)
O.23	**Unikalus vietos veiklos grupės, dalyvaujančios bendradarbiavimo projekte, atpažinties numeris**	19 (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies c punktas)
O.24	**Teminių ir analizės duomenų mainų, kurie buvo įdiegti įgyvendinant paramą nacionaliniam kaimo tinklui, skaičius**	Tinklo veikla (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnis)
O.25	**Nacionalinio kaimo tinklo ryšių priemonių skaičius**	Tinklo veikla (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnis)
O.26	**Europos kaimo plėtros tinklo veiklos sričių, kuriose dalyvavo nacionalinis kaimo tinklas, skaičius**	Tinklo veikla (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnis)

(*) Šis rodiklis atitinka 2014 m. kovo 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 215/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos, nuostatų dėl paramos, susijusios su klimato kaita, metodikos, orientyrų ir siektinų reikšmių nustatymo veiklos rezultatų plane ir Europos struktūrinių ir investicijų fondų intervencinių veiksmų kategorijų nomenklatūros įgyvendinimo taisyklės, 5 straipsnio 2 dalyje nustatytą veiklos rezultatų plano rodiklį (OL L 69, 2014 3 8, p. 65).

4. **Tiksliniai rodikliai**

T1: Bendrų kaimo plėtros programos išlaidų procentinė dalis, kurią sudaro Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14, 15 ir 35 straipsnyje nurodytų veiksmų išlaidos (1A tikslinė sritis).

T2: Bendras bendradarbiavimo veiksmų, remiamų taikant bendradarbiavimo priemonę, skaičius (grupės, tinklai ar klasteriai, bandomieji projektai ir kt.) (Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 35 straipsnis) (1B tikslinė sritis)

T3: Bendras dalyvių, apmokytų vykdant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnyje nurodytus veiksmus, skaičius (1C tikslinė sritis)

T4: Žemės ūkio valdų, pagal kaimo plėtros programą gaunančių paramą investicijoms į restruktūrizavimą ar modernizavimą, procentinė dalis (2A tikslinė sritis)

T5: Žemės ūkio valdų, parengusių pagal kaimo plėtros programą remiamą verslo plėtros planą arba kurioms skirta investicijų jauniesiems ūkininkams, procentinė dalis (2B tikslinė sritis)

T6: Žemės ūkio valdų, *kurioms skiriama parama už dalyvavimą* kokybės sistemose, vietos rinkose, trumpose tiekimo grandinėse ir gamintojų grupėse ar organizacijose, procentinė dalis % (3A tikslinė sritis)

T7: Ūkių, dalyvaujančių rizikos valdymo sistemose, procentinė dalis (3B tikslinė sritis)

T8: Miškų ir (arba) kitų miškingų plotų, kuriuose vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)

T9: Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės ir (arba) kraštovaizdžio apsauga, procentinė dalis (4A tikslinė sritis)

T10: Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su vandentvarkos gerinimu, procentinė dalis (4B tikslinė sritis)

T11: Miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su vandentvarkos gerinimu, procentinė dalis (4B tikslinė sritis)

T12: Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)

T13: Miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija, procentinė dalis (4C tikslinė sritis)

T14: Drėkinamos žemės, kurioje pradėta taikyti efektyvesnė drėkinimo sistema, procentinė dalis (5A tikslinė sritis)

T15: Bendros investicijos į energijos vartojimo efektyvumą (5B tikslinė sritis)

T16: Bendros investicijos į atsinaujinančiosios energijos gamybą (5C tikslinė sritis)

T17: Sutartinių galvijų, susijusių su investicijomis į gyvulininkystės valdymą, siekiant sumažinti išmetamą ŠESD ir amoniako kiekį, procentinė dalis (5D tikslinė sritis)

T18: Žemės ūkio paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su išmetamo ŠESD ir (arba) amoniako kiekio mažinimu, procentinė dalis (5D tikslinė sritis)

T19: Žemės ūkio ir miško paskirties žemės, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su anglies dioksido sekvestracija arba išsaugojimu, procentinė dalis (5E tikslinė sritis)

T20: Darbo vietos, sukurtos įgyvendinant remiamus projektus (6A tikslinė sritis)

T21: Kaimo gyventojų, kuriems taikomos vietos plėtros strategijos, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)

T22: Kaimo gyventojų, kurie naudojasi geresnėmis paslaugomis ir (arba) infrastruktūra, procentinė dalis (6B tikslinė sritis)

T23: Darbo vietos, sukurtos įgyvendinant remiamus projektus (LEADER) (6B tikslinė sritis)

T24: Kaimo gyventojų, kurie naudojasi naujomis ar geresnėmis paslaugomis ir (arba) infrastruktūra (Informacinių ir ryšių technologijų), procentinė dalis (6C tikslinė sritis)

5. **Siūlomi veiklos rezultatų plano rodikliai**

	Rodikliai	Susijęs įgyvendinimo rodiklis
2 prioritetas (P2)	Bendros viešosios išlaidos P2 (EUR)	O.1
	Žemės ūkio valdų, pagal kaimo plėtros programą gaunančių paramą investicijoms į restruktūrizavimą ar modernizavimą, skaičius (2A tikslinė sritis) + žemės ūkio valdų, parengusių pagal kaimo plėtros programą remiamą verslo plėtros planą arba kurioms skirta investicijų jauniesiems ūkininkams, skaičius (2B tikslinė sritis)	O.4
3 prioritetas (P3)	Bendros viešosios išlaidos P3 (EUR)	O.1
	Žemės ūkio valdų, kurioms skiriama parama už dalyvavimą kokybės sistemose, vietos rinkose, trumpose tiekimo grandinėse ir gamintojų grupėse, skaičius (3A tikslinė sritis)	O.4, O.9
	Ūkių, dalyvaujančių rizikos valdymo sistemose, skaičius (3B tikslinė sritis)	O.4, O.9
4 prioritetas (P4)	Bendros viešosios išlaidos P4 (EUR)	O.1
	Žemės ūkio paskirties žemė, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su biologinės įvairovės apsauga (4A tikslinė sritis) + vandentvarkos gerinimu (4B tikslinė sritis) + dirvožemio valdymo gerinimu ir (arba) dirvožemio erozijos prevencija (4C tikslinė sritis)	O.5
5 prioritetas (P5)	Bendros viešosios išlaidos P5 (EUR)	O.1
	Investicijų į energijos taupymą ir vartojimo efektyvumą (5B tikslinė sritis) + į atsinaujinančiosios energijos gamybą veiksmų skaičius (5C tikslinė sritis)	O.3
	Žemės ūkio ir miško paskirties žemė, kurioje vykdomas valdymas, susijęs su anglies dioksido sekvestracija arba išsaugojimu (5E tikslinė sritis) + žemės ūkio paskirties žemė, kurioje vykdomos valdymo sutartys, susijusios su išmetamo ŠESD ir (arba) amoniako kiekio mažinimu (5D tikslinė sritis) + drėkinama žemė, kurioje pradėta taikyti efektyvesnė drėkinimo sistema (5A tikslinė sritis)	O.5

	Rodikliai	Susijęs įgyvendinimo rodiklis
6 prioritetas (P6)	Bendros viešosios išlaidos P6 (EUR)	O.1
	Remiamų veiksmų, kuriais siekiama pagerinti pagrindines paslaugas ir infrastruktūrą kaimo vietovėse, skaičius (6B ir 6C tikslinės sritys)	O.3
	Gyventojų skaičius, tenkantis vietos veiklos grupei (6B tikslinė sritis)	O.18

V PRIEDAS

Bendri kaimo plėtros vertinimo klausimai

Su tiksline sritimi susiję vertinimo klausimai

Atsakymai į klausimus, susijusius su kiekviena į kaimo plėtros programą įtraukta tiksline sritimi pateikiami išplėstinėse 2017 ir 2019 m. metinėse įgyvendinimo ataskaitose ir ex post *vertinimo ataskaitoje.*

1. 1A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremtos inovacijos, bendradarbiavimas ir žinių bazės plėtojimas kaimo vietovėse?

2. 1B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremtas žemės ūkio, maisto produktų gamybos bei miškininkystės ir mokslinių tyrimų bei inovacijų ryšių stiprinimas, taip pat siekiant geresnio aplinkosaugos valdymo ir aplinkosauginio veiksmingumo?

3. 1C tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremtas mokymasis visą gyvenimą ir profesinis mokymasis žemės ūkio ir miškininkystės sektoriuose?

4. 2A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas prisidėta prie remtų ūkių ekonominės veiklos rezultatų gerinimo jų restruktūrizavimo ir modernizavimo, visų pirma siekiant intensyvinti dalyvavimą rinkoje ir pat žemės ūkio veiklos įvairinimą?

5. 2B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremtas palankesnių sąlygų sudarymas reikiamos kvalifikacijos ūkininkams pradėti veiklą žemės ūkio sektoriuje ir, visų pirma, kartų kaitai palengvinti?

6. 3A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas prisidėta prie remtų pirminės produkcijos gamintojų konkurencingumo didinimo geriau juos integruojant į žemės ūkio maisto produktų grandinę taikant kokybės sistemas, kuriant žemės ūkio produktų pridėtinę vertę, propaguojant vietos rinkas ir pasitelkiant trumpas tiekimo grandines, gamintojų grupes ir tarpšakines organizacijas?

7. 3B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremta ūkių rizikos prevencija ir valdymas?

8. 4A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremtas biologinės įvairovės atkūrimas, išsaugojimas ir didinimas, be kita ko, „Natura 2000“ teritorijose ir teritorijose, kuriose esama gamtinių ar kitokių specifinių kliūčių ar užsiimama didelės gamtinės vertės ūkininkavimu, taip pat Europos kraštovaizdžių būklės atkūrimas, išsaugojimas ir gerinimas?

9. 4B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremtas vandentvarkos gerinimas, įskaitant trąšų ir pesticidų valdymo gerinimą?

10. 4C tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremta dirvožemio erozijos prevencija ir dirvožemio valdymo gerinimas?

11. 5A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas prisidėta prie vandens naudojimo žemės ūkyje efektyvumo didinimo?

12. 5B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas prisidėta prie energijos vartojimo žemės ūkyje ir maisto perdirbimo sektoriuje efektyvumo didinimo?

13. 5C tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas prisidėta prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių, šalutinių produktų, atliekų, liekanų ir kitų nemaistinių žaliavų tiekimo ir naudojimo bioekonomikos tikslais?

14. 5D tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas prisidėta prie žemės ūkyje išmetamo ŠESD ir amoniako kiekio mažinimo?

15. 5E tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremtas anglies dioksido išlaikymas ir sekvestracija žemės ūkyje ir miškininkystėje?

16. 6A tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremtas veiklos įvairinimas, mažųjų įmonių kūrimas ir plėtojimas, taip pat darbo vietų kūrimas?

17. 6B tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas paremta vietos plėtra kaimo vietovėse?

18. 6C tikslinė sritis. Kiek pagal kaimo plėtros programą vykdant intervencijas padidinta prieiga prie informacinių ir ryšių technologijų (IRT), taip pat jų naudojimas ir kokybė kaimo vietovėse?

Su kitais kaimo plėtros programos aspektais susiję vertinimo klausimai.

Atsakymai į toliau pateiktus klausimus pateikiami išplėstinėse 2017 ir 2019 m. metinėse įgyvendinimo ataskaitose ir ex post vertinimo ataskaitoje.

19. Kiek prioritetų ir tikslinių sričių sinergija padėjo padidinti kaimo plėtros programos efektyvumą?

20. Kiek techninė pagalba padėjo įgyvendinant Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 59 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 51 straipsnio 2 dalyje nurodytus tikslus?

21. Kiek nacionalinis kaimo tinklas padėjo įgyvendinant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 54 straipsnio 2 dalyje nurodytus tikslus?

Su Sąjungos lygio tikslais susiję vertinimo klausimai

Atsakymai į toliau pateiktus klausimus pateikiami išplėstinėje 2019 m. metinėje įgyvendinimo ataskaitoje ir ex post vertinimo ataskaitoje.

22. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant pagrindinio 2020 m. ES strategijos tikslo bent 75 % padidinti 20–64 metų amžiaus gyventojų užimtumo lygį?

23. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant pagrindinio 2020 m. ES strategijos tikslo investuoti 3 % BVP į mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas?

24. Kiek kaimo plėtros programa padėjo švelninant klimato kaitą, prisitaikant prie jos ir siekiant pagrindinio 2020 m. ES strategijos tikslo bent 20 % arba, jei leis sąlygos 30 %, sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, palyginti su 1990 m., suvartojamo galutinio energijos kiekio atsinaujinančiosios energijos dalį padidinti iki 20 % ir energijos vartojimo efektyvumą padidinti 20 %?

25. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant pagrindinio 2020 m. ES strategijos tikslo sumažinti europiečių, gyvenančių žemiau nacionalinės skurdo ribos, skaičių?

26. Kiek kaimo plėtros programa padėjo gerinant aplinkos būklę ir siekiant ES biologinės įvairovės strategijos tikslo sustabdyti biologinės įvairovės nykimą ir ekosistemų funkcijų blogėjimą ir jas atkurti?

27. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant BŽŪP tikslo didinti žemės ūkio konkurencingumą?

28. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant BŽŪP tikslo užtikrinti tvarų gamtos išteklių valdymą ir klimato politikos veiksmų vykdymą?

29. Kiek kaimo plėtros programa padėjo siekiant BŽŪP tikslo užtikrinti subalansuotą teritorinę kaimo ekonomikos ir bendruomenių plėtrą, įskaitant darbo vietų kūrimą ir jų išlaikymą?

30. Kiek kaimo plėtros programa padėjo skatinti inovacijas?

VI PRIEDAS

Stebėsenos ir vertinimo sistemai skirtų techninės paramos dokumentų pagrindiniai elementai

Vienas pagrindinių kaimo plėtros stebėsenos ir vertinimo sistemos elementų yra techninė parama, teikiama valstybėms narėms, vertintojams ir kitoms vertinimu suinteresuotoms šalims, kad jie galėtų stiprinti vertinimo gebėjimus ir didinti vertinimo veiklos kokybę bei nuoseklumą. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengs šiuos techninės paramos dokumentus, kurie apims nurodytus dalykus:

1. kiekvieno bendrojo rodiklio informacinius lapus, kuriuose pateikiama rodiklio apibrėžtis, nurodomas ryšys su intervencijų logika, matavimo vienetas, vertėms gauti naudota metodika, reikiami duomenys ir jų šaltiniai, informacija apie duomenų rinkimą, įskaitant už tai atsakingą įstaigą ir duomenų rinkimo dažnumą, ataskaitų teikimo reikalavimai;

2. metodines gaires, padėsiančias valstybėms narėms ir vertintojams įvykdyti stebėsenos ir vertinimo sistemos reikalavimus; gairės apima įvairius sistemos komponentus, įskaitant vertinimo metodikas bei principus, ir patarimai konkrečiais klausimais, kaip antai BIVP vertinimas;

3. kaimo plėtros programos *ex ante* vertinimo gaires, kuriose nurodoma *ex ante* vertinimo paskirtis, apibūdinamas procesas ir dalyvių funkcijos, taip pat apibrėžiama vertinimo apimtis, pateikiami metodiniai patarimai dėl tinkamų principų bei metodų ir orientacinių šablonų rinkinys;

4. vertinimo planų rengimo gaires, kuriose nurodoma vertinimo plano paskirtis ir nauda, išvardijami įtrauktini elementai ir pateikiamos rekomendacijos dėl tinkamų plano sudarymo procesų. Įtraukti ir su valdymu bei įgyvendinimu susiję nurodymai bei orientaciniai vykdymo aspektų šablonai;

5. visų pirma regioninėms kaimo plėtros programoms skirtas pakaitinių rodiklių naudojimo ir nustatymo gaires, kuriose aprašoma pakaitinių rodiklių paskirtis ir charakteristikos, ir nurodomi duomenys bei metodai, kuriuos galima naudoti, kai reikia pakaitinių kintamųjų;

6. rodiklių plano gaires, kuriose nurodomi į planą įtrauktini elementai, taikytinos taisyklės ir šabloninės lentelės;

7. stebėsenos gaires, kuriose nurodomi į metines įgyvendinimo ataskaitas įtrauktini elementai, taikytinos taisyklės ir šabloninės lentelės;

8. papildomų rezultatų rodiklių verčių vertinimo gaires, kuriose nurodoma susijusių projektų grupė, imčių atrankos strategijos, tinkamos metodikos, duomenų šaltiniai ir vertinimo būdai;

9. kaimo plėtros programų poveikio vertinimo gaires, kuriose išdėstoma poveikio rodiklių paskirtis ir naudojimo būdai, kaimo plėtros ir kitų sričių politikos ryšiai su poveikio rodiklių vertėms įtakos turinčiais veiksniais, taip pat siūlomi kaimo plėtros intervencinių priemonių grynojo poveikio vertinimo metodai;

10. atsakymų į bendruosius kaimo plėtros vertinimo klausimus teikimo gaires (įskaitant ryšius su intervencijų logika ir bendraisiais rodikliais), kuriose siūlomi papildomi duomenys, kriterijai ir įvairūs metodai, kuriuos galima naudoti atsakant į klausimus;

11. 2014–2020 m. kaimo plėtros politikos *ex post* vertinimo gaires, kuriose nurodoma vertinimo paskirtis, procesas ir aprėptis, pateiktos metodinės rekomendacijos, nustatyta geroji patirtis, pateikti preliminarūs įvairių vertinimo aspektų šablonai.

VII PRIEDAS

Metinių įgyvendinimo ataskaitų, nurodytų Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 50 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 75 straipsnyje, struktūra ir turinys

1. **Pagrindinė informacija apie programos ir jos prioritetų įgyvendinimą**

a) *Finansiniai duomenys*

Finansiniai įgyvendinimo duomenys pagal priemones ir tikslines sritis pateikiant patirtų ir išlaidų deklaracijose deklaruotų išlaidų suvestinę. Joje nurodomos bendros patirtos viešosios išlaidos, taip pat per ankstesnius kalendorinius metus valstybių narių susigrąžintos lėšos ir atliktos finansinės pataisos.

b) *Bendrieji ir konkrečios programos rodikliai ir kiekybinės siektinos vertės*

Informacija apie kaimo plėtros įgyvendinimą, įvertintą pagal bendruosius ir konkrečios programos rodiklius, įskaitant pažangą, padarytą siekiant kiekvienai tikslinei sričiai nustatytų tikslų, ir pasiektus rezultatus, palygintus su planuotais rezultatais, nustatytais rodiklių plane. Pradedant nuo 2017 m. metinės įgyvendinimo ataskaitos, pasiekimai pagal orientyrus, nustatytus veiklos rezultatų plane (F lentelė). Papildoma informacija apie kaimo plėtros programos įgyvendinimo etapą pateikiama kaip kiekvienos priemonės ir tikslinės srities finansinių įsipareigojimų ir numatytos tikslų siekimo pažangos duomenys.

Lentelės

— A lentelė. Įsipareigojimai dėl išlaidų pagal priemonę ir tikslinę sritį

— B lentelė. Pasiekti įgyvendinimo rodikliai pagal priemonę ir tikslinę sritį

— C lentelė. Paskirstymas atitinkamiems rezultatams ir priemonėms pagal ploto tipą, lytį ir (arba) amžių

— D lentelė. Tikslų siekimo pažanga

— E lentelė. Pereinamojo laikotarpio priemonių stebėsena

— F lentelė. Veiklos rezultatų plano rodiklių pasiekimas

2. **Vertinimo plano įgyvendinimo pažanga pristatoma pateikiant šiuos elementus:**

a) kaimo plėtros programos vertinimo plano pakeitimų, padarytų tais metais, aprašymą ir pagrindimą;

b) tais metais vykdytos vertinimo veiklos aprašymą (susijusį su vertinimo plano 3 skirsniu)*;

c) su duomenų teikimu ir valdymu susijusios veiklos aprašymą (susijusį su vertinimo plano 4 skirsniu)*;

d) užbaigtų vertinimų, įskaitant jų paskelbimo internete nuorodas, sąrašą;

e) užbaigtų vertinimų suvestinę, kurioje visų pirma pateikiamos vertinimo išvados;

f) su vertinimo išvadų viešinimu susijusios ryšių veiklos aprašymą (susijusį su vertinimo plano 6 skirsniu)*;

g) vertinimo rezultatų tolesnio panaudojimo aprašymą (susijusį su vertinimo plano 6 skirsniu)*.

* Pateikiama vertinimo plano nuoroda, aprašomos jį įgyvendinant iškilusios problemos ir priimti ar pasiūlyti jų sprendimai.

3. **Problemos, darančios įtaką programos ir priemonių įgyvendinimo rezultatams**

Vadovaujančiosios institucijos ir Stebėsenos komiteto veiksmai siekiant užtikrinti programos įgyvendinimo kokybę ir efektyvumą, visų pirma susiję su programos valdymo problemomis ir taisomosiomis priemonėmis, kurių imtasi po Komisijos pastabų.

4. **Veiksmai, kurių imtasi vykdant techninės pagalbos ir programos viešinimo reikalavimus**

a) Jei techninė pagalba teikiama kuriant nacionalinį kaimo tinklą ir užtikrinant jo veikimą, ataskaitoje nurodomi veiksmai, kurių imtasi, taip pat nacionalinio kaimo tinklo kūrimo ir jo veiksmų plano įgyvendinimo stadija;

b) veiksmai, kurių imtasi siekiant užtikrinti programos viešinimą (šio reglamento 13 straipsnis).

5. **Veiksmai, kurių imtasi siekiant įvykti *ex ante* sąlygas (2016 ir 2017 m. ataskaitose, jei taikoma)**

Veiksmų, kurių imtasi siekiant įvykdyti taikomas su prioritetais susijusias arba bendrąsias *ex ante* sąlygas, kurios buvo neįvykdytos arba tik iš dalies įvykdytos kaimo plėtros programos priėmimo metu, aprašymas pagal prioritetą ir (arba) tikslinę sritį, ir (arba) priemonę. Už kriterijų įvykdymą atsakingoms įstaigoms pateikiamos strategijoje, teisės akte ar kitame susijusiame dokumente nustatytų kriterijų, kurie buvo neįvykdyti arba tik iš dalies įvykdyti, nuorodos, įskaitant nuorodas į atitinkamus skirsnius ir straipsnius. Jei reikia, valstybės narės gali tą aprašymą papildyti paaiškinimais ar kita papildoma informacija.

6. **Paprogramių įgyvendinimo aprašymas**

2017 ir 2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama ir informacija apie įgyvendinimą, įvertintą pagal bendruosius ir konkrečios programos rodiklius, įskaitant informaciją apie paprogramės rodiklių plane nustatytų tikslų siekimo pažangą ir apie pasiektus rezultatus bei patirtas išlaidas, palygintus su paprogramėje nustatytais planuotais rezultatais ir išlaidomis.

7. **Informacijos ir programos tikslų įgyvendinimo pažangos vertinimas**

2017 ir 2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama ir ši vykdant vertinimo veiklą surinkta informacija:

programos pasiekimai ir jų kiekybinė išraiška, visų pirma įvertinti pagal papildomus rezultatų rodiklius ir atitinkamus vertinimo klausimus.

2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama ir ši vykdant vertinimo veiklą surinkta informacija:

programos tikslų įgyvendinimo pažanga ir programos indėlis įgyvendinant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją, nustatyti įvertinus, *inter alia*, grynąjį programos indėlį į BŽŪP poveikio rodiklių verčių pokyčius ir atsakymus į atitinkamus vertinimo klausimus.

8. **Veiksmų, kuriais siekiama atsižvelgti į Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 6, 7 ir 8 straipsniuose nustatytus principus, įgyvendinimas**

2017 ir 2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama su toliau išvardytais aspektais susijusi informacija:

a) *Moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo skatinimas (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 7 straipsnis)*

Veiksmų, kuriais siekiama užtikrinti, kad rengiant ir įgyvendinant programas, taip pat vykdant stebėseną, teikiant ataskaitas ir atliekant vertinimą, būtų atsižvelgiama į moterų ir vyrų lygybę, būtų įtrauktas lyčių lygybės aspektas ir būtų skatinama lyčių lygybė, įvertinimas.

b) *Darnus vystymasis (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 8 straipsnis)*

Veiksmų, kurių imtasi siekiant užtikrinti, kad EŽŪFKP tikslai ir įgyvendinimas atitiktų darnaus vystymosi principą ir Sąjungos remiamą siekį išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę, kaip nustatyta Sutarties 11 straipsnyje ir 91 straipsnio 1 dalyje, atsižvelgiant į principą „teršėjas moka“, įvertinimas.

Be to, pateikiama informacija apie paramą įgyvendinant kovos su klimato kaita tikslus (Klimato kaitos stebėjimas).

c) *Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 5 straipsnyje nurodytų partnerių vaidmuo įgyvendinant programą*

Veiksmų, kurių imtasi siekiant užtikrinti, kad Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 5 straipsnio 1 dalyje nurodyti partneriai dalyvautų rengiant pažangos ataskaitas ir įgyvendinant programas, be kita ko dalyvaudami programų stebėsenos komitetuose, kaip nurodyta minėto reglamento 48 straipsnyje, ir nacionalinio kaimo tinklo veikloje, įvertinimas.

9. **Pažanga užtikrinant integruotą pažiūrį**

2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama ir ši informacija:

Pažangos, padarytos siekiant užtikrinti integruotą požiūrį naudojant EŽŪFKP ir kitas Sąjungos finansines priemones teritoriniam kaimo vietovių vystymuisi remti, taip pat ir vietos plėtros strategijomis.

10. **Finansinių priemonių įgyvendinimo ataskaita** (Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnis)

Prie metinių įgyvendinimo ataskaitų kaip priedas pridedama:

speciali veiksmų, kuriuose naudojamos finansinės priemonės, ataskaita. Šios ataskaitos turinys nustatytas Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 46 straipsnio 2 dalyje ir ji pateikiama pagal ESI fondų šabloną.

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) Nr. 809/2014

2014 m. liepos 17 d.

kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatų dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos, kaimo plėtros priemonių ir kompleksinės paramos taikymo taisyklės

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 [1], ypač į jo 58 straipsnio 4 dalį, 62 straipsnio 2 dalies a–f ir h punktus, 63 straipsnio 5 dalį, 77 straipsnio 8 dalį, 78 straipsnį, 96 straipsnio 4 dalį ir 101 straipsnio 2 dalį,

kadangi:

(1) Reglamentu (ES) Nr. 1306/2013 nustatytos pagrindinės taisyklės, susijusios, *inter alia*, su valstybių narių pareigomis apsaugoti Sąjungos finansinius interesus. Siekiant užtikrinti, kad tuo reglamentu nustatyta naujoji teisinė sistema veiktų sklandžiai ir būtų vienodai taikoma, Komisijai buvo suteikti įgaliojimai priimti tam tikras taisykles, susijusias su administracinėmis patikromis ir patikromis vietoje, žemės plotų matavimu, atvejais, kuriais galima ištaisyti pagalbos paraiškas arba mokėjimo prašymus, dalinio arba visiško atšaukimo taikymu ir apskaičiavimu, nepagrįstai išmokėtų sumų susigrąžinimu ir nuobaudomis, administracinių nuobaudų taikymu ir apskaičiavimu, reikalavimais dėl kompiuterinės duomenų bazės, pagalbos paraiškų, mokėjimo prašymų ir teisių į išmokas paraiškų, įskaitant reikalavimą dėl galutinės jų pateikimo dienos, su patikrų vykdymu, valdų perleidimu, išankstiniais mokėjimais, taip pat su kompleksine parama susijusių pareigų laikymosi patikrų vykdymu, su kompleksine parama susijusių administracinių nuobaudų apskaičiavimu bei taikymu ir techninėmis specifikacijomis, kurių reikia, kad su integruota administravimo ir kontrolės sistema (toliau – integruota sistema) susijusios pagrindinės taisyklės būtų vienodai taikomos teikiant kompleksinę paramą;

(2) jei už tą patį pagalbos ir (arba) paramos gavėją (toliau – gavėjas) yra atsakinga daugiau kaip viena mokėjimo agentūra, valstybės narės turėtų imtis būtinų priemonių, tinkamam administravimo ir kontrolės sistemos veikimui užtikrinti;

(3) jei kompetentinga institucija dar nepranešė gavėjui apie pagalbos paraiškoje arba mokėjimo prašyme esančias klaidas ar apie patikrą vietoje, gavėjams turėtų būti suteikta teisė bet kuriuo metu atsiimti savo pagalbos paraiškas arba mokėjimo prašymus ar jų dalis. Be to, gavėjams turėtų būti leidžiama pataisyti arba pakoreguoti pagalbos paraiškoje arba mokėjimo prašyme ir visuose patvirtinamuosiuose dokumentuose esančias akivaizdžias klaidas, kurias tam tikrais atvejais pripažįsta nacionalinės valdžios institucijos;

(4) reikia numatyti konkrečias išsamias nuostatas, kuriomis užtikrinama, kad vienai arba kelioms to paties gavėjo pagalbos paraiškoms arba mokėjimo prašymams taikytini įvairūs sumažinimai būtų taikomi teisingai. Todėl reikėtų nustatyti pagal kiekvieną tiesioginių išmokų sistemą arba kaimo plėtros priemonę, kuriai taikoma integruota sistema, galimų įvairių sumažinimų apskaičiavimo seką;

(5) siekiant užtikrinti, kad susigrąžinant nepagrįstai išmokėtas sumas visoje Sąjungoje būtų vienodai laikomasi sąžiningumo principo, reikėtų nustatyti to principo taikymo sąlygas, nepažeidžiant tvarkos, taikomos atitinkamoms išlaidoms tvirtinant sąskaitas pagal Reglamentą (ES) Nr. 1306/2013;

(6) turėtų būti nustatytos taisyklės, susijusios su visų valdų, kurių atžvilgiu nustatytos tam tikros pareigos pagal tiesioginių išmokų sistemas arba kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema, perleidimo pasekmėmis;

[1] OL L 347, 2013 12 20, p. 549.

(7) kad Komisija galėtų veiksmingai vykdyti integruotos sistemos stebėseną, valstybės narės turėtų jai pranešti metinius tikrinimo ir statistinius duomenis. Valstybės narės taip pat turėtų kasmet teikti statistinius duomenis apie patikras, susijusias su kaimo plėtros priemonėmis, kurioms netaikoma integruota sistema, įskaitant šių patikrų rezultatus. Be to, prireikus Komisija turėtų būti informuojama apie visas su kompleksine parama susijusias priemones, kurių ėmėsi valstybės narės;

(8) pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 75 straipsnį valstybės narės tam tikromis sąlygomis, įskaitant su tam tikrais paraiškų teikimo metais susijusių administracinių patikrų ir patikrų vietoje užbaigimą, gali atlikti išankstinius tiesioginių išmokų mokėjimus. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013 ([1]) 8 straipsnyje numatyta, kad pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnį nustatytas koregavimo koeficientas taikomas nustatytą ribą viršijančioms tiesioginėms išmokoms. Tačiau pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 26 straipsnio 4 dalį Komisija, remdamasi jos turima nauja informacija, iki gruodžio 1 d. gali pritaikyti tiesioginių išmokų koregavimo koeficientą. Todėl iki spalio 16 d. gali dar nebūti žinomas dėl finansinės drausmės taikytinas koregavimo koeficientas. Mokant galutines išmokas nuo gruodžio 1 d. turėtų būti atsižvelgiama į tuo metu dėl finansinės drausmės taikytiną koregavimo koeficientą;

(9) turėtų būti nustatytos supaprastintos gavėjo ir nacionalinių institucijų keitimosi informacija tvarkos įvedimo bendrosios nuostatos. Šiose nuostatose visų pirma turėtų būti numatyta galimybė naudotis elektroninėmis priemonėmis. Tačiau visų pirma būtina užtikrinti, kad taip perduodami duomenys būtų visiškai patikimi ir kad atitinkama tvarka būtų taikoma nediskriminuojant gavėjų. Be to, siekiant palengvinti gavėjų ir nacionalinių institucijų administracinę naštą, kompetentingoms institucijoms turėtų būti suteikta galimybė tiesiogiai naudotis nacionalinių institucijų turima informacija, o ne prašyti gavėjo pateikti tokią informaciją, kad būtų galima patikrinti tam tikrų mokėjimų atitiktį reikalavimams;

(10) kad būtų galima vykdyti veiksmingas patikras valstybėse narėse, nusprendusiose, jog visos pagalbos, kurią sudaro tiesioginės išmokos, paraiškos ir mokėjimo prašymai pagal kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema, turi būti pateikiami bendrojoje paraiškoje pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 4 dalį, reikėtų numatyti, kad visos pagalbos paraiškos arba mokėjimo prašymai, kurie yra kaip nors susiję su plotu, būtų pateikiami tik kartą per metus bendrojoje paraiškoje;

(11) kad pagalbos paraišką ir mokėjimo prašymus būtų galima laiku apdoroti ir patikrinti, valstybės narės turėtų nustatyti galutines bendrosios paraiškos ir (arba) mokėjimo prašymų pateikimo dienas, kurios turėtų būti ne vėlesnės nei gegužės 15 d. Tačiau dėl ypatingų Estijos, Latvijos, Lietuvos, Suomijos ir Švedijos klimato sąlygų šioms valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti vėlesnę dieną, kuri negali būti vėlesnė nei birželio 15 d. Be to, turėtų būti numatyta galimybė kiekvienu konkrečiu atveju taikyti nukrypti leidžiančias nuostatas, jei ateityje jų prireiktų dėl konkrečių metų klimato sąlygų;

(12) bendrojoje paraiškoje gavėjai turėtų deklaruoti ne tik žemės ūkio paskirties žemės plotą, bet ir savo teises į išmokas, taip pat pateikti informaciją, pagal kurią galima nustatyti atitiktį pagalbos ir (arba) paramos skyrimo reikalavimams. Tačiau tikslinga leisti valstybėms narėms nukrypti nuo tam tikrų pareigų, jei dar galutinai nenustatytos konkrečių metų teisės į išmokas;

(13) kad gavėjai galėtų kuo lanksčiau planuoti, kaip bus naudojamas žemės plotas, jiems turėtų būti leidžiama iki dienos, kurią paprastai prasideda sėja, iš dalies keisti bendrąją paraišką ar mokėjimo prašymą, jei laikomasi visų konkrečių su įvairiomis pagalbos schemomis ar paramos priemonėmis susijusių reikalavimų ir jei kompetentinga institucija dar nėra gavėjui pranešusi apie bendrojoje paraiškoje ar mokėjimo prašyme padarytas klaidas arba apie patikras vietoje, per kurias aptikta su keistina paraiškos ar prašymo dalimi susijusių klaidų. Iš dalies pakeitus paraišką turėtų būti galima pakoreguoti pateiktinus atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus arba sutartis;

(14) kadangi gavėjai ir toliau yra atsakingi už tai, kad būtų pateikta teisinga pagalbos paraiška arba mokėjimo prašymas, reikiamus ištaisymus ir pakeitimus prireikus jie turėtų atlikti iš anksto nustatytoje formoje;

([1]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 (OL L 347, 2013 12 20, p. 608).

(15) pagalbos paraiškas pagal su plotu susijusios pagalbos schemas ir (arba) mokėjimo prašymus pagal su plotu susijusias paramos priemones teikiančiam gavėjui reikėtų pateikti iš anksto nustatytą elektroninę formą ir atitinkamą grafinę medžiagą (toliau – geoerdvinė pagalbos paraiškos forma) naudojantis taikomąja programine įranga, kuri grindžiama geografine informacine sistema (GIS). Geoerdvinių pagalbos paraiškų formos padės gavėjams išvengti klaidų deklaruojant žemės ūkio paskirties žemės plotus, taip pat padės užtikrinti veiksmingesnes administracines kryžmines patikras. Be to, geoerdvinėse pagalbos paraiškų formose bus pateikiami tikslesni ir patikimesni erdviniai duomenys, kuriais remiantis vykdoma stebėsena ir atliekamas vertinimas. Todėl tikslinga reikalauti, kad nuo tam tikros dienos visos tokios pagalbos paraiškos ir (arba) mokėjimo prašymai būtų teikiami naudojantis elektronine geoerdvine pagalbos paraiškos forma. Tačiau jei gavėjai negali naudotis tokia forma, kompetentinga institucija turėtų jiems numatyti alternatyvų pagalbos paraiškos ir (arba) mokėjimo prašymo teikimo būdą. Bet kuriuo atveju kompetentinga institucija turėtų užtikrinti, kad deklaruojami žemės plotai būtų suskaitmeninti;

(16) bet kokia konkreti su kanapių auginimu, savanoriška susietąja parama ar specialiąja išmoka už medvilnę susijusi informacija turėtų būti pateikiama kartu su bendrąja paraiška arba, prireikus dėl informacijos pobūdžio – vėliau. Be to, reikėtų numatyti, kad žemės plotai, už kuriuos pagalbos neprašoma, būtų deklaruojami bendrojoje paraiškoje. Kadangi svarbu turėti išsamios informacijos apie tam tikrą žemės ploto naudojimo paskirtį, informacija apie tokią paskirtį turėtų būti deklaruojama atskirai, o kita informacija gali būti pateikiama vienoje skiltyje;

(17) jei reikalaujama, kad Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnyje nurodytos išmokos už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką (žalinimo išmokos) skyrimo kriterijus atitinkančių gavėjų žemės ūkio paskirties žemėje būtų ekologiniu požiūriu svarbi vietovė, gavėjai ekologiniu požiūriu svarbią vietovę turėtų deklaruoti teikdami pagalbos paraiškas pagal su plotu susijusios pagalbos schemą. Jei dalis su ekologiniu požiūriu svarbiomis vietovėmis susijusių pareigų yra vykdoma regionų lygmeniu arba bendrai, deklaruojant ekologiniu požiūriu svarbias vietoves turėtų būti atskirai deklaruojamos ekologiniu požiūriu svarbios vietovės, su kuriomis susijusios pareigos vykdomos regionų lygmeniu arba bendrai;

(18) siekiant užtikrinti veiksmingą stebėseną ir kontrolę, paraiškoje dalyvauti smulkiųjų ūkininkų sistemoje turėtų būti pateikta nuoroda į to paties gavėjo pateiktą bendrąją paraišką. Kad būtų galima veiksmingai tikrinti, ar laikomasi smulkiųjų ūkininkų sistemos specialiųjų sąlygų, visa būtina informacija turėtų būti teikiama taikant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalyje numatytą supaprastintą paraiškų teikimo tvarką. Be to, reikėtų išaiškinti, kad pasitraukti iš smulkiųjų ūkininkų sistemos nusprendę gavėjai turėtų apie tai laiku pranešti kompetentingai institucijai, kad būtų galima sklandžiai pereiti prie išmokų pagal Reglamento Nr. 1307/2013 III ir IV antraštines dalis;

(19) kad būtų galima tikrinti, ar vykdomos su kompleksine parama susijusios pareigos, pagalbos paraiškos formą turėtų pateikti ir žemės ūkio paskirties žemės turintys gavėjai, kurie neprašo pagalbos ir (arba) paramos pagal bendrąją paraišką. Tačiau tikslinga leisti valstybėms narėms gavėjus atleisti nuo šios pareigos, jei institucijos jau turi minėtą informaciją;

(20) siekiant supaprastinti paraiškų teikimo tvarką, vadovaudamosi Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalimi valstybės narės turėtų, jei įmanoma, gavėjui pateikti iš anksto nustatytas formas, kuriose nurodyta informacija, kuria naudodamasis gavėjas galėtų pateikti teisingą pagalbos paraišką arba mokėjimo prašymą. Turėtų būti įmanoma iš anksto nustatytą formą parengti taip, kad gavėjui reikėtų tik patvirtinti, kad nėra pakeitimų, palyginti su praėjusiais metais pateikta pagalbos paraiška ir (arba) mokėjimo prašymu;

(21) turėtų būti nustatytos bendrosios nuostatos dėl išsamios informacijos, kuri turi būti įtraukta į pagalbos už gyvulius paraiškas arba mokėjimo prašymus tais atvejais, kai valstybė narė nusprendžia taikyti su gyvuliais susijusios savanoriškos susietosios paramos arba kaimo plėtros priemones;

(22) pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 ([1]) 53 straipsnio 4 dalį išmokos pagal su gyvuliais susijusios savanoriškos susietosios paramos arba kaimo plėtros priemones gali būti mokamos tik už gyvulius, kurie yra tinkamai identifikuoti ir registruoti pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1760/2000 ([2]) arba Tarybos reglamentą (EB) Nr. 21/2004 ([3]). Todėl atitinkama informacija turėtų būti laiku prieinama pagalbos paraiškas arba mokėjimo prašymus pagal atitinkamas pagalbos schemas arba paramos priemones teikiantiems gavėjams;

(23) kad valstybės narės galėtų laiku nustatyti teises į išmokas, gavėjai privalo laiku pateikti teisių į išmokas paraiškas. Todėl reikėtų nustatyti galutinę paraiškų pateikimo dieną;

(24) reikėtų nustatyti taisykles, taikytinas tais atvejais, kai teisės į išmokas buvo skirtos nepagrįstai, visų pirma dėl per didelio deklaruoto ploto, arba kai buvo neteisingai nustatyta teisių į išmokas vertė, pavyzdžiui, dėl to, kad ji buvo apskaičiuota remiantis neteisinga orientacine suma. Reikėtų aiškiai nurodyti, kad pakoregavus teisių į išmokas skaičių ir (arba) vertę neturėtų būti sistemingai perskaičiuojamos likusios teisės į išmokas. Tam tikrais atvejais nepagrįstai paskirtų teisių į išmokas sumos yra labai nedidelės, tačiau jas susigrąžinant patiriama didelių išlaidų ir tenka didelė administracinė našta. Siekiant supaprastinti tvarką ir palaikyti išlaidų, administracinės naštos ir susigrąžintinos sumos pusiausvyrą, reikėtų nustatyti mažiausią susigrąžintiną sumą;

(25) turėtų būtų vykdoma veiksminga nuostatų dėl pagalbos schemų ir paramos priemonių, kurioms taikoma integruota sistema, laikymosi stebėsena. Tuo tikslu ir siekiant užtikrinti darnų stebėsenos lygį visose valstybėse narėse, būtina nustatyti išsamius administracinių patikrų ir patikrų vietoje, kuriomis siekiama patikrinti, ar laikomasi pagal tiesioginių išmokų sistemas, kaimo plėtros priemones ir kompleksinės paramos priemones nustatytų atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, vykdymo kriterijus ir technines procedūras;

(26) reikėtų išaiškinti, kad tais atvejais, kai atliekant fotoanalizę, pavyzdžiui, per patikras vietoje arba atnaujinant žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemą, negaunama aiškių rezultatų, reikėtų atlikti fizines patikras;

(27) apie patikras vietoje, susijusias su atitiktimi reikalavimams arba kompleksine parama, turėtų būti leidžiama pranešti tik jei tai netrukdo jų vykdyti, ir bet kuriuo atveju būtina nustatyti tinkamus terminus. Be to, jei konkrečiose su kompleksine parama susijusiems veiksmams ar standartams taikomose sektorių taisyklėse numatyta, kad patikros vietoje vykdomos apie jas nepranešus, tų taisyklių turėtų būti laikomasi;

(28) reikėtų numatyti, kad valstybės narės atitinkamais atvejais turi derinti įvairias patikras. Tačiau taikant tam tikras paramos priemones patikros vietoje turėtų būti paskirstytos per metus, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi įsipareigojimų. Patikra vietoje turėtų būti mažiausios būtinos trukmės. Tačiau jei atitikties reikalavimams kriterijai, įsipareigojimai ar pareigos yra susiję su tam tikru laikotarpiu, atliekant patikrą vietoje vėliau gali prireikti papildomų apsilankymų pas gavėją. Reikėtų nurodyti, kad tokiais atvejais patikra vietoje turi būti mažiausios būtinos trukmės, o apsilankymų skaičius – mažiausias būtinas;

([1]) 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 639/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės, ir iš dalies keičiamas to reglamento X priedas (OL L 181, 2014 6 20, p. 1).

([2]) 2000 m. liepos 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1760/2000, nustatantis galvijų identifikavimo ir registravimo sistemą, reglamentuojantis jautienos ir jos produktų ženklinimą ir panaikinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 820/97 (OL L 204, 2000 8 11, p. 1).

([3]) 2003 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 21/2004, nustatantis avių ir ožkų identifikavimo bei registravimo sistemą ir iš dalies pakeičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 bei Direktyvas 92/102/EEB ir 64/432/EEB (OL L 5, 2004 1 9, p. 8).

(29) reikėtų užtikrinti, kad nustačius bet kokį reikalavimų nesilaikymo atvejį būtų imamasi tinkamų veiksmų ir į jį atsižvelgiama skiriant išmokas. Šiomis aplinkybėmis tikrinant, ar laikomasi atitikties reikalavimams sąlygų, reikėtų atsižvelgti ir į visus galimus reikalavimų nesilaikymo atvejus, apie kuriuos pranešė įstaigos, tarnybos arba organizacijos, kurios nėra tiesiogiai atsakingos už patikras. Be to, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad apie atitinkamą pažeidimą, nustatytą tikrinant, ar laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, už išmokų skyrimą atsakingos kompetentingos institucijos praneštų viena kitai. Šis principas turėtų būti taikomas ir visiems gavėjų, kurie nusprendė savo žalinimo pareigas vykdyti taikydami lygiavertę praktiką, kuriai taikoma sertifikavimo sistema, padarytiems pažeidimams, apie kuriuos turėtų būti pranešta už žalinimo išmokos skyrimą atsakingai institucijai. Galiausiai, jei per patikras, susijusias su kaimo plėtros priemonėmis, tikrinama lygiavertė praktika, apie tokių patikrų rezultatus vienos institucijos turėtų pranešti kitoms, kad į juos būtų atsižvelgta per tolesnį atitikties reikalavimams vertinimą skiriant žalinimo išmokas;

(30) kad vykdant administracines patikras būtų veiksmingai nustatomi reikalavimų nesilaikymo atvejai, visų pirma turėtų būti nustatytos taisyklės, kuriomis reglamentuojamas kryžminių patikrų turinys. Kiekvienu reikalavimų nesilaikymo atveju turėtų būti taikoma atitinkama procedūra;

(31) siekiant supaprastinti reikalavimus, tais atvejais, kai su kontroliniu sklypu susijusią pagalbos paraišką arba mokėjimo prašymą pagal tą pačią pagalbos schemą arba paramos priemonę pateikia du arba daugiau gavėjų, o deklaruojamas per didelis arba iš dalies sutampantis plotas neviršija žemės ūkio paskirties sklypams nustatyto leistino nuokrypio, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama numatyti galimybę atitinkamus plotus proporcingai sumažinti. Tačiau atitinkamiems gavėjams turėtų būti suteikta teisė apskųsti tokius sprendimus;

(32) reikėtų nustatyti mažiausią pagal įvairias pagalbos schemas arba paramos sistemas vietoje tikrintinų gavėjų skaičių;

(33) kad administracinė našta būtų proporcinga ir kad būtų priimtintas vietoje tikrintinų gavėjų skaičius, su patikromis vietoje, atliekamomis pagal su plotu susijusios pagalbos schemas, susijusi kontrolinė imtis turėtų būti nustatoma remiantis sluoksniniu imčių ėmimo metodu. Sluoksninį imčių ėmimo metodą turėtų sudaryti ir atsitiktinė atranka, kad būtų galima nustatyti reprezentatyvųjį klaidų lygį. Tačiau su žalinimo išmoka, pagalbos už gyvulius schemomis arba kaimo plėtros priemonėmis susijusių patikrų vietoje imtis turėtų būti nustatyta iš dalies remiantis rizikos analize. Kompetentinga institucija turėtų nustatyti sritims, kuriose klaidų rizika didžiausia, taikytinus rizikos veiksnius. Siekiant užtikrinti tinkamą ir veiksmingą rizikos analizę, rizikos kriterijų veiksmingumas turėtų būti kasmet vertinamas ir tikslinamas atsižvelgiant į kiekvieno rizikos kriterijaus tinkamumą, lyginant atsitiktinės ir rizika pagrįstos imčių rezultatus, konkrečią valstybių narių padėtį ir reikalavimų nesilaikymo pobūdį;

(34) tam tikrais atvejais su kompleksine parama susijusias patikras vietoje svarbu atlikti prieš gaunant visas paraiškas. Todėl valstybėms narėms turėtų būti leista atlikti dalinę kontrolinės imties atranką prieš pasibaigiant paraiškų teikimo laikotarpiui;

(35) kad patikra vietoje būtų veiksminga, svarbu patikras vykdantiems darbuotojams nurodyti tos patikros vietoje pasirinkimo priežastis. Valstybės narės turėtų registruoti tokią informaciją;

(36) per patikras vietoje nustačius sunkių reikalavimų nesilaikymo atvejų reikėtų padidinti kitais metais atliktinų patikrų vietoje lygį ir taip užtikrinti, kad atitinkamos paramos paraiškos ir mokėjimo prašymai būtų pakankamai tikslūs;

(37) būtina nustatyti sąlygas, kuriomis mažiausio su tam tikromis pagalbos schemomis ir paramos priemonėmis susijusių patikrų vietoje lygio sumažinimas gali būti laikomas pateisinamu dėl gerai veikiančios valdymo ir kontrolės sistemos ir priimtino klaidų lygio;

(38) siekiant užtikrinti tinkamą stebėseną ir veiksmingą kontrolę, pagal su plotu susijusias pagalbos schemas ir kaimo plėtros priemones atliekant patikras vietoje turėtų būti tikrinami visi deklaruoti žemės ūkio paskirties sklypai. Atliekant patikrą vietoje pagal tam tikras kaimo plėtros priemones turėtų būti tikrinama ir ne žemės ūkio paskirties žemė. Kad būtų lengviau įgyvendinti integruotą sistemą, reikėtų leisti faktiškai matuojamų žemės ūkio paskirties sklypų skaičių apriboti atsitiktine 50 % deklaruotų žemės ūkio paskirties sklypų imtimi. Tos imties matavimų rezultatai turėtų būti ekstrapoliuojami likusiai tiriamosios visumos daliai arba tie matavimai turėtų būti taikomi visiems deklaruotiems žemės ūkio paskirties sklypams;

(39) siekiant užtikrinti, kad matavimo kokybė būtų lygiavertė reikalaujamai Sąjungos lygmeniu nustatytuose standartuose, reikėtų nustatyti taisykles, susijusias su patikrų vietoje aspektais, atitikties reikalavimams sąlygų tikrinimu, žemės plotų matavimo metodais ir matavimo priemonėmis, kuriais turi naudotis valstybės narės atlikdamos patikras vietoje;

(40) turėtų būti nustatytos nuotolinio stebėjimo atliekant patikras vietoje sąlygos ir priimta nuostata, kad tais atvejais, kai atliekant fotoanalizę negaunama aiškių rezultatų, turi būti atliekamos fizinės patikros. Pavyzdžiui, dėl oro sąlygų ne visų sklypų nuotraukos gali būti pakankamai kokybiškos, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi visu atitikties reikalavimams sąlygų, arba išmatuoti plotą. Tokiais atvejais patikrą vietoje reikėtų atlikti ar papildyti tradicinėmis priemonėmis. Be to, tikslinga reikalauti, kad tikrinimas, ar laikomasi visų atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, būtų atliekamas taip pat tiksliai, kaip tradicinėmis priemonėmis atliekama patikra vietoje;

(41) kad nacionalinės institucijos ir bet kuri kompetentinga Sąjungos institucija po atliktų patikrų vietoje galėtų imtis tolesnių veiksmų, išsamius patikrų duomenis reikėtų pateikti tikrinimo ataskaitoje. Gavėjui arba jo atstovui turėtų būti suteikta galimybė pasirašyti ataskaitą. Tačiau kai patikros vietoje atliekamos nuotolinio stebėjimo būdu, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama numatyti šią galimybę tik jei tikrinant nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų. Neatsižvelgiant į patikros vietoje rūšį, nustačius reikalavimo nesilaikymo atvejį gavėjui turėtų būti pateikta ataskaitos kopija;

(42) specialios kontrolės nuostatos nustatytos remiantis Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1082/2003 ([1]). Atlikus tame reglamente nurodytas patikras, jų rezultatai turėtų būti įtraukti į tikrinimo ataskaitą integruotos sistemos taikymo tikslais;

(43) reikėtų nustatyti pagalbos už gyvulius schemą arba su gyvuliais susijusios paramos priemonę taikyti nusprendusioms valstybėms narėms taikytiną su pagalba arba parama, kurios prašoma pagal tas pagalbos schemas arba paramos priemones, susijusių patikrų vietoje laiką ir būtinąjį turinį. Siekiant veiksmingai tikrinti, ar su paramos pagalbos ar mokėjimo prašymais pateiktos teisingos deklaracijos ir ar į kompiuterinę gyvulių duomenų bazę perduotuose pranešimuose pateikti teisingi duomenys, būtina atlikti tokias patikras vietoje. Atliekant patikras vietoje pagal pagalbos už gyvulius schemas arba su gyvuliais susijusios paramos priemones visų pirma reikėtų tikrinti, ar laikomasi atitikties reikalavimams sąlygų, ar teisingi registro įrašai ir, jei taikytina, pasus;

(44) kad kompetentingos nacionalinės institucijos ir bet kuri kompetentinga Sąjungos institucija po atliktų patikrų vietoje galėtų imtis tolesnių veiksmų, išsamius patikrų duomenis reikėtų pateikti tikrinimo ataskaitoje. Gavėjui arba jo atstovui turėtų būti suteikta galimybė pasirašyti šią ataskaitą per patikrą. Neatsižvelgiant į patikros vietoje rūšį, nustačius reikalavimo nesilaikymo atvejį paramos gavėjui turėtų būti pateikta ataskaitos kopija;

(45) taikant Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalį turėtų būti nustatytos sistemos, kuria valstybės narės turi naudotis tikrindamos tetrahidrokanabinolio kiekį kanapėse, įgyvendinimo taisyklės;

(46) tokiomis aplinkybėmis, kad būtų veiksmingai vykdomos su šiais pasėliais susijusios numatytos tikrinimo pareigos, būtina nustatyti laikotarpį, kuriuo, pasibaigus pluoštinių kanapių žydėjimui, negalima imti jų derliaus;

(47) reikia nustatyti išsamesnes administracinių patikrų bei patikrų vietoje rengimo ir administracinių nuobaudų apskaičiavimo taisykles, susijusias su kaimo plėtros priemonėmis, kurioms netaikoma integruota sistema;

([1]) 2003 m. birželio 23 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1082/2003, nustatantis išsamias Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1760/2000 įgyvendinimo taisykles dėl minimalaus patikrinimų, kurie turi būti atliekami pagal galvijų identifikavimo bei registravimo sistemą, lygio (OL L 156, 2003 6 25, p. 9).

(48) atsižvelgiant į šių priemonių ypatumus, atliekant administracines patikras turėtų būti tikrinama atitiktis Sąjungos ar nacionalinės teisės aktams ir taikomai kaimo plėtros programai, taip pat ar laikomasi visų atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, kurių laikymąsi galima patikrinti per tokias patikras. Siekiant patikrinti, ar įvykdyti investiciniai veiksmai, per administracines patikras paprastai turėtų būti apsilankoma remiamo veiksmo arba investicijų vykdymo vietoje;

(49) patikros vietoje turėtų būti rengiamos remiantis atsitiktinėmis ir rizika grindžiamomis imtimis. Atsitiktinės imties dalis turi būti pakankamai didelė, kad būtų galima nustatyti reprezentatyvųjį klaidų lygį;

(50) siekiant užtikrinti, kad patikros būtų pakankamos, būtina nustatyti mažiausią per patikras vietoje vykdomo tikrinimo lygį. Šį lygį reikėtų padidinti, jei per patikras nustatoma sunkių reikalavimų nesilaikymo atvejų. Valstybėms narėms taip pat turėtų būti suteikta galimybė sumažinti šį lygį, jei klaidų lygis nesiekia reikšmingumo ribos ir tinkamai veikia valdymo ir kontrolės sistema;

(51) kad patikros vietoje būtų atliekamos vienodai, būtina apibrėžti jų turinį;

(52) investicinių veiksmų ex post patikromis turėtų būti siekiama patikrinti atitiktį tęstinumo reikalavimui, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 ([1]) 71 straipsnyje. Reikėtų nurodyti tų patikrų pagrindą ir turinį;

(53) patirtis rodo, kad tam tikroms specialioms kaimo plėtros priemonėms ir su valstybių narių iniciatyva teikiama techninė pagalba susijusioms išlaidoms taikomas tikrinimo nuostatas;

(54) pagal Reglamentą (ES) Nr. 1306/2013 administracinės nuobaudos neskiriamos, jei reikalavimų, įskaitant reikalavimus, išreikštus ribiniais dydžiais, nesilaikymas yra mažareikšmis. Reikėtų nustatyti su tam tikromis kaimo plėtros priemonėmis susijusias reikalavimų nesilaikymo pripažinimo mažareikšmiu taisykles, be kita ko, nustatyti kiekybinį ribinį dydį, išreikštą reikalavimus atitinkančios paramos sumos procentiniu dydžiu. Reikėtų nustatyti šį ribinį dydį, kurį viršijus turėtų būti skiriama proporcinga administracinė nuobauda;

(55) kad būtų galima stebėti, kaip vykdomos įvairios su kompleksine parama susijusios pareigos, reikia sukurti kontrolės sistemą ir nustatyti atitinkamas administracines nuobaudas. Šiuo tikslu įvairios valstybių narių institucijos turi keistis informacija, visų pirma informacija apie pagalbos paraiškas, kontrolines imtis ir patikrų vietoje rezultatus. Turėtų būti numatyti pagrindiniai tokios sistemos elementai;

(56) Reglamente (ES) Nr. 1306/2013 nustatytos su kompleksine parama susijusios pareigos, kurias turi vykdyti gavėjai, gaunantys Reglamente (ES) Nr. 1307/2013 numatytas tiesiogines išmokas, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1308/2013 ([2]) 46 ir 47 straipsniuose numatytą paramą vyno sektoriui ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 ([3]) 21 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, 28–31 straipsniuose ir 33 bei 34 straipsniuose numatytas metines išmokas, taip pat numatyta išmokų mažinimo ir neskyrimo sistema, taikoma, kai tokios pareigos nevykdomos. Ta sistema turėtų būti išsamiau apibrėžta;

(57) su kompleksine patikra susijusios patikros gali būti užbaigiamos prieš gavėjui gaunant arba jau gavus Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytas išmokas ir metines išmokas. Visų pirma tais atvejais, kai tokių patikrų neįmanoma užbaigti prieš gavėjui gaunant tas išmokas ir metines išmokas, dėl administracinės nuobaudos gavėjo mokėtina suma turi būti susigrąžinama pagal šį reglamentą arba išskaičiuojama iš paskesnių išmokų;

([1]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

([2]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 (OL L 347, 2013 12 20, p. 671).

([3]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 (OL L 347, 2013 12 20, p. 487).

(58) reikėtų nustatyti taisykles, susijusias su valstybių narių institucijomis, atsakingomis už pareigų, susijusių su kompleksine parama, vykdymo kontrolės sistemą;

(59) turėtų būti nustatyta mažiausia tikrinimo, kaip vykdomos su kompleksine parama susijusios pareigos, norma. Ta tikrinimo norma turėtų būti lygi ne mažiau kaip 1 % į kiekvienos kontrolės institucijos kompetencijos sritį patenkančių Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytų gavėjų, kurių atranka būtų atliekama remiantis tinkama rizikos analize;

(60) konkrečiu Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytos asmenų grupės atveju valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė apskaičiuojant kontrolinę imtį savo nuožiūra nuspręsti, ar vienetu laikyti visą grupę, ar skaičiuoti kiekvieną jos narį atskirai;

(61) valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė mažiausią tikrinimo normą įvykdyti kiekvienos kompetentingos kontrolės institucijos lygmeniu, mokėjimo agentūros lygmeniu arba kiekvieno akto ar standarto arba aktų ar standartų grupių lygmeniu;

(62) jei konkrečiuose aktams ar standartams taikomuose teisės aktuose yra numatytos mažiausios tikrinimo normos, valstybės narės turėtų laikytis tų normų. Tačiau valstybėms narėms turėtų būti leidžiama taikyti vienodą tikrinimo normą su kompleksine parama susijusioms patikroms vietoje. Jei valstybės narės pasirinktų šią galimybę, apie bet kokį per patikras vietoje, atliekamas pagal sektorių teisės aktus, nustatytą reikalavimų nesilaikymo atvejį turėtų būti pranešama ir tolesnių veiksmų imamasi laikantis su kompleksine parama susijusios tvarkos;

(63) kad būtų paprasčiau, su kompleksine parama susijusių pareigų, susijusių su Tarybos direktyva 96/22/EB ([1]), atveju šiame reglamente nustatytas mažiausios normos reikalavimas turėtų būti laikomas įvykdytu, jei taikomi tam tikro dydžio imties stebėsenos planai;

(64) valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė, siekiant įvykdyti mažiausią tikrinimo normą, savo nuožiūra naudoti kitų patikrų vietoje rezultatus ar pakeisti vienus gavėjus kitais;

(65) kad kontrolės sistema, visų pirma turint omenyje su kompleksine parama susijusių patikrų vietoje imties nustatymą, nesusilpnėtų, skaičiavimuose, atliekamuose siekiant nustatyti mažiausią su kompleksine parama susijusią kontrolinę imtį, neturėtų būti atsižvelgiama į tolesnes patikras, atliekamas remiantis Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalyje numatyta *de minimis* taisykle;

(66) nustačius sunkių kompleksinės paramos reikalavimų nesilaikymo atvejų, kitais metais turėtų būti atliekama daugiau patikrų vietoje, kad būtų užtikrinta, kad atitinkamos pagalbos paraiškos būtų pakankamai tikslios. Papildomos patikros turėtų būti susijusios su atitinkamais aktais ar standartais;

(67) taikant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalyje numatytą *de minimis* taisyklę, svarbu nustatyti procentinę gavėjų, kuriuos reikėtų patikrinti siekiant įsitikinti, kad nustatyti reikalavimų pažeidimai buvo pašalinti, dalį;

(68) su kompleksine parama susijusi kontrolinė imtis turėtų būti nustatoma remiantis iš dalies rizikos analize, iš dalies – atsitiktinės atrankos principu. Rizikos veiksnius turėtų nustatyti kompetentinga institucija, nes ji turi geresnes galimybes atrinkti tinkamus rizikos veiksnius. Siekiant užtikrinti, kad rizikos analizė būtų tinkama ir efektyvi, jos veiksmingumas turėtų būti kasmet vertinamas ir, atsižvelgiant į kiekvieno rizikos veiksnio tinkamumą, taip pat palyginus atsitiktinių ir rizika pagrįstų imčių rezultatus ir konkrečią valstybių narių padėtį, kasmet turėtų būti atliekami reikiami atnaujinimai;

([1]) 1996 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 96/22/EB dėl draudimo vartoti gyvulininkystėje tam tikras medžiagas, turinčias hormoninį ar tirostatinį poveikį, bei *beta* antagonistus ir dėl Direktyvų 81/602/EEB, 88/146/EEB ir 88/299/EEB panaikinimo (OL L 125, 1996 5 23, p. 3).

(69) su kompleksine parama susijusių patikrų vietoje imties nustatymą galima pagerinti leidžiant valstybėms narėms atsižvelgti į rizikos analizės, susijusios su gavėjų dalyvavimu Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 12 straipsnyje numatytoje ūkių konsultavimo sistemoje, taip pat gavėjų dalyvavimu atitinkamose sertifikavimo sistemose, rezultatus. Tačiau tuo atveju, jei atsižvelgiama į tą dalyvavimą, turėtų būti įrodyta, kad su tose sistemose dalyvaujančiais gavėjais susijusi rizika yra mažesnė už riziką, susijusią su tose sistemose nedalyvaujančiais gavėjais;

(70) tam tikrais atvejais su kompleksine parama susijusias patikras vietoje svarbu atlikti prieš gaunant visas paraiškas. Todėl valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atlikti dalinę kontrolinės imties atranką prieš pasibaigiant paraiškų teikimo laikotarpiui;

(71) su kompleksine parama susijusi kontrolinė imtis paprastai turėtų būti sudaroma atrenkant dalį Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytų visų gavėjų, už kuriuos atsako atitinkama kompetentinga kontrolės institucija. Nukrypstant nuo šios taisyklės gali būti sudaromos atskiros kiekvienos iš trijų rūšių gavėjų imtys. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama kontrolinę imtį sudaryti remiantis imtimis, susidedančiomis iš gavėjų, atrinktų reikalavimų atitikties patikroms vietoje. Taip pat turėtų būti leidžiama šias procedūras taikyti kartu, jei taip padidinamas kontrolės sistemos veiksmingumas;

(72) jei patikroms vietoje atrenkama Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodyta asmenų grupė, turėtų būti užtikrinta, kad būtų patikrinta, kaip atitinkamų reikalavimų ir standartų laikosi visi grupės nariai;

(73) atliekant su kompleksine parama susijusias patikras vietoje, tame pačiame ūkyje paprastai reikia apsilankyti kelis kartus. Kad būtų sumažinta su patikromis susijusi gavėjams ir institucijoms tenkanti našta, turėtų būti galima patikras atlikti per vieną apsilankymą. Turėtų būti aiškiai nustatytas to apsilankymo laikas. Tačiau valstybės narės turėtų užtikrinti, kad reprezentatyvi ir veiksminga reikalavimų ir standartų laikymosi patikra būtų atlikta tais pačiais kalendoriniais metais;

(74) nustačius, kad patikros vietoje bus atliekamos tik bent pusėje atitinkamų sklypų, dėl to neturėtų būti proporcingai mažinama susijusi galima nuobauda;

(75) siekiant supaprastinti su kompleksine parama susijusias patikras vietoje ir geriau išnaudoti turimus tikrinimo pajėgumus, tuo atveju, kai patikrų veiksmingumas yra bent toks pats, koks būtų atliekant patikras vietoje, turėtų būti galima vietoj patikrų ūkiuose atlikti administracines patikras;

(76) be to, valstybės narės turėtų turėti galimybę, atlikdamos su kompleksine parama susijusias patikras vietoje, naudoti objektyvius specialiai tam tikriems reikalavimams ar standartams nustatytus rodiklius. Tačiau tie rodikliai turėtų būti tiesiogiai susiję su reikalavimais ar standartais, kuriems jie taikomi, ir apimti visus tikrintinus aspektus;

(77) patikros vietoje turėtų būti atliekamos tais pačiais kalendoriniais metais, kuriais pateiktos atitinkamos pagalbos paraiškos ir mokėjimo prašymai. Asmenų, teikiančių Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos paramos vyno sektoriui paraiškas, atveju tos patikros turėtų būti atliktos bet kuriuo metu per Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį;

(78) turi būti nustatytos išsamių ir konkrečių su kompleksine parama susijusio tikrinimo ataskaitų rengimo taisyklės. Konkrečioje srityje besispecializuojantys inspektoriai turėtų nurodyti nustatytus pažeidimus ir jų sunkumą, kad mokėjimo agentūra galėtų nustatyti, kiek atitinkamai sumažinti Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje išvardytas tiesiogines išmokas ir metines išmokas arba priimti sprendimą jų neskirti;

(79) kad patikros vietoje būtų veiksmingos, jas atliekantys darbuotojai turėtų būti informuoti apie tai, kodėl gavėjas buvo atrinktas patikrai vietoje. Valstybės narės turėtų registruoti tokią informaciją;

(80) kad tais atvejais, kai tai pagrįsta atsižvelgiant į nustatytus faktus, išmokos būtų atitinkamai sumažinamos, informacija apie patikrų, susijusių su kompleksine parama, rezultatus turėtų būti pateikiama visoms mokėjimo agentūroms, atsakingoms už įvairių išmokų, kurioms taikomi kompleksinės paramos reikalavimai, valdymą;

(81) gavėjams turėtų būti pranešama apie visus galimus atlikus patikrą vietoje nustatytus reikalavimų nesilaikymo atvejus. Tikslinga numatyti konkretų terminą, per kurį gavėjai turėtų gauti tą informaciją. Tačiau atitinkami gavėjai neturėtų turėti galimybės išvengti su nustatytais reikalavimų nesilaikymo atvejais susijusių pasekmių dėl to, kad tas terminas buvo viršytas;

(82) *de minimis* arba išankstinio įspėjimo sistemos, atitinkamai numatytų Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalyje ir 99 straipsnio 2 dalyje, atveju turėtų būti paaiškinta, kad pareiga pranešti gavėjui apie taisomąjį veiksmą negalioja, jei gavėjas nedelsdamas jau ėmėsi veiksmų;

(83) turėtų būti nustatyti atitinkamo reikalavimų pažeidimo pašalinimo reikalavimai, taikytini tuo atveju, kai valstybė narė nusprendžia netaikyti administracinių nuobaudų dėl reikalavimų nesilaikymo, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalyje ir 99 straipsnio 2 dalyje;

(84) siekiant pagerinti kontrolę vykdančių šalių tarpusavio komunikaciją, turėtų būti numatyta, kad, mokėjimo agentūrai ar koordinuojančiai institucijai paprašius, jai būtų išsiųsti arba pateikti susipažinti atitinkami patvirtinamieji dokumentai;

(85) administracinė nuobauda turėtų būti taikoma Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje išvardytų išmokų, skirtų arba skirsimų gavėjui pagal atitinkamas kalendoriniais metais, kuriais nustatytas pažeidimas, pateiktas pagalbos paraiškas ar mokėjimo prašymus, bendrai sumai. Konkrečiu asmenų, teikiančių Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos paramos vyno sektoriui paraiškas atveju administracinė nuobauda turėtų būti taikoma bendrai sumai, gautai pagal tuose straipsniuose nurodytos paramos paraiškas. Perplanavimo ir konversijos priemonės atveju bendra suma turėtų būti dalijama iš trijų;

(86) Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytos asmenų grupės atveju sumažinimas, susijęs su tuo, kad tam tikras grupės narys nesilaikė reikalavimų, turėtų būti apskaičiuojamas vadovaujantis atitinkamomis kompleksinės paramos nuostatomis. Apskaičiuotas procentinis sumažinimo dydis turėtų būti taikomas atsižvelgiant į tai, kad su kompleksine parama susijusios pareigos yra individualios, ir laikantis proporcingumo principo. Tačiau valstybėms narėms turėtų būti palikta teisė pačioms nuspręsti, ar išmokos turėtų būti mažinamos visai grupei, ar tik reikalavimų nesilaikantiems jos nariams;

(87) reikėtų nustatyti išsamias procedūrines ir technines taisykles, susijusias su administracinių nuobaudų apskaičiavimu ir taikymu, kai nevykdomos su kompleksine parama susijusios pareigos;

(88) išmokų sumažinimai ir neskyrimas turėtų būti diferencijuojami pagal padaryto pažeidimo sunkumą, numatant galimybę sunkiausiu atveju kitais kalendoriniais metais gavėjui neskirti jokių Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje išvardytų išmokų;

(89) Tiesioginių išmokų komitetas ir Kaimo plėtros komitetas per pirmininko nustatytą laikotarpį savo nuomonių nepateikė,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Taikymo sritis

Šiuo reglamentu nustatomos Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 taikymo taisyklės, susijusios su:

a) pranešimais, kuriuos valstybės narės turi teikti Komisijai vykdydamos savo pareigas apsaugoti Sąjungos finansinius interesus;

b) administracinėmis patikromis ir patikromis vietoje, kurias turi vykdyti valstybės narės, kad patikrintų, ar laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų;

c) mažiausiu patikrų vietoje lygiu ir pareiga padidinti tą lygį arba galimybe jį sumažinti;

d) atliktų patikrų ir tikrinimo bei jų rezultatų ataskaitų teikimu;

e) institucijomis, atsakingomis už atitikties patikras, ir tokių patikrų turiniu;

f) specialiomis tikrinimo priemonėmis ir metodais, kuriais nustatomas tetrahidrokanabinolio kiekis kanapėse;

g) patvirtintų tarpšakinių organizacijų tikrinimo sistemos sukūrimu ir naudojimu specialiosios išmokos už medvilnę skyrimo tikslu;

h) atvejais, kai pagalbos paraiškos ir mokėjimo prašymai arba kiti pranešimai, paraiškos ar prašymai gali būti taisomi ir tikslinami po jų pateikimo;

i) dalinio arba visiško išmokų atšaukimo taikymu ir apskaičiavimu;

j) nepagrįstai išmokėtų išmokų ir nuobaudų sumų susigrąžinimu, taip pat neteisėtai skirtų teisių į išmokas susigrąžinimu ir palūkanų taikymu;

k) administracinių nuobaudų taikymu ir apskaičiavimu;

l) reikalavimų nesilaikymo atvejo pripažinimu mažareikšmiu;

m) pagalbos paraiškomis ir mokėjimo prašymais, teisių į išmokas paraiškomis, įskaitant galutinę paraiškų pateikimo dieną, reikalavimais dėl būtiniausios informacijos, kuri turi būti pateikta paraiškose, pagalbos paraiškų keitimo arba atsiėmimo nuostatomis, reikalavimo pateikti pagalbos paraiškas taikymo išimtimi ir nuostatomis, pagal kurias valstybės narės gali taikyti supaprastintą tvarką;

n) patikrų, kuriomis siekiama patikrinti, ar vykdomos pareigos ir ar pagalbos paraiškoje arba mokėjimo prašyme pateikta informacija yra teisinga ir išsami, vykdymu, įskaitant taisykles dėl matavimo nuokrypių atliekant patikras vietoje;

o) techninėmis specifikacijomis, kurių reikia, kad būtų vienodai įgyvendinamas Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 V antraštinės dalies II skyrius;

p) valdų perleidimu;

q) išankstiniais mokėjimais;

r) patikrų, ar vykdomos su kompleksine parama susijusios pareigos, vykdymu, be kita ko, atsižvelgiant į ūkininko dalyvavimą ūkių konsultavimo sistemoje ir sertifikavimo sistemoje;

s) su kompleksine parama susijusių pareigų nevykdymo atveju taikomų administracinių nuobaudų apskaičiavimu ir taikymu, įskaitant jų taikymą paramos gavėjams, kuriuos sudaro asmenų grupė.

2 straipsnis

Keitimasis informacija apie pagalbos paraiškas, paramos paraiškas, mokėjimo prašymus ir kitas deklaracijas

1. Kad būtų galima tinkamai administruoti pagalbos schemas bei paramos priemones, tuo atveju, kai valstybėje narėje už tiesioginių išmokų ir kaimo plėtros priemonių, susijusių su tuo pačiu paramos gavėju, valdymą atsakinga daugiau nei viena mokėjimo agentūra, atitinkama valstybė narė imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad pagalbos paraiškose, paramos paraiškose, mokėjimo prašymuose ar kitose deklaracijose pateiktina informacija prireikus būtų prieinama visoms susijusioms mokėjimo agentūroms.

2. Jeigu patikras atlieka ne atsakinga mokėjimo agentūra, atitinkama valstybė narė užtikrina, kad ta mokėjimo agentūra gautų pakankamai informacijos apie atliktas patikras ir jų rezultatus. Mokėjimo agentūra nustato, kokios informacijos jai reikia.

3 straipsnis

Pagalbos paraiškų, paramos paraiškų, mokėjimo prašymų ir kitų deklaracijų atsiėmimas

1. Pagalbos paraišką, paramos paraišką, mokėjimo prašymą ar kitą deklaraciją arba jų dalį galima atsiimti bet kuriuo metu pateikus raštišką pareiškimą. Kompetentinga institucija registruoja tokį atsiėmimą.

Jei valstybė narė naudojasi 21 straipsnio 3 dalyje numatytomis galimybėmis, ji gali numatyti, kad kompiuterinėje gyvulių duomenų bazėje pateiktas pranešimas apie gyvulio išvežimą iš valdos būtų laikomas raštišku pareiškimu dėl atsiėmimo.

2. Jei kompetentinga institucija jau yra informavusi gavėją apie tai, kad 1 dalyje nurodyti dokumentai neatitinka reikalavimų, arba jei kompetentinga institucija yra pranešusi gavėjui apie ketinimą atlikti patikrą vietoje, arba jei per patikrą vietoje nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, su tokiais atvejais susijusias dokumentų dalis atsiimti draudžiama.

3. Atsiėmę dokumentus arba jų dalis pagal 1 dalį gavėjai atsiduria tokioje padėtyje, kurioje jie buvo prieš pateikdami tuos dokumentus arba jų dalis.

4 straipsnis

Akivaizdžių klaidų ištaisymas ir koregavimas

Gavėjo pateiktas pagalbos paraiškas, paramos paraiškas ar mokėjimo prašymus ir visus patvirtinamuosius dokumentus galima taisyti ir koreguoti bet kuriuo metu po jų pateikimo, jeigu kompetentinga institucija, remdamasi bendru tam tikro atvejo vertinimu pripažįsta akivaizdžias klaidas ir jei gavėjas elgėsi sąžiningai.

Kompetentinga institucija gali pripažinti akivaizdžias klaidas tik tuo atveju, jei jas galima nesunkiai nustatyti per pirmoje pastraipoje nurodytuose dokumentuose pateiktos informacijos redakcinio pobūdžio patikrą.

5 straipsnis

Sumažinimo, neskyrimo, atšaukimo ir nuobaudų taikymas

Jei nustačius reikalavimų nesilaikymo atvejį turi būti taikomos nuobaudos pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 ([1]) IV antraštinės dalies II skyrių ir išmokų atšaukimas arba nuobaudos pagal to reglamento II antraštinės dalies III ir IV skyrius ar III antraštinę dalį:

a) tiesioginių išmokų sistemų arba kaimo plėtros priemonių, kurioms taikoma integruota sistema, atveju taikomas sumažinimas, neskyrimas, atšaukimas arba nuobaudos, numatyti Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 II antraštinės dalies III ir IV skyriuose arba III antraštinėje dalyje;

b) bendrai išmokų, skirtinų atitinkamam gavėjui, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje, sumai, kuriai netaikomi a punkte nurodyti sumažinimas, neskyrimas, atšaukimas arba nuobaudos, taikomos Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 IV antraštinės dalies II skyriuje numatytos nuobaudos.

Pirmoje pastraipoje nurodyti sumažinimas, neskyrimas, atšaukimas ir nuobaudos taikomi pagal šio reglamento 6 straipsnį, nedarant poveikio papildomoms nuobaudoms pagal kitas Sąjungos ar nacionalinės teisės nuostatas.

([1]) 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 640/2014, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 nuostatos dėl integruotos administravimo ir kontrolės sistemos ir dėl išmokų neskyrimo arba atšaukimo sąlygų bei administracinių nuobaudų, taikomų tiesioginėms išmokoms, paramai kaimo plėtrai ir kompleksinei paramai (OL L 181, 2014 6 20, p. 48).

6 straipsnis

Sumažinimo, neskyrimo, atšaukimo ir nuobaudų taikymo pagal kiekvieną tiesioginių išmokų schemą arba kaimo plėtros priemonę eilės tvarka

1. Gavėjui pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede nurodytą schemą skirtinų išmokų sumą nustato valstybės narės, laikydamosi pagal tą reglamentą ir atokiausiems Sąjungos regionams ir mažosioms Egėjo jūros saloms skirtas programas, nustatytas atitinkamai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) Nr. 228/2013 ([1]) ir (ES) Nr. 229/2013 ([2]), nustatytų atitinkamai tiesioginės paramos schemai taikytinų sąlygų.

2. Kiekvienai Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede nurodytai schemai ir kiekvienai kaimo plėtros priemonei, kuriai taikoma integruota sistema, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos 6 punkte, taikytini sumažinimas, atšaukimas ir nuobaudos apskaičiuojami, jei taikytina, tokia eilės tvarka:

a) bet kuriuo reikalavimų nesilaikymo atveju taikomi Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 II antraštinės dalies IV skyriuje numatyti sumažinimas ir nuobaudos, išskyrus to reglamento 16 straipsnyje nurodytas nuobaudas;

b) Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 III antraštinėje dalyje numatytos neskirtinos sumos apskaičiuojamos remiantis taikant a punktą gauta suma;

c) sumos, kuriomis sumažinamos išmokos tuo atveju, kai vėluojama pateikti paraišką, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 13 ir 14 straipsniuose, apskaičiuojamos remiantis taikant b punktą gauta suma;

d) sumos, kuriomis sumažinamos išmokos tuo atveju, kai deklaruojami ne visi žemės ūkio paskirties sklypai, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 16 straipsnyje, apskaičiuojamos remiantis taikant c punktą gauta suma;

e) sumos, kurios turi būti atšaukiamos, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 III antraštinėje dalyje, apskaičiuojamos remiantis taikant d punktą gauta suma;

f) suma, gauta taikant e punktą, remiamasi taikant:

   i) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 51 straipsnio 2 dalyje numatytą linijinį sumažinimą;

   ii) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 51 straipsnio 3 dalyje numatytą linijinį sumažinimą;

   iii) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 65 straipsnio 2 dalies c punkte numatytą linijinį sumažinimą;

   iv) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 65 straipsnio 4 dalyje numatytą linijinį sumažinimą;

   v) linijinį sumažinimą tuo atveju, kai pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 41 straipsnį atliktini mokėjimai viršija nacionalinę viršutinę ribą, nustatytą pagal to reglamento 42 straipsnio 2 dalį.

3. Suma, gauta taikant 2 dalies f punktą, remiamasi taikant:

a) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 11 straipsnyje numatytą išmokų sumažinimą;

b) procentinę linijinio sumažinimo dalį, nustatytą pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 7 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą;

c) Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 8 straipsnyje nurodytą koregavimo koeficientą.

([1]) 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 228/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės atokiausiems Sąjungos regionams ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 247/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 23).

([2]) 2013 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 229/2013, kuriuo nustatomos specialios žemės ūkio priemonės mažosioms Egėjo jūros saloms ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1405/2006 (OL L 78, 2013 3 20, p. 41).

4. Suma, gauta taikant 3 dalį, remiamasi apskaičiuojant sumą, kuria sumažinamos išmokos tuo atveju, kai nesilaikoma kompleksinės paramos reikalavimų, kaip numatyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 IV antraštinės dalies II skyriuje.

7 straipsnis

Nepagrįstai išmokėtų sumų susigrąžinimas

1. Jei išmoka sumokėta nepagrįstai, gavėjas grąžina tą sumą ir, jei taikytina, pagal 2 dalį apskaičiuotas palūkanas.

2. Palūkanos apskaičiuojamos už laikotarpį nuo gavėjui skirtame vykdomajame rašte sumoms išieškoti nurodyto ne ilgesnio nei 60 dienų mokėjimo termino iki grąžinimo arba išskaitymo dienos.

Taikytina palūkanų norma apskaičiuojama laikantis nacionalinės teisės nuostatų, bet negali būti mažesnė už palūkanų normą, pagal nacionalines nuostatas taikomą susigrąžinant sumas.

3. 1 dalyje nurodyta pareiga grąžinti netaikoma, jeigu mokėjimas buvo neteisingai atliktas dėl kompetentingos institucijos arba kitos institucijos klaidos ir jeigu gavėjas tokios klaidos pagrįstai galėjo nepastebėti.

Tačiau jei klaida susijusi su faktiniais atitinkamos išmokos apskaičiavimo elementais, pirma pastraipa taikoma tik tuo atveju, jei apie sprendimą susigrąžinti išmokėtą sumą nebuvo pranešta per 12 mėnesių nuo mokėjimo dienos.

8 straipsnis

Valdų perleidimas

1. Šiame straipsnyje:

a) valdos perleidimas – pardavimas, nuoma ar kitas panašus su atitinkamais gamybos vienetais susijęs sandoris;

b) perleidėjas – pagalbos ir (arba) paramos gavėjas, kurio valda perleidžiama kitam pagalbos ir (arba) paramos gavėjui;

c) perėmėjas – pagalbos ir (arba) paramos gavėjas, kuriam perleidžiama valda.

2. Kai vienas pagalbos paraišką, paramos paraišką arba mokėjimo prašymą pateikęs gavėjas perleidžia visą valdą kitam gavėjui, bet dar nėra įvykdytos visos pagalbos arba paramos skyrimo sąlygos, perleidėjui neteikiama jokia pagalba arba parama už perleistą valdą.

3. Pagalba arba mokėjimas, kurių prašo perleidėjas, skiriama perėmėjui, jeigu:

a) per valstybių narių nustatytą laikotarpį perėmėjas praneša kompetentingai institucijai apie perleidimą ir prašo išmokėti pagalbą ir (arba) paramą;

b) perėmėjas pateikia kompetentingos institucijos reikalaujamus įrodymus;

c) perleista valda atitinka visas pagalbos ir (arba) paramos skyrimo sąlygas.

4. Perėmėjui informavus kompetentingą instituciją ir paprašius išmokėti pagalbą ir (arba) paramą pagal 3 dalies a punktą:

a) visos perdavėjo teisės ir pareigos, susijusios su perdavėjo ir kompetentingos institucijos teisiniais santykiais pagal pagalbos paraišką, paramos paraišką arba mokėjimo prašymą, perduodamos perėmėjui;

b) visi pagalbai ir (arba) paramai suteikti būtini veiksmai ir visos deklaracijos, perleidėjo pateiktos prieš perleidimą, taikant atitinkamas Sąjungos taisykles priskiriami perėmėjui;

c) perleista valda, jei taikytina, atitinkamais paraiškų teikimo metais laikoma atskira valda.

5. Valstybės narės, jei taikytina, gali nuspręsti skirti pagalbą ir (arba) paramą perleidėjui. Tokiu atveju:

a) perėmėjui pagalba arba parama neskiriama;

b) valstybės narės mutatis mutandis taiko 2, 3 ir 4 dalyse išdėstytus reikalavimus.

9 straipsnis

Pranešimai

1. Kiekvienais metais iki liepos 15 d. valstybės narės praneša Komisijai praėjusių metų tikrinimo duomenis ir statistinius tikrinimo duomenis pagal visas tiesioginių išmokų schemas, kaimo plėtros priemones ir vyno sektoriuje taikomas techninės pagalbos ir paramos schemas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1308/20134 46 ir 47 straipsniuose, visų pirma šiuos duomenis:

a) su atskirais gavėjais susijusius duomenis apie pagalbos paraiškas ir mokėjimo prašymus, plotus ir gyvulius, kurie deklaruoti ir (arba) už kuriuos prašoma pagalbos ir (arba) paramos, taip pat administracinių patikrų, patikrų vietoje ir ex post patikrų rezultatus;

b) jei taikytina, su kompleksine parama susijusių patikrų rezultatus, įskaitant atitinkamą sumažinimą ir neskyrimą.

c) Toks pranešimas perduodamas elektroninėmis priemonėmis, naudojantis techninėmis tikrinimo duomenų ir statistinių tikrinimo duomenų perdavimo specifikacijomis, kurias valstybėms narėms pateikia Komisija.

2. Iki 2015 m. liepos 15 d. valstybės narės pateikia Komisijai pasirinktų priemonių, kuriomis tikrinama atitiktis kompleksinės paramos reikalavimams, ataskaitą ir nuorodo kompetentingas kontrolės institucijas, atsakingas už atitikties kompleksinės paramos reikalavimams ir standartams patikras. Nedelsiant pranešama apie vėlesnius toje ataskaitoje pateiktos informacijos pakeitimus.

3. Kiekvienais metais iki liepos 15 d. valstybės narės pateikia Komisijai savanoriškos susietosios paramos administravimo bei tikrinimo priemonių ataskaitą už praėjusius kalendorinius metus.

4. Informacijai, kuri Komisijai teikiama laikantis sektorių taisyklių, pagrįsti naudojami pagal integruotą sistemą numatyti kompiuteriniai duomenys.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

INTEGRUOTA ADMINISTRAVIMO IR KONTROLĖS SISTEMA

I SKYRIUS

Bendrosios taisyklės

10 straipsnis

Išankstiniai tiesioginių išmokų mokėjimai

Valstybės narės gali, netaikydamos Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 8 straipsnyje nurodyto dėl finansinės drausmės taikytino koregavimo koeficiento, atlikti išankstinius tiesioginių išmokų mokėjimus gavėjams pagal konkrečių metų pagalbos paraiškas. Mokant galutines išmokas gavėjams nuo gruodžio 1 d. atsižvelgiama į tuo metu bendrai tiesioginių išmokų už atitinkamus kalendorinius metus sumai dėl finansinės drausmės taikytiną koregavimo koeficientą.

II SKYRIUS

Pagalbos paraiškos ir mokėjimo prašymai

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

11 straipsnis

Procedūrų supaprastinimas

1. Jei reglamentuose (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 ir (ES) Nr. 1307/2013, Deleguotajame reglamente (ES) Nr. 640/2014 arba šiame reglamente nenumatyta kitaip, valstybės narės gali leisti arba reikalauti, kad visi pranešimai, pagal šį reglamentą gavėjo teiktini institucijoms ir *vice versa*, būtų perduodami elektroninėmis priemonėmis, jeigu taip nėra diskriminuojami gavėjai ir imamasi tinkamų priemonių užtikrinti, kad visų pirma:

a) būtų aiškiai nustatyta gavėjo tapatybė;

b) gavėjas atitiktų visus reikalavimus pagal atitinkamą tiesioginių išmokų schemą arba kaimo plėtros priemonę;

c) perduodami duomenys būtų patikimi atsižvelgiant į tinkamą tiesioginių išmokų schemos arba kaimo plėtros priemonės valdymą; jei naudojamasi kompiuterinės gyvulių duomenų bazės, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos 9 punkte, duomenimis, ta duomenų bazė turi būti pakankama, kad būtų užtikrintas tinkamam atitinkamos tiesioginių išmokų schemos arba kaimo plėtros priemonės valdymui būtinas patikimumo ir įgyvendinimo lygis;

d) jei kartu su paraiška pateikiami dokumentai negali būti perduodami elektroniniu būdu, tokie dokumentai kompetentingoms institucijoms pristatomi iki to paties termino, kaip ir teikiant duomenis ne elektroninio ryšio priemonėmis.

2. Valstybės narės, laikydamosi 1 dalyje nustatytų sąlygų, gali numatyti supaprastintą pagalbos paraiškų arba mokėjimo prašymų teikimo tvarką, jei institucijos jau turi duomenis, visų pirma jei padėtis nepasikeitė nuo paskutinės pagalbos paraiškos arba paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo pagal atitinkamą tiesioginių išmokų schemą arba kaimo plėtros priemonę, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalyje. Pagalbos paraiškų ir mokėjimo prašymų atveju valstybės narės gali nuspręsti naudotis iš nacionalinių institucijų turimų duomenų šaltinių gautais duomenimis. Tokiu atveju valstybė narė užtikrina, kad tie duomenų šaltiniai būtų pakankamai patikimi, kad būtų galima tinkamai tvarkyti duomenis ir taip užtikrinti jų patikimumą, vientisumą ir saugumą.

3. Informacijos, kurią būtina nurodyti kartu su pagalbos paraiška pateiktinuose patvirtinamuosiuose dokumentuose, kompetentinga institucija gali, kai įmanoma, tiesiogiai prašyti iš tos informacijos šaltinio.

12 straipsnis

Bendrosios nuostatos dėl bendrosios paraiškos ir paramos paraiškų pagal kaimo plėtros priemones teikimo

1. Jei valstybės narės pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 4 dalį nusprendžia, kad pagalbos paraiškas pagal tiesioginių išmokų schemas ir mokėjimo prašymus pagal kaimo plėtros priemones galima pateikti bendrojoje paraiškoje, šio reglamento 20, 21 ir 22 straipsniai *mutatis mutandis* taikomi vykdant tam tikrus reikalavimus, nustatytus pagal tas schemas ar priemones teikiamai pagalbos paraiškai ir (arba) mokėjimo prašymui.

2. Pagalbos ir (arba) paramos pagal bet kurią su plotu susijusių tiesioginių išmokų schemą arba kaimo plėtros priemonę prašantis paramos gavėjas gali pateikti tik vieną bendrąją paraišką per metus.

3. Valstybės narės numato atitinkamą paramos paraiškų teikimo pagal pagal kaimo plėtros priemones tvarką.

13 straipsnis

Galutinė bendrosios paraiškos, pagalbos paraiškų arba mokėjimo prašymų pateikimo diena

1. Valstybės narės nustato galutines dienas, iki kurių reikia pateikti bendrąją paraišką, pagalbos paraiškas arba mokėjimo prašymus. Galutinė diena negali būti vėlesnė nei kiekvienų metų gegužės 15 d. Tačiau Estija, Latvija, Lietuva, Suomija ir Švedija gali nustatyti vėlesnę dieną, kuri negali būti vėlesnė nei birželio 15 d.

Nustatydamos galutines dienas, valstybės narės atsižvelgia į tai, kiek laiko reikia visiems susijusiems duomenims surinkti, kad būtų užtikrintas tinkamas administracinis ir finansinis pagalbos ir (arba) paramos valdymas, ir užtikrina galimybę sudaryti veiksmingų patikrų tvarkaraštį.

2. Laikantis Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 78 straipsnio antroje pastraipoje nurodytos procedūros, tam tikrose zonose dėl išskirtinių klimato sąlygų gali būti nustatytos vėlesnės šio straipsnio 1 dalyje nurodytos galutinės dienos.

14 straipsnis

Bendrosios paraiškos arba mokėjimo prašymo turinys

1. Bendrojoje paraiškoje arba mokėjimo prašyme nurodoma visa informacija, būtina atitikčiai pagalbos ir (arba) paramos reikalavimams nustatyti, visų pirma:

a) paramos gavėjo tapatybė;

b) išsamūs duomenys apie atitinkamas tiesioginių išmokų schemas ir (arba) kaimo plėtros priemones;

c) pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 7 straipsnyje numatytą identifikavimo ir registravimo sistemą nustatytos teisės į išmokas pagal bazinės išmokos schemą;

d) išsami informacija, pagal kurią galima aiškiai nustatyti visus valdoje esančius žemės ūkio paskirties sklypus, jų plotą hektarais šimtųjų tikslumu, jų vietą ir, jei reikalaujama, papildomos žemės ūkio paskirties sklypų naudojimo specifikacijos;

e) jei taikytina, išsami informacija, pagal kurią galima aiškiai nustatyti ne žemės ūkio paskirties žemę, už kurią prašoma paramos pagal kaimo plėtros priemones;

f) jei taikytina, visi patvirtinamieji dokumentai, kurių reikia, kad būtų galima nustatyti atitiktį atitinkamos schemos ir (arba) priemonės reikalavimams;

g) gavėjo pareiškimas, kad jis yra susipažinęs su sąlygomis, susijusiomis su atitinkamomis tiesioginių išmokų schemomis arba kaimo plėtros priemonėmis;

h) jei taikytina, gavėjo nurodymas, kad jo vykdoma veikla yra įtraukta į Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 9 straipsnio 2 dalies pirmoje ir antroje pastraipose nurodytos ne žemės ūkio veiklos sąrašą.

2. Siekiant nustatyti 1 dalies c punkte nurodytas teises į išmokas, pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalį gavėjui teikiamose iš anksto nustatytose formose nurodomos pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 7 straipsnyje numatytą identifikavimo ir registravimo sistemą nustatytos teisės į išmokas.

3. Pirmaisiais bazinės išmokos schemos taikymo metais valstybės narės gali nukrypti nuo šio straipsnio ir šio reglamento 17 straipsnio nuostatų dėl teisių į išmokas.

15 straipsnis

Bendrosios paraiškos arba mokėjimo prašymo pakeitimai

1. Atskirus žemės ūkio paskirties sklypus arba atskiras teises į išmokas galima įtraukti į bendrąją paraišką ar mokėjimo prašymą arba juose pakoreguoti po bendrosios paraiškos arba mokėjimo prašymo galutinės pateikimo dienos, jei laikomasi reikalavimų pagal atitinkamas tiesioginių išmokų schemas arba kaimo plėtros priemones.

Tomis pačiomis sąlygomis gali būti daromi ir pakeitimai, susiję su tiesioginių išmokų schemos arba kaimo plėtros priemonės taikymu bendrojoje paraiškoje jau deklaruotiems atskiriems žemės ūkio paskirties sklypams arba teisėms į išmokas.

Jei pirmoje ir antroje pastraipose nurodyti pakeitimai susiję su pateiktinais patvirtinamaisiais dokumentais arba sutartimis, tuos dokumentus arba sutartis galima atitinkamai iš dalies pakeisti.

2. Apie pakeitimus, padarytus pagal 1 dalį, kompetentingai institucijai pranešama raštu iki atitinkamų metų gegužės 31 d.; Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Suomijoje ir Švedijoje apie tuos pakeitimus turi būti pranešama iki atitinkamų metų birželio 15 d.

Nukrypdamos nuo pirmos pastraipos, valstybės narės gali nustatyti ankstesnę galutinę pranešimo apie pakeitimus dieną. Tačiau ta diena negali būti ankstesnė nei 15 kalendorinių dienų po bendrosios paraiškos arba mokėjimo prašymo galutinės pateikimo dienos, nustatytos pagal 13 straipsnio 1 dalį.

3. Jei kompetentinga institucija jau yra informavusi gavėją apie tai, kad bendroji paraiška arba mokėjimo prašymas neatitinka reikalavimų, arba pranešusi gavėjui apie ketinimą atlikti patikrą vietoje, arba jei atliekant patikrą vietoje buvo nustatyta reikalavimų nesilaikymo atvejų, draudžiama atlikti su žemės ūkio paskirties sklypais, kurių atveju nesilaikoma reikalavimų, susijusius pakeitimus pagal straipsnio 1 dalį.

16 straipsnis

Iš anksto nustatytų formų ištaisymas

Jei pasikeitė kokie nors duomenys, visų pirma susiję su teisių į išmokas perleidimu pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 34 straipsnį, arba jei informacija iš anksto nustatytose formose yra neteisinga, teikdamas bendrąją paraišką, pagalbos paraišką ir (arba) mokėjimo prašymą gavėjas ištaiso Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalyje nurodytą iš anksto nustatytą formą.

2 skirsnis

Pagal su plotu susijusios pagalbos schemas teikiamos pagalbos paraiškos ir pagal su plotu susijusios paramos priemones teikiami mokėjimo prašymai

17 straipsnis

Pagal su plotu susijusios pagalbos schemas teikiamoms pagalbos paraiškoms ir pagal su plotu susijusios paramos priemones teikiamiems mokėjimo prašymams taikomi specialūs reikalavimai

1. Siekdama nustatyti visus valdoje ir (arba) ne žemės ūkio paskirties žemėje, kaip nurodyta 14 straipsnio 1 dalies d ir e punktuose, esančius žemės ūkio paskirties sklypus, kompetentinga institucija, naudodamasi GIS pagrįsta sąsaja, gavėjui pateikia iš anksto nustatytą formą ir atitinkamą grafinę medžiagą, nurodytą Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalyje (toliau – geoerdvinė pagalbos paraiškos forma), kuria naudojantis galima apdoroti erdvinius ir raidinius skaitmeninius deklaruotų plotų duomenis.

2. 1 dalis taikoma:

a) nuo 2016 paraiškų teikimo metų – tokiam skaičiui gavėjų, kuris būtinas norint apimti bent 25 % viso ploto, praėjusiais metais nustatyto pagal bazinės išmokos schemą arba vienkartinės išmokos už plotus schemą;

b) nuo 2017 paraiškų teikimo metų – tokiam skaičiui gavėjų, kuris būtinas norint apimti bent 75 % viso ploto, praėjusiais metais nustatyto pagal bazinės išmokos schemą arba vienkartinės išmokos už plotus schemą;

c) nuo 2018 paraiškų teikimo metų – visiems gavėjams.

3. Jeigu gavėjas negali pateikti pagalbos paraiškos ir (arba) mokėjimo prašymo naudodamasis geoerdvine pagalbos paraiškos forma, kompetentinga institucija jam teikia:

a) reikiamą techninę pagalbą arba

b) iš anksto nustatytas formas ir atitinkamą grafinę medžiagą popieriniu formatu. Šiuo atveju kompetentinga institucija perkelia gavėjo pateiktą informaciją į geoerdvinę pagalbos paraiškos formą.

4. Gavėjui teikiamose iš anksto nustatytose formose nurodomas didžiausias kiekviename kontroliniame sklype esantis reikalavimus atitinkantis plotas pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 2 dalies a ir b punktus ir praėjusiais metais taikant bazinės išmokos schemą, vienkartinės išmokos už plotus schemą ir (arba) su plotu susijusią kaimo plėtros priemonę nustatytas kiekvieno žemės ūkio paskirties sklypo plotas.

Grafinėje medžiagoje, teikiamoje gavėjui pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalį, nurodomos Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 1 dalyje minimų kontrolinių sklypų ribos ir unikalūs atpažinties numeriai, taip pat praėjusiais metais nustatytos žemės ūkio paskirties sklypų ribos, kad gavėjai galėtų tiksliai nurodyti kiekvieno žemės ūkio paskirties sklypo vietą ir dydį. Nuo 2016 paraiškų teikimo metų toje medžiagoje taip pat nurodomas praėjusiais metais nustatytas ekologiniu požiūriu svarbių vietovių tipas, dydis ir vieta.

5. Gavėjas aiškiai nurodo ir deklaruoja kiekvieno žemės ūkio paskirties sklypo plotą ir, jei taikytina, ekologiniu požiūriu svarbių vietovių tipą, dydį ir vietą. Norėdamas gauti žalinimo išmoką, gavėjas taip pat nurodo deklaruojamų žemės ūkio paskirties sklypų naudojimo paskirtį.

Šiuo tikslu gavėjas gali patvirtinti informaciją, kuri jau pateikta iš anksto nustatytoje formoje. Tačiau jei iš anksto nustatytoje formoje pateikta informacija apie žemės ūkio paskirties sklypo plotą, vietą arba ribas arba, jei taikytina, apie ekologiniu požiūriu svarbių vietovių dydį ir vietą yra neteisinga arba neišsami, gavėjas tą informaciją ištaiso arba pakeičia.

Kompetentinga institucija, remdamasi gavėjų iš anksto nustatytoje formoje ištaisyta arba papildyta informacija, įvertina, ar reikia atnaujinti atitinkamo kontrolinio sklypo duomenis atsižvelgiant į Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 3 dalį.

6. Jeigu gavėjas vykdo lygiavertę praktiką pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalies a punktą laikydamasis įsipareigojimų, prisiimtų pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 ([1]) 39 straipsnio 2 dalį arba Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 2 dalį, tokie įsipareigojimai nurodomi pagalbos paraiškoje pateikiant nuorodą į atitinkamą mokėjimo prašymą.

Jeigu gavėjas vykdo lygiavertę praktiką pagal nacionalines arba regionines aplinkosaugos sertifikavimo sistemas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalies b punkte, *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio 4 ir 5 dalių nuostatos dėl iš anksto nustatytos formos ir gavėjo deklaracijos.

Vykdydami regionų lygmens ar bendrą įgyvendinimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 5 bei 6 dalis ir su ekologiniu požiūriu svarbiomis vietovėmis susijusias individualias pareigas, tokio regionų lygmens ar bendro įgyvendinimo dalyviai aiškiai nurodo ir deklaruoja kiekviename žemės ūkio paskirties sklype esančios ekologiniu požiūriu svarbios vietovės tipą, dydį ir vietą pagal šio straipsnio 5 dalį. Savo pagalbos paraiškoje arba mokėjimo prašyme gavėjai pateikia nuorodą į regionų lygmens ar bendro įgyvendinimo deklaraciją, kaip nurodyta šio reglamento 18 straipsnyje.

7. Su plotais, kuriuose auginamos kanapės pagal Reglamento (EB) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalį, susijusioje bendrojoje paraiškoje pateikiama:

a) visa informacija, reikalinga kanapėmis užsėtiems sklypams identifikuoti, įskaitant naudotų sėklų veisles;

b) duomenys apie panaudotų sėklų kiekį (kg/ha);

c) oficialios sėklų pakuotės etiketės pagal Tarybos direktyvą 2002/57/EB ([2]), visų pirma jos 12 straipsnį, arba kitas valstybės narės lygiaverčiu pripažįstamas dokumentas.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos c punkto, jei sėjama po bendrosios paraiškos galutinės pateikimo dienos, etiketės pateikiamos ne vėliau kaip birželio 30 d. Jei etiketes reikia pateikti ir kitoms nacionalinėms institucijoms, valstybės narės gali numatyti, kad pagal šį punktą pateiktos etiketės būtų gražinamos gavėjui. Ant grąžintų etikečių pažymima, kad jos buvo naudojamos teikiant paraišką.

8. Pateikiant Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 IV antraštinės dalies 2 skyriuje numatytos specialiosios išmokos už medvilnę bendrąją paraišką nurodoma:

a) naudotos medvilnės sėklos veislės pavadinimas;

b) jei taikytina, patvirtintos tarpšakinės organizacijos, kuriai priklauso gavėjas, pavadinimas ir adresas.

9. Plotai, kuriems netaikomos Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III, IV ir V antraštinėse dalyse numatytos pagalbos schemos arba Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 nurodytos vyno sektoriaus paramos schemos, deklaruojami vienoje arba keliose skiltyse „Kita paskirtis“.

18 straipsnis

Regionų lygmens arba bendro įgyvendinimo deklaracija

Kiekvienas regionų lygmens arba bendro įgyvendinimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 5 arba 6 dalį dalyvis kartu su pagalbos paraiška arba mokėjimo prašymu kiekvienu atskiru atveju pateikia regionų lygmens arba bendro įgyvendinimo deklaraciją.

([1]) 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL L 277, 2005 10 21, p. 1).

([2]) 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/57/EB dėl prekybos prekybos aliejinių ir pluoštinių augalų sėkla (OL L 193, 2002 7 20, p. 74).

Deklaracijoje nurodoma visa papildoma informacija, kuri būtina, kad būtų galima patikrinti, ar laikomasi su regionų lygmens arba bendru įgyvendinimu, vykdomu pagal to reglamento 46 straipsnio 5 arba 6 dalį, susijusių pareigų, visų pirma:

a) kiekvieno dalyvio unikalus atpažinties numeris;

b) mažiausia procentinė dalis, kurios turi laikytis kiekvienas atskiras dalyvis, kaip nurodyta to reglamento 46 straipsnio 6 dalies antroje pastraipoje;

c) gretimų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių vientisų struktūrų, kaip nurodyta to reglamento 46 straipsnio 5 dalyje, ar bendros ekologiniu požiūriu svarbios vietovės, kaip nurodyta to reglamento 46 straipsnio 6 dalyje, kurių atžvilgiu pareigų laikomasi bendrai, bendras plotas;

d) iš anksto nustatyta grafinė medžiaga, kurioje nurodomos kontrolinių sklypų ribos ir unikalūs atpažinties numeriai, pagal kuriuos galima aiškiai nustatyti gretimų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių vientisas struktūras arba bendrą ekologiniu požiūriu svarbią vietovę ir nurodyti jų ribas.

Vykdant regionų lygmens įgyvendinimą, jei Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 46 straipsnio 6 dalyje numatytame detaliajame plane yra pateikta visa šio straipsnio antroje pastraipoje nurodyta informacija, pirmoje pastraipoje nurodyta deklaracija gali būti pakeista nuoroda į tą planą.

Vykdant bendrą įgyvendinimą, su pirmoje pastraipoje nurodyta deklaracija pateikiamas Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 47 straipsnio 4 dalyje numatytas rašytinis susitarimas.

19 straipsnis

Dalyvavimo smulkiųjų ūkininkų sistemoje ir pasitraukimo iš jos paraiškos

1. 2015 m. pateiktose paraiškose dalyvauti Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 62 straipsnio 1 dalyje nurodytoje smulkiųjų ūkininkų sistemoje pateikiama nuoroda į bendrąją paraišką, kurią už 2015 paraiškų teikimo metus pateikė tas pats gavėjas, ir, jei taikytina, gavėjo pareiškimas, kad jis yra susipažinęs su to reglamento 64 straipsnyje numatytomis specialiomis smulkiųjų ūkininkų sistemai taikytinomis sąlygomis.

Valstybės narės gali nuspręsti, kad pirmoje pastraipoje nurodyta paraiška turi būti pateikiama su bendrąja paraiška arba kaip jos dalis.

2. Nuo 2016 paraiškų teikimo metų valstybės narės numato supaprastintą Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 72 straipsnio 3 dalyje nurodytą paraiškų teikimo tvarką.

3. Taikant 2 dalyje nurodytą paraiškų teikimo tvarką naudotinos iš anksto nustatytos formos sudaromos remiantis informacija, pateikta kartu su bendrąja paraiška už 2015 paraiškų teikimo metus, ir jose visų pirma pateikiama:

a) visa papildoma informacija, būtina atitikčiai Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 64 straipsnio reikalavimams nustatyti, ir atitinkamais atvejais visa papildoma informacija, kurios reikia patvirtinti, kad gavėjas vis dar atitinka to reglamento 9 straipsnio reikalavimus;

b) gavėjo pareiškimas, kad jis yra susipažinęs su Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 64 straipsnyje numatytai smulkiųjų ūkininkų sistemai taikytinomis specialiomis sąlygomis.

Jei valstybės narės pasirenka Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 63 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatytą mokėjimo būdą, bet netaiko tos dalies trečios pastraipos, iš anksto nustatytos formos, nukrypstant nuo šios dalies pirmos pastraipos, pateikiamos pagal šio skyriaus 1 skirsnį.

4. Gavėjai, nusprendę pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 62 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą arba to reglamento 62 straipsnio 2 dalį pasitraukti iš smulkiųjų ūkininkų sistemos po 2015 metų, apie tai praneša kompetentingai institucijai laikydamiesi valstybių narių nustatytos tvarkos.

3 skirsnis

Kitos paraiškos

20 straipsnis

Pagalbos paraiškoms taikomos specialiosios nuostatos

Gavėjas, kuris prašo suteikti pagalbą ne pagal su plotu susijusios pagalbos schemas, o pagal kitą Reglamento (EB) Nr. 1307/2013 I priede nurodytą sistemą arba pagal vyno sektoriaus paramos sistemas vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniais ir kuriam priklauso žemės ūkio paskirties žemės plotai, tuos plotus deklaruoja savo pagalbos paraiškos formoje pagal šio reglamento 17 straipsnį.

Gavėjas, kuriam taikomos tik Reglamento (EB) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos su kompleksine parama susijusios pareigos, savo pagalbos paraiškos formoje deklaruoja kiekvienais kalendoriniais metais, kuriais tos pareigos turi būti vykdomos, savo turimus plotus.

Tačiau valstybės narės gali atleisti gavėjus nuo pirmoje ir antroje pastraipose numatytų pareigų, jei kompetentingos institucijos atitinkamą informaciją gauna per kitas administravimo ir kontrolės sistemas, kurių suderinamumas su integruota sistema užtikrinamas pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 61 straipsnį.

21 straipsnis

Pagalbos už gyvulius paraiškai ir pagal su gyvuliais susijusios paramos priemones teikiamiems mokėjimo prašymams taikomi reikalavimai

1. Pagalbos už gyvulius paraiškoje, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos 15 punkte, arba mokėjimo prašyme, kuris teikiamas pagal su gyvuliais susijusios paramos priemones, kaip apibrėžta to reglamento 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos 14 punkte, pateikiama visa informacija, būtina atitikčiai pagalbos ir (arba) paramos reikalavimams nustatyti, visų pirma:

a) paramos gavėjo tapatybė;

b) nuoroda į bendrąją paraišką, jei ji jau pateikta;

c) kiekvienos rūšies gyvulių, dėl kurių pateikta pagalbos paraiška arba mokėjimo prašymas, skaičius, ir, galvijų atveju, – jų identifikacijos kodai;

d) jei taikytina, gavėjo įsipareigojimas valstybės narės nustatytu laikotarpiu savo valdoje laikyti c punkte nurodytus gyvulius ir informacija apie vietą arba vietas, kuriose bus laikomi gyvuliai, įskaitant ir tuo laikotarpiu;

e) jei taikytina, visi patvirtinamieji dokumentai, būtini atitikčiai atitinkamos sistemos arba priemonės reikalavimams nustatyti;

f) gavėjo pareiškimas, kad jis yra susipažinęs su atitinkamos pagalbos ir (arba) paramos skyrimo sąlygomis.

2. Kiekvienam gyvulių laikytojui užtikrinama teisė iš kompetentingos institucijos be jokių apribojimų, pagrįstais intervalais ir pernelyg nedelsiant gauti kompiuterinėje gyvulių duomenų bazėje laikomą informaciją, susijusią su jo ir jo gyvulių duomenimis. Teikdamas pagalbos už gyvulius paraišką arba mokėjimo prašymą, gavėjas patvirtina, kad tie duomenys yra teisingi ir išsamūs, arba pataiso neteisingus ar įrašo trūkstamus duomenis.

3. Valstybės narės gali nuspręsti, kad kai kurios 1 dalyje nurodytos informacijos nereikia įtraukti į pagalbos už gyvulius paraišką arba mokėjimo prašymą, jei ji jau perduota kompetentingai institucijai.

4. Valstybės narės gali nustatyti tvarką, pagal kurią, teikiant pagalbos už gyvulius paraišką arba mokėjimo prašymą, būtų galima pasinaudoti reikiamais kompiuterinėje gyvulių duomenų bazėje laikomais duomenimis, jei ta bazė yra pakankama, kad būtų užtikrintas tinkamam atitinkamų pagalbos schemų arba paramos priemonių valdymui atskirų gyvulių lygmeniu būtinas patikimumo ir įgyvendinimo lygis.

Pirmoje pastraipoje nurodytą tvarką gali sudaryti sistema, pagal kurią gavėjas gali prašyti pagalbos ir (arba) paramos už visus gyvulius, kurie, remiantis kompiuterinėje gyvulių duomenų bazėje esančiais duomenimis, valstybės narės nustatytą dieną arba jos nustatytu laikotarpiu atitinka pagalbos ir (arba) paramos skyrimo reikalavimus.

Tokiu atveju valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad:

a) laikantis atitinkamai pagalbos schemai ir (arba) paramos priemonei taikomų nuostatų, antroje pastraipoje nurodyta diena arba laikotarpis būtų aiškiai nustatyti ir žinomi gavėjui;

b) gavėjui būtų žinoma, kad nustačius, jog gyvuliai, už kuriuos būtų galima skirti pagalbą arba paramą, gyvulių identifikavimo ir registravimo sistemoje yra neteisingai identifikuoti arba registruoti, laikoma, kad tie gyvuliai neatitinka reikalavimų, kaip nurodyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 31 straipsnyje.

5. Valstybės narės gali numatyti, kad kai kuri 1 dalyje nurodyta informacija gali arba turi būti perduodama per jos patvirtintą įstaigą ar įstaigas. Tačiau gavėjas lieka atsakingas už perduodamus duomenis.

4 skirsnis

Su teisėmis į išmokas susijusios specialiosios nuostatos

22 straipsnis

Teisių į išmokas skyrimas arba jų vertės padidinimas

1. Paraiškos skirti teises į išmokas arba padidinti teisių į išmokas vertę pagal bazinės išmokos sistemą vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 20 straipsniu, 24 straipsniu, 30 straipsniu, išskyrus 7 dalies e punktą, ir 39 straipsniu teikiamos iki valstybių narių nustatytos dienos. Nustatyta diena negali būti vėlesnė nei atitinkamų kalendorinių metų gegužės 15 d.

Tačiau Estija, Latvija, Lietuva, Suomija ir Švedija gali nustatyti vėlesnę dieną, kuri negali būti vėlesnė nei birželio 15 d.

2. Valstybės narės gali nuspręsti, kad teisių į išmokas paraiška yra teikiama tuo pačiu metu, kaip pagalbos paraiška pagal bazinės išmokos sistemą.

23 straipsnis

Nepagrįstai suteiktų teisių į išmokas susigrąžinimas

1. Jeigu pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 gavėjams paskirsčius teises į išmokas nustatoma, kad tokių teisių suteikta per daug, suteiktų teisių į išmokas perteklius grąžinamas į nacionalinį rezervą arba regioninius rezervus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 30 straipsnyje.

Jei pirmoje pastraipoje nurodytą klaidą padarė kompetentinga institucija arba kita institucija ir jei tos klaidos gavėjas pagrįstai negalėjo pastebėti, atitinkamai pakoreguojama tam gavėjui suteiktų likusių teisių į išmokas vertė.

Jei paramos gavėjas, kuriam suteikta per daug teisių į išmokas, per tą laiką teises į išmokas perleidžia kitiems gavėjams, tų teisių perėmėjai taip pat privalo vykdyti pirmoje pastraipoje nustatytą pareigą proporcingai jiems perleistam teisių į išmokas skaičiui, jei gavėjas, kuriam tos teisės buvo suteiktos pirmiausiai, neturi pakankamai teisių į išmokas, kad galėtų grąžinti atitinkamą nepagrįstai suteiktų teisių į išmokas skaičių.

2. Jeigu pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 gavėjams suteikus teises į išmokas nustatoma, kad gavėjo gautos išmokos už 2014 m., kaip nurodyta to reglamento 26 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje, arba teisių į išmokas, kurias gavėjas turi paraiškos už 2014 m. pateikimo dieną, vertė, kaip nurodyta to reglamento 26 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje, arba teisių į išmokas vieneto vertė, kaip nurodyta to reglamento 26 straipsnio 5 dalyje, arba padidinta teisių į išmokas vieneto vertė, kaip numatyta to reglamento 30 straipsnio 10 dalyje, arba gavėjo gautos pagalbos už kalendorinius metus, einančius prieš bazinės išmokos sistemos įgyvendinimo metus, bendra vertė, kaip nurodyta to reglamento 40 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje, buvo per didelės, atitinkamai pakoreguojama neteisinga nuoroda pagrįsta atitinkamo gavėjo teisių į išmokas vertė.

Taip koreguojamos ir teisės į išmokas, kurios per tą laiką perleistos kitiems gavėjams.

Sumažinimo vertė grąžinama į nacionalinį rezervą ar regioninius rezervus, nurodytus Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 30 straipsnyje.

3. Jeigu pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 gavėjams suteikus teises į išmokas nustatoma, kad tam pačiam gavėjui taikomos tiek 1 dalyje, tiek 2 dalyje nurodytos aplinkybės, visų teisių į išmokas vertė koreguojama, kaip nurodyta 2 dalyje, prieš nepagrįstai suteiktas teises į išmokas grąžinant į nacionalinį rezervą arba regioninius rezervus pagal 1 dalį.

4. Dėl šiame straipsnyje numatyto teisių į išmokas skaičiaus ir (arba) vertės koregavimo neturi būti sistemingai perskaičiuojamos likusios teisės į išmokas.

5. Valstybės narės gali nuspręsti nesusigrąžinti nepagrįstai suteiktų teisių į išmokas, jei elektroniniame registre, kuriame identifikuojamos ir registruojamos teisės į išmokas, nustatyta bendra tokių teisių į išmokas vertė per tikrinimą, kuris atliekamas siekiant pakoreguoti teises į išmokas, kaip numatyta šiame straipsnyje, yra ne didesnė kaip 50 EUR bet kuriais metais, kuriais pagal Reglamentą (ES) Nr. 1307/2013 taikoma bazinės išmokos sistema.

Sumos, nepagrįstai išmokėtos už paraiškų teikimo metus, einančius prieš koregavimo metus, gali būti susigrąžinamos pagal šio reglamento 7 straipsnį. Nustatant tokias nepagrįstai išmokėtas sumas atsižvelgiama į šiame straipsnyje numatyto koregavimo poveikį teisių į išmokas už visus atitinkamus metus skaičiui ir prireikus jų vertei.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

PATIKROS

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

24 straipsnis

Bendrieji principai

1. Šiame reglamente numatytos administracinės patikros ir patikros vietoje atliekamos taip, kad būtų veiksmingai patikrinta:

a) pagalbos paraiškoje, paramos paraiškoje, mokėjimo prašyme ar kitoje deklaracijoje pateiktos informacijos tikslumas ir išsamumas;

b) visų atitikties reikalavimams kriterijų, taip pat įsipareigojimų bei kitų pareigų pagal atitinkamą pagalbos schemą ir (arba) paramos priemonę ir sąlygų, kuriomis skiriama pagalba ir (arba) parama arba atleidžiama nuo pareigų, laikymasis;

c) su kompleksine parama susiję reikalavimai ir standartai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad patikrinti, ar laikomasi visų taikomų Sąjungos teisės aktuose arba atitinkamuose nacionalinės teisės aktuose ir dokumentuose, kuriuose nustatyta įgyvendinimo tvarka, arba kaimo plėtros programoje nustatytų sąlygų būtų galima pagal valstybių narių nustatytus tam tikrus patikrinamus rodiklius.

3. Administracinių patikrų ir patikrų vietoje rezultatai vertinami siekiant nustatyti, ar kilusios problemos iš esmės galėtų kelti pavojų kitiems panašiems veiksmams, gavėjams ar kitoms įstaigoms. Vertinant taip pat nustatoma tokių atvejų priežastis, tolesnis nagrinėjimas, kurio gali prireikti, ir reikiami taisomieji bei prevenciniai veiksmai.

4. Kompetentinga institucija atlieka fizines patikras tuo atveju, jei iš ortofotografijos vaizdų (palydovinių nuotraukų arba aeronuotraukų) analizės negaunama rezultatų, pagal kuriuos būtų galima padaryti kompetentingai institucijai priimtinas galutines išvadas apie žemės ploto, kurio administracinės patikros ar patikros vietoje atliekamos, atitiktį pagalbos ir (arba) paramos skyrimo reikalavimams arba teisingą dydį.

5. Šis skyrius taikomas visoms pagal šį reglamentą vykdomoms patikroms nepažeidžiant IV ir V antraštinėse dalyse numatytų specialių taisyklių. Tačiau 3 dalis netaikoma V antraštinei daliai.

25 straipsnis

Pranešimas apie patikras vietoje

Apie patikras vietoje gali būti pranešama, jei tai nekenkia jų tikslui ar veiksmingumui. Pranešama griežtai laikantis trumpiausio būtino laikotarpio, kuris neviršija 14 dienų.

Tačiau apie patikras vietoje, atliekamas pagalbos už gyvulius paraiškų arba mokėjimo prašymų pagal su gyvuliais susijusios paramos priemones atveju, pranešama ne anksčiau kaip prieš 48 valandas, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus. Be to, jeigu su kompleksine parama susijusiems aktams ir standartams taikytinuose teisės aktuose nustatyta, kad patikra vietoje turi būti atliekama iš anksto nepranešus, tos taisyklės taikomos ir su kompleksine parama susijusioms patikroms vietoje.

26 straipsnis

Patikrų vietoje laikas

1. Šiame reglamente numatytos patikros vietoje prireikus atliekamos tuo pačiu metu, kaip ir visos kitos Sąjungos teisės aktuose numatytos patikros.

2. Įgyvendinant kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema, patikros vietoje paskirstomos per metus remiantis rizikos, kylančios dėl įvairių įsipareigojimų pagal kiekvieną priemonę, analize.

3. Atliekant patikras nustatoma, ar laikomasi visų su pagalbos schemomis arba paramos priemonėmis susijusių atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, kurių atžvilgiu gavėjas pasirinktas pagal 34 straipsnį.

Patikros vietoje yra tik trumpiausios būtinos trukmės.

4. Jei tam tikrų atitikties kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų laikymąsi galima patikrinti tik per konkretų laikotarpį, atliekant patikras vietoje gali prireikti vėlesnių papildomų apsilankymų vietoje. Tokiu atveju patikros vietoje koordinuojamos taip, kad tokie apsilankymai pas vieną gavėją būtų trumpiausios būtinos trukmės, o jų skaičius – mažiausias būtinas. Prireikus per tokius apsilankymus taip pat gali būti atliekamas nuotolinis stebėjimas, kaip nurodyta 40 straipsnyje.

Jeigu būtini papildomi apsilankymai, susiję su pūdymui palikta žeme, laukų ribomis, apsauginėmis juostomis, prie miško pakraščių esančių reikalavimus atitinkančių hektarų juostomis, tarpiniais pasėliais ir (arba) žaliosios dangos plotais, kurie deklaruoti kaip ekologiniu požiūriu svarbi vietovė, tokių papildomų apsilankymų skaičius 50 % atvejų turi būti susijęs su tuo pačiu atsižvelgiant į riziką atrinktu gavėju, o likusieji 50 % atvejų – su įvairiais papildomai atrinktais paramos gavėjais. Įvairūs papildomi gavėjai atsitiktinai atrenkami iš visų gavėjų, deklaravusių, kad pūdymui palikta žemė, laukų ribos, apsauginės juostos, prie miško pakraščių esančios reikalavimus atitinkančių hektarų juostos, tarpiniai pasėliai ir (arba) žaliosios dangos plotai yra ekologiniu požiūriu svarbi vietovė, ir tokius apsilankymus galima apriboti apsilankymais žemės plotuose, deklaruotuose kaip pūdymui palikta žemė, laukų ribos, apsauginės juostos, prie miško pakraščių esančios reikalavimus atitinkančių hektarų juostos, tarpiniai pasėliai ir (arba) žaliosios dangos plotai.

Jeigu būtini papildomi apsilankymai, kiekvienam papildomam apsilankymui taikomas 25 straipsnis.

27 straipsnis

Keitimasis pranešimais apie patikrų rezultatus

Jei taikytina, atliekant su atitiktimi reikalavimams susijusias administracines patikras ir patikras vietoje atsižvelgiama į įtariamus reikalavimų nesilaikymo atvejus, apie kuriuos pranešė kitos tarnybos, įstaigos ar organizacijos.

Valstybės narės užtikrina, kad apie visus atitinkamus pažeidimus, nustatytus atliekant patikras, ar laikomasi su Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede išvardytomis sistemomis ir (arba) parama pagal kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema, susijusių atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, būtų pranešama atitinkamai kompetentingai institucijai, atsakingai už atitinkamos išmokos skyrimą. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 38 straipsnyje nurodytos viešosios arba privačios sertifikavimo institucijos praneštų už išmokos už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką skyrimą atsakingai kompetentingai institucijai apie visus su teisingu tokios išmokos skyrimu gavėjams, kurie pasirinko atlikti savo pareigas vykdydami sertifikuotą lygiavertę praktiką, susijusį pažeidimą.

Jeigu su kaimo plėtros priemonėmis, kurioms taikoma integruota sistema, susijusios administracinės patikros arba patikros vietoje apima lygiavertę praktiką, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalyje, keičiamasi tokių patikrų rezultatais, kad būtų galima imtis tolesnių su išmokos už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką skyrimu susijusių veiksmų.

II SKYRIUS

Pagal integruotą sistemą vykdomos administracinės patikros

28 straipsnis

Administracinės patikros

1. Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 74 straipsnyje nurodytomis administracinėmis patikromis, įskaitant kryžmines patikras, turi būti įmanoma nustatyti reikalavimų nesilaikymo atvejus, visų pirma automatiškai aptikti pažeidimus kompiuterinėmis priemonėmis. Tikrinami visi aspektai, kuriuos įmanoma ir tikslinga patikrinti per administracines patikras. Šiomis patikromis užtikrinama, kad:

a) būtų laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų bei kitų pareigų pagal pagalbos schemą ar paramos priemonę;

b) būtų išvengta dvigubo finansavimo pagal kitas Sąjungos sistemas;

c) pagalbos paraiška arba mokėjimo prašymas būtų išsamūs ir pateikiami per atitinkamą terminą, ir, jei taikytina, kad būtų pateikti patvirtinamieji dokumentai, kuriais įrodoma atitiktis reikalavimams;

d) atitinkamais atvejais būtų laikomasi ilgalaikių įsipareigojimų.

2. Taikydamos pagalbos už gyvulius schemas ir su gyvuliais susijusios paramos priemones, valstybės narės prireikus gali pasinaudoti iš kitų tarnybų, įstaigų ar organizacijų gautais įrodymais, kad patikrintų, ar laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, jei atitinkama tarnyba, įstaiga ar organizacija veikia pagal normas, kurių pakanka tokiai atitikčiai patikrinti.

29 straipsnis

Kryžminės patikros

1. Prireikus administracinės patikros apima šias kryžmines patikras:

a) deklaruotų teisių į išmokas ir, atitinkamai, deklaruotų žemės ūkio paskirties sklypų kryžmines patikras, kuriomis siekiama išvengti tos pačios pagalbos arba paramos skyrimo kelis kartus už tuos pačius kalendorinius ar paraiškų teikimo metus ir nepagrįsto pagalbos, skiriamos pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 ([1]) VI priede išvardytas su plotais susijusios pagalbos schemas, ir paramos, skiriamos pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 2 straipsnio antros pastraipos 21 punkte apibrėžtas su plotu susijusios paramos priemones, sumavimo;

b) teisių į išmokas kryžmines patikras, kuriomis siekiama patikrinti, ar suteiktos teisės į išmokas ir ar įvykdyti pagalbos skyrimo reikalavimai;

c) bendrojoje paraiškoje ir (arba) mokėjimo prašyme deklaruotų žemės ūkio paskirties sklypų ir informacijos apie kiekvieną kontrolinį sklypą, pateiktos žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 2 dalį, kryžmines patikras, kuriomis siekiama patikrinti pačių plotų atitiktį tiesioginių išmokų sistemos ir (arba) kaimo plėtros priemonės reikalavimams;

d) teisių į išmokas ir remiamo ploto kryžmines patikras, kuriomis siekiama patikrinti, ar teisės į išmokos suteiktos bent už tokį patį reikalavimus atitinkančių hektarų, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 2–6 dalyse, skaičių;

e) kryžmines patikras naudojantis gyvulių identifikavimo ir registravimo sistema, kuriomis siekiama patikrinti atitiktį pagalbos ir (arba) paramos skyrimo reikalavimams ir išvengti nepagrįsto pakartotinio tos pačios pagalbos ir (arba) paramos skyrimo už tuos pačius kalendorinius ar paraiškų teikimo metus;

f) bendrojoje paraiškoje gavėjo pateiktų deklaracijų, kad jis yra patvirtintos tarpšakinės organizacijos narys, šio reglamento 17 straipsnio 8 dalyje nurodytos informacijos ir atitinkamų patvirtintų tarpšakinių organizacijų perduotos informacijos kryžmines patikras, kuriomis siekiama patikrinti, atitiktį Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 60 straipsnio 2 dalyje numatyto pagalbos didinimo reikalavimams;

g) kryžmines patikras, kuriomis siekiama patikrinti atitiktį tarpšakinių organizacijų tvirtinimo kriterijams ir jų narių sąrašą bent kartą per 5 metus.

Taikant pirmos pastraipos c punktą, jei pagal integruotą sistemą numatyta naudotis geoerdvinėmis pagalbos paraiškų formomis, kryžminės patikros atliekamos kaip žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje deklaruoto skaitmeninio ploto erdvinis sugretinimas. Be to, kryžminės patikros atliekamos siekiant išvengti dvigubo su tuo pačiu plotu susijusių paraiškų teikimo.

2. Per kryžmines patikras nustačius reikalavimų nesilaikymo atvejų, imamasi tolesnių reikiamų administracinių veiksmų ir prireikus atliekama patikra vietoje.

([1]) 2009 m. sausio 19 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009, nustatantis bendrąsias tiesioginės paramos schemų ūkininkams pagal bendrą žemės ūkio politiką taisykles ir nustatantis tam tikras paramos schemas ūkininkams, iš dalies keičiantis Reglamentus (EB) Nr. 1290/2005, (EB) Nr. 247/2006, (EB) Nr. 378/2007 ir panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1782/2003 (OL L 30, 2009 1 31, p. 16).

3. Jei pagalbos paraišką ir (arba) mokėjimo prašymą dėl kontrolinio sklypo pagal tą pačią pagalbos schemą ar tą pačią paramos priemonę teikia du ar daugiau gavėjų ir jeigu deklaruojami žemės ūkio paskirties sklypai iš dalies sutampa erdvės požiūriu, arba jeigu bendras deklaruojamas plotas viršija didžiausią reikalavimus atitinkantį žemės plotą, remiamą pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 2 dalies a ir b punktus, o skirtumas atitinka leistiną matavimo nuokrypį, tam kontroliniam sklypui nustatytą pagal šio reglamento 38 straipsnį, valstybė narė gali numatyti proporcingą atitinkamų plotų sumažinimą, išskyrus tuos atvejus, kai gavėjas įrodo, kad bet kuris iš kitų atitinkamų gavėjų deklaravo per didelius plotus taip jam pakenkdamas.

III SKYRIUS

Pagal integruotą sistemą atliekamos patikros vietoje

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

30 straipsnis

Pagal su plotais susijusios pagalbos, išskyrus išmoką už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką, schemas vykdomo tikrinimo norma

Kasmet pagal su plotais susijusios pagalbos, išskyrus išmoką už klimatui ir aplinkai naudingą žemės ūkio praktiką pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 3 skyrių (toliau – žalinimo išmoka), schemas atliekamų patikrų vietoje kontrolinė imtis apima bent:

a) 5 % visų gavėjų, teikiančių paraišką pagal bazinės išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2009 III antraštinės dalies 1 skyriuje. Valstybės narės užtikrina, kad kontrolinę imtį sudarytų ne mažiau kaip 5 % visų gavėjų, deklaruojančių daugiausia žemės ūkio paskirties žemės plotus, t. y. natūraliai laikomus ganyti tinkamos žemės plotus pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 10 straipsnio 1 dalį;

b) 5 % visų gavėjų, prašančių perskirstymo išmokos, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 2 skyriuje;

c) 5 % visų gavėjų, prašančių išmokos už plotus, kuriuose esama gamtinių kliūčių, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 4 skyriuje;

d) 5 % visų gavėjų, prašančių išmokos jauniesiems ūkininkams, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 5 skyriuje;

e) 5 % visų gavėjų, prašančių su plotu susijusių išmokų pagal savanoriškos susietosios paramos sistemą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 IV antraštinės dalies 1 skyriuje;

f) 5 % visų gavėjų, prašančių išmokos pagal smulkiųjų ūkininkų sistemą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 V antraštinėje dalyje;

g) 30 % plotų, kurie deklaruoti kanapėms auginti, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalyje;

h) 5 % visų gavėjų, prašančių specialiosios išmokos už medvilnę, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 IV antraštinės dalies 2 skyriuje.

31 straipsnis

Su žalinimo išmoka susijusio tikrinimo norma

1. Kasmet atliekamų su žalinimo išmoka susijusių patikrų vietoje kontrolinė imtis apima bent:

a) 5 % visų gavėjų, kuriems taikomas reikalavimas laikytis klimatui ir aplinkai naudingos žemės ūkio praktikos (toliau – žalinimo praktika) ir kurie nėra įtraukti į b ir c punktuose nurodytą kontrolinę tiriamąją visumą (toliau – žalinimo tiriamoji visuma); ši imtis tuo pačiu metu turi apimti ne mažiau kaip 5 % visų gavėjų, kurie turi daugiamečių žolynų plotų, esančių aplinkoaugos požiūriu pažeidžiamose vietovėse, kurioms taikoma Tarybos direktyva 92/43/EEB ([1]) arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB ([2]), ir kitose Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 45 straipsnio 1 dalyje nurodytose pažeidžiamose vietovėse;

([1]) 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

([2]) 2009 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/147/EB dėl laukinių paukščių apsaugos (OL L 20, 2010 1 26, p. 7).

b) 3 %:

i) visų žalinimo išmokos skyrimo reikalavimus atitinkančių gavėjų, kurie atleidžiami ir nuo pasėlių įvairinimo, ir nuo ekologiniu požiūriu svarbių vietovių turėjimo pareigų kaip neatitinkantys Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 44 ir 46 straipsniuose nurodytų ribų ir kuriems netaikomos to reglamento 45 straipsnyje nurodytos pareigos;

ii) arba (tais metais, kai valstybėje narėje netaikomas Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 44 straipsnis) žalinimo išmokos skyrimo reikalavimus atitinkančių gavėjų, kurie atleidžiami ir nuo pasėlių įvairinimo, ir nuo ekologiniu požiūriu svarbių vietovių turėjimo pareigų kaip neatitinkantys Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 44 ir 46 straipsniuose nurodytų ribų ir kuriems netaikomos to reglamento 45 straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos;

c) 5 % visų gavėjų, kuriems taikomas reikalavimas vykdyti žalinimo praktiką, taikančių nacionalines arba regionines aplinkosaugos sertifikavimo sistemas, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalies b punkte;

d) 5 % visų regionų lygmens įgyvendinimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 5 dalį dalyvių;

e) 5 % visų bendro įgyvendinimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 6 dalį dalyvių;

f) 100 % gretimų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių vientisų struktūrų, kaip nurodyta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 46 straipsnio 3 dalyje;

g) 100 % visų gavėjų, kuriems taikoma pareiga vėl pertvarkyti žemę į daugiamečius žolynus pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 42 straipsnį;

h) 20 % visų gavėjų, kuriems taikoma pareiga vėl pertvarkyti žemę į daugiamečius žolynus pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 44 straipsnio 2 ir 3 dalis.

2. Gavėjai, kurie žalinimo praktiką vykdo taikydami lygiavertę praktiką pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalies a punktą arba dalyvauja smulkiųjų ūkininkų sistemoje pagal to reglamento 61 straipsnį, arba kurių visa valda atitinka Tarybos reglamento (EB) Nr. 834/2007 ([1]) 29 straipsnio 1 dalyje nustatytus ekologinio ūkininkavimo reikalavimus, nepatenka į kontrolinę imtį ir jiems netaikoma šiame straipsnyje numatyta tikrinimo norma.

3. Jei ekologiniu požiūriu svarbios vietovės nėra nurodytos žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 70 straipsnyje, 1 dalies a ir c–e punktuose nustatyta tikrinimo norma papildoma 5 % visų į atitinkamą kontrolinę imtį patenkančių gavėjų, kuriems taikomas reikalavimas žemės ūkio paskirties plote turėti ekologiniu požiūriu svarbią vietovę, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 ir 46 straipsniuose.

Tačiau pirma pastraipa netaikoma tais atvejais, kai administravimo ir kontrolės sistema užtikrinama, kad visos deklaruotos ekologiniu požiūriu svarbios vietovės prieš mokant išmokas būtų identifikuotos ir, kai taikytina, įregistruotos žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 2 dalies c punktą.

32 straipsnis

Pagal kaimo plėtros priemones vykdomo tikrinimo norma

1. Kasmet atliekamų patikrų vietoje kontrolinė imtis apima bent 5 % visų pagal kaimo plėtros priemones paraiškas teikiančių gavėjų. Taikant Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose numatytas priemones 5 % tikrinimo norma turi būti įvykdyta kiekvienos atskiros priemonės lygmeniu.

([1]) 2007 m. birželio 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklinimo ir panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 2092/91 (OL L 189, 2007 7 20, p. 1).

Ta kontrolinė imtis turi apimti ir bent 5 % Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnyje nurodytų gavėjų, kurie taiko lygiavertę praktiką, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalyje.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytų asmenų grupių atveju, apskaičiuojant 1 dalyje nustatytą tikrinimo normą, kiekvienas atskiras tokių grupių narys gali būti laikomas gavėju.

3. Kai pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a punktą ir 28, 29 bei 34 straipsnius arba Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 36 straipsnio a punkto iv bei v papunkčius ir b punkto i, iii ir v papunkčius skiriama daugiametė parama, kurios išmokos mokamos daugiau nei penkerius metus, valstybės narės gali nuspręsti po penktųjų paramos mokėjimo metų patikrinti bent 2,5 % tų gavėjų.

Pirma pastraipa taikoma paramai, teikiamai pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 straipsnio 6 dalies trečią pastraipą, po penktųjų paramos už atitinkamo įsipareigojimo laikymąsi mokėjimo metų.

4. Taikant 1 dalį neatsižvelgiama į pagal 3 dalį tikrinamus gavėjus.

33 straipsnis

Pagal pagalbos už gyvulius schemas vykdomo tikrinimo norma

1. Kasmet pagal kiekvieną pagalbos už gyvulius schemą atliekamų patikrų vietoje kontrolinė imtis apima bent 5 % visų pagal tą atitinkamą pagalbos schemą paraiškas teikiančių gavėjų.

Tačiau jei kompiuterinė gyvulių duomenų bazė nėra pakankama, kad būtų užtikrintas tinkamam atitinkamos pagalbos schemos valdymui būtinas patikimumo ir įgyvendinimo lygis, atitinkamai pagalbos schemai nustatoma 10 % dalis.

Nustatyta kontrolinė imtis apima bent 5 % visų gyvulių, už kuriuos prašoma pagalbos pagal kiekvieną pagalbos schemą.

2. Jei taikytina, kasmet atliekamų patikrų vietoje kontrolinė imtis apima 10 % kitų tarnybų, įstaigų ar organizacijų, teikiančių duomenis, pagal kuriuos galima patikrinti, ar laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, kaip nurodyta 28 straipsnio 2 dalyje.

34 straipsnis

Kontrolinės imties nustatymas

1. Į kontrolinę tiriamąją visumą neįtraukiamos paraiškos arba paraiškų teikėjai, kurie, kaip nustatoma paraiškos teikimo metu arba atlikus administracines patikras, neatitinka paraiškos teikimo arba pagalbos (ir) arba paramos skyrimo reikalavimų.

2. Taikant 30 ir 31 straipsnius, imtis nustatoma taip:

a) iš visų gavėjų, teikiančių paraiškas pagal bendrosios išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 1 skyriuje, atsitiktinai atrenkama nuo 1 iki 1,25 % gavėjų;

b) iš visų pagal a punktą atrinktų gavėjų atrenkama 1–1,25 % žalinimo kontrolinės tiriamosios visumos gavėjų. Jei būtina tai procentinei daliai pasiekti, papildomi gavėjai atsitiktinai atrenkami iš žalinimo kontrolinės tiriamosios visumos;

c) likusieji 31 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytos kontrolinės imties gavėjai atrenkami remiantis rizikos analize;

d) visi pagal šios pastraipos a–c punktus atrinkti gavėjai gali būti įtraukti į 30 straipsnio b–e, g ir h punktuose numatytas kontrolines imtis. Jei būtina laikytis mažiausios tikrinimo normos, papildomi gavėjai gali būti atsitiktinai atrinkti iš atitinkamos jų kontrolinės tiriamosios visumos;

e) visi pagal šios pastraipos a–d punktus atrinkti gavėjai gali būti įtraukti į 30 straipsnio a punkte nurodytą kontrolinę imtį. Jei būtina laikytis mažiausios tikrinimo normos, papildomi gavėjai gali būti atsitiktinai atrenkami iš visų gavėjų, teikiančių paraiškas pagal bazinės išmokos sistemą arba vienkartinės išmokos už plotus sistemą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 1 skyriuje;

f) iš visų gavėjų, teikiančių paraišką pagal smulkiųjų ūkininkų sistemą, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 V antraštinėje dalyje, atsitiktinai atrenkamas mažiausias 30 straipsnio f punkte nurodytas gavėjų skaičius;

g) iš visų žalinimo išmokos skyrimo reikalavimus atitinkančių gavėjų, kurie atleidžiami ir nuo pasėlių įvairinimo, ir nuo ekologiniu požiūriu svarbių vietovių turėjimo pareigų kaip neatitinkantys Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 44 ir 46 straipsniuose nurodytų ribų ir kuriems netaikomos to reglamento 45 straipsnyje nurodytos pareigos, remiantis rizikos analize atrenkamas mažiausias 31 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas gavėjų skaičius;

h) iš visų pagal šios pastraipos b punktą atrinktų gavėjų atrenkama 20–25 % 31 straipsnio 1 dalies c, d ir h punktuose nurodyto mažiausio skaičiaus gavėjų. Jei būtina tai procentinei daliai pasiekti, papildomi gavėjai atsitiktinai atrenkami iš visų pagal šios pastraipos a punktą atrinktų gavėjų. Remiantis rizikos analize iš visų pagal šios pastraipos c punktą atrinktų gavėjų atrenkamas likęs 31 straipsnio 1 dalies c, d ir h punkte nurodytų gavėjų skaičius. Jei būtina laikytis mažiausios tikrinimo normos, papildomi gavėjai atrenkami iš atitinkamos jų kontrolinės tiriamosios visumos remiantis rizikos analize;

i) iš visų bendro įgyvendinimo pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 6 dalį atvejų atrenkama 20–25 % 31 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyto mažiausio bendro įgyvendinimo skaičiaus atvejų. Likęs 31 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytų bendro įgyvendinimo atvejų skaičius atrenkamas remiantis rizikos analize.

Pagal d, e bei h punktus atrinktų papildomų gavėjų ir pagal f bei g punktus atrinktų gavėjų patikros vietoje gali būti atliekamos apsiribojant pagalbos schema, pagal kurią jie buvo atrinkti, jeigu jau pasiektos mažiausios su kitomis pagalbos schemomis, pagal kurias jie teikė paraiškas, susijusios tikrinimo normos.

Pagal 31 straipsnio 3 dalį ir šios dalies pirmos pastraipos h punktą atrinktų papildomų gavėjų ir pagal šios dalies pirmos pastraipos i punktą atrinktų gavėjų patikros vietoje gali būti atliekamos apsiribojant žalinimo praktika, pagal kurią jie buvo atrinkti, jeigu jau pasiektos mažiausios su kitomis pagalbos schemomis ir žalinimo praktika, kurią jie privalo vykdyti, susijusios tikrinimo normos.

Taikydamos 31 straipsnį valstybės narės užtikrina kontrolinės imties reprezentatyvumą įvairios praktikos atžvilgiu.

3. Taikant 32 ir 33 straipsnius, pirmiausia iš mažiausio vietoje tikrintinų gavėjų skaičiaus atsitiktinai atrenkama 20–25 % gavėjų. Likęs vietoje tikrintinų gavėjų skaičius atrenkamas remiantis rizikos analize.

Taikydamos 32 straipsnį valstybės narės, atsižvelgdamos į rizikos analizę, gali atrinkti konkrečias gavėjams taikomas kaimo plėtros priemones.

4. Jeigu vietoje tikrintinų gavėjų skaičius viršija 30–33 straipsniuose nurodytą mažiausią gavėjų skaičių, atsitiktinai atrinktų gavėjų procentinė dalis papildomoje imtyje neviršija 25 %.

5. Kasmet rizikos analizės veiksmingumas vertinamas ir tikslinamas:

a) nustatant kiekvieno rizikos veiksnio tinkamumą;

b) lyginant deklaruoto ploto ir remiamo ploto, patenkančio į 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą rizikos analize pagrįstą atsitiktinę imtį, arba deklaruotų gyvulių ir remiamų gyvulių, patenkančių į 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytą rizikos analize pagrįstą atsitiktinę imtį, skirtumo rezultatus;

c) atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes ir prireikus į rizikos veiksnių tinkamumo pokyčius valstybėje narėje;

d) atsižvelgiant į reikalavimų nesilaikymo, dėl kurio pagal 35 straipsnį padidinama tikrinimo norma, pobūdį.

6. Kompetentinga institucija registruoja kiekvieno vietoje tikrintino gavėjo atrankos priežastis. Prieš patikrą vietoje atitinkamai informuojamas ją atliekantis inspektorius.

7. Atitinkamais atvejais dalinė kontrolinės imties atranka gali būti atliekama remiantis informacija, turima prieš 13 straipsnyje nurodytą galutinę dieną. Ta laikina imtis baigiama sudaryti gavus visas atitinkamas pagalbos paraiškas arba mokėjimo prašymus.

35 straipsnis

Tikrinimo normos didinimas

Jei atliekant patikras vietoje nustatoma sunkių atitinkamos pagalbos schemos arba paramos priemonės reikalavimų nesilaikymo atvejų arba tokių atvejų nustatoma tam tikrame regione arba jo dalyje, kompetentinga institucija atitinkamai padidina kitais metais vietoje tikrintinų gavėjų procentinę dalį.

36 straipsnis

Tikrinimo normos mažinimas

1. Gali būti mažinamos tik su šiame straipsnyje nustatytomis pagalbos schemomis arba paramos priemonėmis susijusios šiame skyriuje nustatytos tikrinimo normos.

2. Nukrypstant nuo 30 straipsnio a, b ir f punktų, valstybės narės gali nuspręsti sumažinti mažiausią kasmet atliekamų su kiekviena bazinės išmokos sistema, vienkartinės išmokos už plotus sistema, perskirstymo išmoka ir smulkiųjų ūkininkų sistema susijusių patikrų vietoje lygį iki 3 %.

Pirma pastraipa taikoma tik tuo atveju, jei įdiegta visų pagalbos paraiškų ir žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemos erdvinio sugretinimo sistema pagal 17 straipsnio 2 dalį ir jei, siekiant išvengti dvigubo su tuo pačiu plotu susijusių paraiškų teikimo prieš tos pastraipos taikymo metus einančiais metais, atliekamos visų pagalbos paraiškų kryžminės patikros.

2015 ir 2016 paraiškų teikimo metų atžvilgiu vietoje tikrintinų gavėjų atsitiktinėje imtyje nustatytų klaidų lygis neturi viršyti 2 % per ankstesnius dvejus finansinius metus. Tą klaidų lygį pagal Sąjungos lygmeniu nustatytą metodiką tvirtina valstybė narė.

3. Nukrypstant nuo 30 straipsnio a, b ir f punktų, valstybės narės gali nuspręsti sumažinti su bazinės išmokos sistema, vienkartinės išmokos už plotus sistema, perskirstymo išmoka ir smulkiųjų ūkininkų sistema susijusią kontrolinę imtį iki pagal 34 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punktą nustatytos imties, jei patikros atliekamos remiantis ortofotografijos vaizdais, naudojamais Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 70 straipsnyje nurodytai žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemai atnaujinti.

Pirma pastraipa taikoma tik jei valstybės narės sistemingai ir ne rečiau nei kartą per trejus metus atnaujina žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemą ir tikrina visus gavėjus visame plote, kuriam taikoma ta sistema, per metus patikrindamos ne mažiau kaip 25 % žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje įregistruotų reikalavimus atitinkančių hektarų. Tačiau ta mažiausia metinė procentinė aprėptis netaikoma valstybėms narėms, kuriose yra mažiau kaip 150 000 žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemoje įregistruotų reikalavimus atitinkančių hektarų.

Prieš taikydamos pirmą pastraipą, valstybės narės turi būti per pastaruosius trejus metus visiškai atnaujinusios atitinkamą žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemą.

Ortofotografijos vaizdai, pagal kuriuos atnaujinami duomenys, jų naudojimo žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemai atnaujinti dieną turi būti ne senesni nei 15 mėnesių.

Per dvejus metus iki pirmos pastraipos taikymo pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 6 straipsnį įvertinta žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemos kokybė turi būti pakankama, kad būtų galima veiksmingai tikrinti, ar laikomasi pagalbos skyrimo sąlygų.

Pirmoje pastraipoje nurodytas sprendimas gali būti priimtas nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu. Taikant šią pastraipą, regioną sudaro visas plotas, kuriam taikoma viena arba daugiau autonominių žemės ūkio paskirties sklypų identifikavimo sistemų.

2 dalies trečia pastraipa taikoma *mutatis mutandis*.

4. Nukrypstant nuo 32 straipsnio 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti sumažinti mažiausią kasmet atliekamų patikrų vietoje lygį iki 3 % gavėjų, teikiančių paraiškas pagal kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema.

Tačiau pirma pastraipa netaikoma gavėjams, kurie vykdo ir lygiavertę praktiką, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalyje.

5. 2, 3 ir 4 dalys taikomos tik jei tenkinamos Komisijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 62 straipsnio 2 dalies b punktą nustatytos bendrosios mažiausio patikrų vietoje lygio mažinimo sąlygos. Jei kuri nors iš šių sąlygų arba šio straipsnio 2 ar 3 dalyje nustatytų sąlygų nebetenkinama, valstybės narės nedelsdamos atšaukia savo sprendimą sumažinti mažiausią patikrų vietoje lygį ir nuo kitų paraiškų teikimo metų atitinkamoms pagalbos schemoms arba paramos priemonėms taiko 30 straipsnio a, b ir f punktuose ir (arba) 32 straipsnyje numatytą mažiausią patikrų vietoje lygį.

6. Nukrypstant nuo 30 straipsnio g punkto, jei valstybė narė įdiegia kanapių auginimo išankstinio patvirtinimo sistemą, mažiausias patikrų vietoje lygis gali būti sumažintas iki 20 % kanapėms auginti deklaruotų plotų, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalyje.

Tokiu atveju valstybė narė iki sumažintos tikrinimo normos taikymo einančiais metais praneša Komisijai apie išsamias taisykles ir sąlygas, susijusias su jos išankstinio patvirtinimo sistema. Apie visus tų išsamių taisyklių ar sąlygų pakeitimus be reikalo nedelsiant pranešama Komisijai.

2 skirsnis

patikros vietoje, susijusios su pagalbos paraiškomis pagal su plotu susijusios pagalbos schemas ir mokėjimo prašymais pagal su plotu susijusios paramos priemones

37 straipsnis

Patikrų vietoje aspektai

1. Per patikras vietoje tikrinami visi žemės ūkio paskirties sklypai, už kuriuos prašoma pagalbos pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede išvardytas pagalbos schemas ir (arba) už kuriuos prašoma paramos pagal kaimo plėtros priemones, kurioms taikoma integruota sistema.

Tikrinant atitiktį Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a punkte ir 30 bei 34 straipsniuose numatytų kaimo plėtros priemonių reikalavimams, patikros vietoje taip pat apima visus ne žemės ūkio paskirties žemės sklypus, už kuriuos prašoma paramos.

Kompetentinga institucija, remdamasi tikrinimo rezultatais ir atsižvelgdama į Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 5 straipsnio 3 dalį, įvertina, ar reikia atnaujinti duomenis apie atitinkamus kontrolinius sklypus.

2. Per patikras vietoje matuojamas plotas ir tikrinama, ar laikomasi su deklaruotu plotu, kurį gavėjas deklaravo pagal 1 dalyje nurodytas pagalbos schemas ir (arba) paramos priemones, susijusių atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų.

Atliekant gavėjų, prašančių tiesioginių išmokų pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede išvardytas sistemas, kurių žemės ūkio paskirties žemės plotai daugiausiai yra natūraliai laikomi ganyti ar kultivuoti tinkamos žemės plotai, patikras vietoje taip pat tikrinama minimali tuose žemės plotuose vykdytina veikla, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 9 straipsnio 1 dalyje.

3. Atliekant su žalinimo praktika susijusias patikras vietoje tikrinama, ar gavėjas vykdo visas nustatytas pareigas. Atitinkamais atvejais per patikras vietoje taip pat tikrinama, ar laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 44 ir 46 straipsniuose nurodytų ribų, kuriomis remiantis atleidžiama nuo reikalavimo taikyti tam tikrą praktiką. Ši pastraipa taip pat taikoma patikroms vietoje, susijusioms su Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 43 straipsnio 3 dalies b punkte nurodytomis nacionalinėmis arba regioninėmis aplinkosaugos sertifikavimo sistemomis.

Jei patikra vietoje yra susijusi su regionų lygmens įgyvendinimu pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 5 dalį, ją atliekant taip pat matuojamas plotas ir tikrinama, ar gavėjai arba gavėjų grupės vykdo valstybės narės nustatytas pareigas.

Jei patikra vietoje yra susijusi su bendru įgyvendinimu pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 6 dalį, ją atliekant:

a) tikrinama, ar laikomasi valdų buvimo viena šalia kitos kriterijų, nustatytų pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 47 straipsnio 1 dalį;

b) matuojamas plotas ir tikrinama, ar laikomasi gretimų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių vientisumo kriterijų;

c) atitinkamais atvejais tikrinama, ar gavėjai arba gavėjų grupės vykdo valstybės narės nustatytas papildomas pareigas;

d) tikrinama, ar bendro įgyvendinimo dalyvis vykdo individualias nustatytas žalinimo pareigas.

38 straipsnis

Ploto matavimas

1. Nors turi būti tikrinama visų žemės ūkio paskirties sklypų atitiktis reikalavimams, per patikrą vietoje faktiškai matuojant plotą galima apsiriboti atsitiktine imtimi, kurią sudaro bent 50 % žemės ūkio paskirties sklypų, dėl kurių pateikta pagalbos paraiška ir (arba) mokėjimo prašymas pagal su plotu susijusios pagalbos schemas ir (arba) kaimo plėtros priemones. Jei atliekant tokios imties patikrą nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, matuojami visi žemės ūkio paskirties sklypai arba ekstrapoliuojamos išmatavus imtį padarytos išvados.

Pirma pastraipa netaikoma žemės ūkio paskirties sklypams, kurie turi būti patikrinti siekiant nustatyti, ar laikomasi reikalavimo dėl ekologiniu požiūriu svarbios vietovės, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnyje.

2. Žemės ūkio paskirties sklypų plotai matuojami visomis priemonėmis, kuriomis, kaip įrodyta, užtikrinama bent tokia matavimų kokybė, kokia būtina pagal Sąjungos lygmeniu nustatytus taikomus techninius standartus.

3. Kompetentinga institucija gali, kai įmanoma, vykdyti 40 straipsnyje nurodytą nuotolinį stebėjimą ir naudotis pasaulinės palydovinės navigacijos sistemos (angl. GNSS) technologijomis.

4. Visiems ploto matavimams, atliekamiems naudojantis GNSS ir (arba) ortofotografijos vaizdais, nustatomas viena-vertis leistinas atsargos nuokrypis. Naudojamos matavimo priemonės šiuo tikslu turi būti patvirtintos bent pagal vieną leistino atsargos nuokrypio, kurio vertė mažesnė už nustatytąją, tvirtinimo klasę. Tačiau nustatytoji nuokrypio vertė turi būti ne didesnė kaip 1,25 m.

Kiekvienam žemės ūkio paskirties sklypui taikoma didžiausia leistino nuokrypio absoliučioji vertė neviršija 1 ha.

Tačiau valstybės narės gali Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a punkte ir 30 bei 34 straipsniuose numatytoms su miškų ūkio plotais susijusioms priemonėms nustatyti atitinkamus leistinus nuokrypius, kurie bet kuriuo atveju negali būti daugiau nei dvigubai didesni už šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą leistiną nuokrypį

5. Matuojant gali būti atsižvelgiama į bendrą žemės ūkio paskirties sklypo plotą, jei jis visiškai atitinka reikalavimus. Kitais atvejais atsižvelgiama į grynąjį reikalavimus atitinkantį plotą. Tuo tikslu atitinkamais atvejais gali būti taikoma Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 10 straipsnyje nurodyta pro rata sistema.

6. Siekiant apskaičiuoti pasėliams įvairinti naudojamų skirtingų pasėlių dalis, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 44 straipsnyje, matuojant atsižvelgiama į vienu pasėliu faktiškai užsėtą plotą pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 639/2014 40 straipsnio 2 dalį. Mišrių pasėlių plotų atveju atsižvelgiama į visą mišriais pasėliais pagal to reglamento 40 straipsnio 3 dalies pirmą ir antrą pastraipas užsėtą plotą arba visą plotą, užsėtą mišriąja kultūra pagal to reglamento 40 straipsnio 3 dalies trečią pastraipą.

7. Jei dėl Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 17 straipsnio 1 dalies b punkto gretimi žemės ūkio paskirties sklypai su vienalyčiu paviršiumi gali būti dirbtinai padalijami į atskirus žemės ūkio paskirties sklypus, tokio gretimų žemės ūkio paskirties sklypų su vienalyčiu paviršiumi ploto matavimas atliekamas kaip vienas bendras atitinkamų žemės ūkio paskirties sklypų matavimas.

8. Atitinkamais atvejais atliekami du atskiri matavimai: žemės ūkio paskirties sklypo matavimas bazinės išmokos sistemos arba vienkartinės išmokos už plotus sistemos pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 III antraštinės dalies 1 skyrių taikymo tikslais ir erdvės požiūriu iš dalies sutampančio žemės ūkio paskirties sklypo matavimas likusių su plotu susijusios pagalbos schemų ir (arba) kaimo plėtros priemonių taikymo tikslais.

39 straipsnis

Atitikties pagalbos ir (arba) paramos skyrimo sąlygoms tikrinimas

1. Žemės ūkio paskirties sklypų atitiktis reikalavimams tikrinama visomis tinkamomis priemonėmis. Šis tikrinimas atitinkamais atvejais apima ir pasėlių tikrinimą. Tuo tikslu prireikus reikalaujama papildomų įrodymų.

2. Daugiamečių žolynų, kuriuos galima naudoti gyvuliams ganyti ir kurie sudaro dalį nusistovėjusios vietos praktikos, pagal kurią ganyklų plotuose tradiciškai nevyrauja žolė ir kitas žolinis pašaras, atveju pagal šio reglamento 38 straipsnį išmatuotam reikalavimus atitinkančiam plotui prireikus gali būti taikomas sumažinimo koeficientas pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 5 dalį. Kai plotas naudojamas kartu su kitais gavėjais, kompetentingos institucijos jį proporcingai paskirsto atskiriems gavėjams, atsižvelgdamos į tai, kiek atskiras gavėjas jį naudoja ar kokią teisę turi jį naudoti.

3. Kraštovaizdžio elementai, kuriuos gavėjai deklaruoja kaip ekologiniu požiūriu svarbią vietovę ir kurie nepatenka į reikalavimus atitinkantį plotą pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 9 ir 10 straipsnius, tikrinami vadovaujantis tais pačiais principais, kaip ir reikalavimus atitinkantis plotas.

4. Tuo atveju, jei tikrinama atitiktis kaimo plėtros priemonių reikalavimams ir jei valstybės narės yra numačiusios, kad konkretūs patikros vietoje aspektai gali būti įvykdyti remiantis imtimi, tokia imtimi turi būti užtikrinamas patikimas ir reprezentatyvus tikrinimo lygis. Valstybės narės nustato imties nustatymo kriterijus. Jei tikrinant tokią imtį nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, atitinkamai išplečiamas imties mastas ir aprėptis.

40 straipsnis

Nuotolinio stebėjimo būdu vykdomos patikros

Jei valstybė patikras vietoje vykdo nuotolinio stebėjimo būdu, kompetentinga institucija:

a) atlieka visų kiekvienoje pagalbos paraiškoje ir (arba) mokėjimo prašyme nurodytų žemės ūkio paskirties sklypų, tikrinamų siekiant nustatyti jų paviršiaus tipą ir prireikus pasėlių rūšį, taip pat išmatuoti plotą, ortofotografijos vaizdų (palydovinių nuotraukų arba aeronuotraukų) analizę;

b) atlieka visų žemės ūkio paskirties sklypų, pagal kurių nuotraukų analizę neįmanoma kompetentingai institucijai priimtinu būdu patikrinti, ar plotai deklaruoti tiksliai, fizines patikras;

c) atlieka visas patikras, kurių reikia norint patikrinti, ar laikomasi su žemės ūkio paskirties sklypais susijusių atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų;

d) imasi alternatyvių kiekvieno sklypo, kurio nuotraukų neturima, ploto matavimo pagal 38 straipsnio 1 dalį veiksmų.

41 straipsnis

Tikrinimo ataskaita

1. Po kiekvienos pagal šį skirsnį atliekamos patikros rengiama tikrinimo ataskaita, kuria suteikiama galimybė peržiūrėti išsamius atliktų patikrų duomenis ir padaryti išvadas apie tai, ar laikomasi atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų. Ataskaitoje visų pirma nurodoma:

a) tikrintos pagalbos schemos arba paramos priemonės, pagalbos paraiškos arba mokėjimo prašymai;

b) dalyvavę asmenys;

c) tikrinti žemės ūkio paskirties sklypai, išmatuoti žemės ūkio paskirties sklypai, įskaitant, jei taikytina, kiekvieno išmatuoto žemės ūkio paskirties sklypo matavimų rezultatus ir taikytus matavimo metodus;

d) jei taikytina, ne žemės ūkio paskirties žemės, už kurią prašoma paramos pagal kaimo plėtros priemones, matavimo rezultatai ir taikyti matavimo metodai;

e) ar gavėjui buvo pranešta apie patikrą, ir, jei taip, – prieš kiek laiko;

f) informacija apie taikant individualios pagalbos schemas arba paramos sistemas vykdytinas konkrečias tikrinimo priemones;

g) informacija apie tolesnes taikytinas tikrinimo priemones;

h) informacija apie nustatytus reikalavimų nesilaikymo atvejus, dėl kurių gali prireikti tarpusavio pranešimų atsižvelgiant į kitas pagalbos schemas, paramos priemones ir (arba) kompleksinę paramą;

i) informacija apie nustatytus reikalavimų nesilaikymo atvejus, dėl kurių ateinančiais metais gali prireikti tolesnių veiksmų.

2. Gavėjui suteikiama galimybė per patikrą pasirašyti ataskaitą taip patvirtinant, kad jis dalyvavo patikroje, ir pateikti pastabų. Jeigu tikrinimo ataskaita valstybėje narėje per patikrą rengiama elektroninėmis priemonėmis, kompetentinga institucija numato galimybę gavėjui ją pasirašyti elektroniniu parašu, arba tikrinimo ataskaita nedelsiant išsiunčiama gavėjui, kad jis galėtų ją pasirašyti ir pateikti pastabų. Jei nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, gavėjui pateikiama tikrinimo ataskaitos kopija.

Jeigu patikra vietoje atliekama nuotolinio stebėjimo būdu, kaip nurodyta 40 straipsnyje, valstybės narės gali nuspręsti nesuteikti gavėjui galimybės pasirašyti tikrinimo ataskaitos, jei atliekant patikrą nuotolinio stebėjimo būdu nenustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų. Jei per tokias patikras nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, galimybė pasirašyti ataskaitą suteikiama prieš tai, kai kompetentinga institucija, remdamasi nustatytais pažeidimais, padaro išvadas dėl išmokų sumažinimo, neskyrimo, atšaukimo arba nuobaudų.

3 skirsnis

Patikros vietoje, susijusios su pagalbos už gyvulius paraiškomis ir mokėjimo prašymais pagal su gyvuliais susijusios paramos priemones

42 straipsnis

Patikros vietoje

1. Atliekant patikras vietoje tikrinama, ar laikomasi visų atitikties reikalavimams kriterijų, įsipareigojimų ir kitų pareigų, ir tikrinami visi gyvuliai, dėl kurių pagal pagalbos už gyvulius schemas arba su gyvuliais susijusios paramos priemones, kurių reikalavimų laikymasis tikrinamas, buvo pateiktos pagalbos paraiškos arba mokėjimo prašymai.

Jei valstybė narė nustato laikotarpį pagal 21 straipsnio 1 dalies d punktą, bent 50 % 32 straipsnyje arba 33 straipsnyje numatytos mažiausios patikrų vietoje normos paskirstoma per visą tą laikotarpį atitinkamai pagalbos už gyvulius schemai arba su gyvuliais susijusios paramos priemonei.

Jei valstybė narė pasinaudoja 21 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybe, tikrinami ir gyvuliai, už kuriuos būtų galima skirti pagalbą arba paramą, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos 17 punkte.

Atliekant patikras vietoje visų pirma tikrinama, ar valdoje esančių gyvulių, dėl kurių pateiktos pagalbos paraiškos ir (arba) mokėjimo prašymai, skaičius ir, jei taikytina, gyvulių, už kuriuos būtų galima skirti pagalbą arba paramą, skaičius atitinka registruose įrašytų gyvulių skaičių ir į kompiuterinę gyvulių duomenų bazę perduotuose pranešimuose nurodytą gyvulių skaičių.

2. Atliekant patikras vietoje taip pat tikrinama:

a) ar teisingi ir nuoseklūs registruose įrašyti duomenys ir į kompiuterinę gyvulių duomenų bazę perduotuose pranešimuose pateikti duomenys, remiantis patvirtinamųjų dokumentų, pvz., pirkimo ir pardavimo sąskaitų faktūrų, skerdimo sertifikatų, veterinarinių pažymų ir, jei taikytina, gyvulių pasų ar judėjimo dokumentų, imtimi, kai tikrinami gyvuliai, dėl kurių pagalbos paraiškos arba mokėjimo prašymai buvo pateikti per šešis mėnesius iki patikros vietoje; tačiau jei nustatoma nukrypimų, tokio tikrinimo laikas paankstinamas iki 12 mėnesių prieš patikrą vietoje;

b) ar visi galvijai arba avys ir (arba) ožkos yra paženklinti ausų įsagais ar kitomis identifikavimo priemonėmis, kartu, jei taikytina, tikrinant gyvulių pasus arba judėjimo dokumentus, taip pat ar tie gyvuliai yra įtraukti į registrą ir ar į kompiuterinę gyvulių duomenų bazę perduotuose pranešimuose apie juos pateikti duomenys yra teisingi.

Pirmos pastraipos b punkte nurodytos patikros gali būti atliekamos remiantis atsitiktine imtimi. Jei atliekant tokios imties patikrą nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, tikrinami visi gyvuliai arba ekstrapoliuojamos patikrinus imtį padarytos išvados.

43 straipsnis

Su pagalbos už gyvulius schemomis ir su gyvuliais susijusios paramos priemonėmis susijusi tikrinimo ataskaita

1. Po kiekvienos pagal šį skirsnį atliekamos patikros rengiama tikrinimo ataskaita, kuria suteikiama galimybė peržiūrėti išsamius atliktų patikrų duomenis. Tikrinimo ataskaitoje visų pirma nurodoma:

a) tikrintos su gyvuliais susijusios pagalbos schemos ir (arba) su gyvuliais susijusios paramos priemonės, pagalbos už gyvulius paraiškos ir (arba) mokėjimo prašymai;

b) dalyvavę asmenys;

c) rastų gyvulių skaičius ir rūšis, ir, jei taikytina, ausų įsagų numeriai, įrašai registre bei kompiuterinėse gyvulių duomenų bazėse ir visi tikrinti patvirtinamieji dokumentai, patikrų rezultatai ir, jei taikytina, konkrečios pastabos apie atskirus gyvulius ir (arba) jų identifikavimo kodus;

d) ar gavėjui buvo pranešta apie apsilankymą, jei taip, – prieš kiek laiko. Visų pirma, jei viršijama 25 straipsnyje nurodyta 48 valandų riba, tikrinimo ataskaitoje nurodoma priežastis;

e) informacija apie konkrečias tikrinimo priemones, kurios turi būti taikomos pagal pagalbos už gyvulius schemas ir (arba) su gyvuliais susijusios paramos priemones;

f) informacija apie bet kokias tolesnes taikytinas tikrinimo priemones.

2. Gavėjui suteikiama galimybė per patikrą pasirašyti ataskaitą taip patvirtinant, kad jis dalyvavo patikroje, ir pateikti pastabų. Jeigu valstybės narės naudojasi per patikrą parengta elektronine tikrinimo ataskaita, kompetentinga institucija numato galimybę gavėjui pasirašyti elektroniniu parašu arba tikrinimo ataskaita nedelsiant išsiunčiama gavėjui, kad jis galėtų pasirašyti ataskaitą ir pateikti pastabų. Jei nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, gavėjui pateikiama tikrinimo ataskaitos kopija.

3. Jei patikras vietoje pagal šį reglamentą valstybės narės atlieka kartu su Reglamente (EB) Nr. 1082/2003 numatytais patikrinimais, prie tikrinimo ataskaitos pridedamos to reglamento 2 straipsnio 5 dalyje nurodytos ataskaitos.

4. Jeigu pagal šį reglamentą atliekant patikras vietoje nustatoma Reglamento (EB) Nr. 1760/2000 I antraštinės dalies arba Reglamento (EB) Nr. 21/2004 reikalavimų nesilaikymo atvejų, šiame straipsnyje numatyta tikrinimo ataskaita nedelsiant siunčiama už tų reglamentų įgyvendinimą atsakingoms institucijoms.

IV SKYRIUS

Konkrečios taisyklės

44 straipsnis

Taisyklės, susijusios su regioninių ar bendrų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių kontrolės rezultatais

Jei pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 46 straipsnio 5 ar 6 dalį vykdomas regionų lygmens ar bendras įgyvendinimas, nustatytas bendrų gretimų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių plotas dalyviams paskirstomas proporcingai jų turimai bendrų ekologinių vietovių daliai remiantis informacija, kurią jie deklaravo pagal šio reglamento 18 straipsnį.

Taikant kiekvienam regionų lygmens ar bendro įgyvendinimo dalyviui Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 26 straipsnį, nustatyta ekologiniu požiūriu svarbia vietove laikomas bendras priskirtos bendrų ekologiniu požiūriu svarbių vietovių dalies, nustatytos pagal šio straipsnio pirmą pastraipą, ir ekologiniu požiūriu svarbių vietovių, nustatytų atsižvelgiant į individualią pareigą, plotas.

45 straipsnis

Tetrahidrokanabinolio kiekio auginamose kanapėse patikrinimas

1. Taikydamos Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalį, valstybės narės įdiegia šio reglamento I priede nustatytą tetrahidrokanabinolio (toliau – THC) kiekio auginamuose pasėliuose nustatymo sistemą.

2. Kompetentinga valstybės narės institucija registruoja su THC kiekio patikrinimo rezultatais susijusią informaciją. Tokią informaciją kiekvienos veislės atveju sudaro bent kiekviename mėginyje nustatytas procentine dalimi šimtųjų tikslumu išreikštas THC kiekis, taikyta procedūra, atliktų tyrimų skaičius, vietos, kurioje paimtas mėginys, nuoroda ir priemonės, kurių imtasi nacionaliniu lygmeniu.

3. Jei THC kiekio visuose konkrečios veislės mėginiuose vidurkis viršija Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalyje nustatytą kiekį, kitais paraiškų teikimo metais valstybės narės atitinkamos veislės atžvilgiu taiko šio reglamento I priede nustatytą B procedūrą. Ši procedūra taikoma ir vėlesniais paraiškų teikimo metais, nebent visi konkrečios veislės patikrinimo rezultatai neviršytų Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalyje nustatyto THC kiekio.

Jei THC kiekio visuose konkrečios veislės mėginiuose vidurkis ir antraisiais metais viršija Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalyje nustatytą kiekį, valstybės narės, remdamosi Tarybos direktyvos 2002/53/EB [1] 18 straipsniu, praneša Komisijai apie leidimą uždrausti prekiauti ta veisle. Toks pranešimas išsiunčiamas ne vėliau kaip iki atitinkamų paraiškų teikimo metų lapkričio 15 d. Šiame prašyme nurodyta veislė nuo kitų paraiškų teikimo metų atitinkamoje valstybėje narėje laikoma neatitinkančia tiesioginių išmokų skyrimo reikalavimų.

[1] 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyva 2002/53/EB dėl bendrojo žemės ūkio augalų veislių katalogo (OL L 193, 2002 7 20, p. 1).

4. Kanapės ir toliau auginamos įprastomis sąlygomis pagal vietos tradicijas, o jų derlius nuimamas ne anksčiau kaip po 10 dienų nuo žydėjimo pabaigos, kad būtų galima atlikti 1, 2 ir 3 dalyse numatytus patikrinimus.

Tačiau valstybės narės gali leisti nuimti kanapių derlių prasidėjus žydėjimui ir nepraėjus 10 dienų nuo žydėjimo pabaigos, jeigu inspektoriai nurodo, kuriose reprezentatyviose kiekvieno sklypo dalyse kanapės turi būti toliau auginamos ne mažiau kaip 10 dienų nuo žydėjimo pabaigos, kad būtų galima atlikti patikrinimą taikant I priede nustatytą metodą.

5. 3 dalyje nurodytas pranešimas teikiamas vadovaujantis Komisijos reglamentu (EB) Nr. 792/2009 ([1]).

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

SU PLOTU IR SU GYVULIAIS NESUSIJUSIOS KAIMO PLĖTROS PRIEMONĖS

I SKYRIUS

Įvadinė nuostata

46 straipsnis

Taikymo sritis

Ši antraštinė dalis taikoma išlaidoms, patirtoms taikant priemones, numatytas Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14–20 straipsniuose, 21 straipsnio 1 dalyje, išskyrus a ir b punktuose numatytas metines išmokas, 27 straipsnyje, 28 straipsnio 9 dalyje, 35 ir 36 straipsniuose ir 51 straipsnio 2 dalyje, Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalyje ir Reglamento (EB) Nr. 1698/2005 20 straipsnyje, 36 straipsnio a punkto vi papunktyje, b punkto ii, vi ir vii papunkčiuose, 36 straipsnio b punkto i ir iii papunkčiuose, kiek tai susiję su įveisimo išlaidomis, ir 52 bei 63 straipsniuose.

II SKYRIUS

Patikros

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

47 straipsnis

Paramos paraiškos, mokėjimo prašymai ir kitos deklaracijos

1. Valstybės narės numato tinkamą paramos paraiškų, mokėjimo prašymų ir kitų deklaracijų, susijusių su kaimo plėtros priemonėmis, kurios nesusijusios su plotu ar su gyvuliais, teikimo tvarką.

2. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnio 1 dalies b punkte, 16 straipsnio 1 dalyje, 19 straipsnio 1 dalies c punkte ir 27 straipsnyje numatytų priemonių atveju gavėjas teikia metinį mokėjimo prašymą.

2 skirsnis

Nuostatos dėl patikrų

48 straipsnis

Administracinės patikros

1. Administracinės patikros taikomos visoms gavėjo arba trečiosios šalies turimoms pateikti paramos paraiškoms, mokėjimo prašymams ar kitoms deklaracijoms ir apima visus aspektus, kuriuos įmanoma ir tikslinga patikrinti administracinėmis priemonėmis. Pagal šių patikrų tvarką reikia registruoti atliekamus kontrolės veiksmus, patikrinimo rezultatus ir priemones, kurių imtasi nustačius neatitikimų.

([1]) 2009 m. rugpjūčio 31 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 792/2009, kuriuo nustatomos išsamios valstybių narių bendrojo rinkų organizavimo įgyvendinimo, tiesioginių išmokų tvarkos, žemės ūkio produktų gamybos ir pardavimo skatinimo, atokiausiems regionams ir mažosioms Egėjo jūros saloms taikomos tvarkos informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai taisyklės (OL L 228, 2009 9 1, p. 3).

2. Atliekant administracines paramos paraiškų patikras turi būti užtikrinama veiksmo atitiktis Sąjungos ar nacionalinėje teisėje arba kaimo plėtros programoje nustatytoms taikytinoms pareigoms, įskaitant su viešaisiais pirkimais bei valstybės pagalba susijusias pareigas ir kitus privalomus standartus ir reikalavimus. Atliekant patikras visų pirma tikrinama:

a) gavėjo atitiktis reikalavimams;

b) veiksmo, kuriam prašoma suteikti paramą, atitikties reikalavimams kriterijai, su juo susiję įsipareigojimai ir kitos pareigos;

c) atitiktis atrankos kriterijams;

d) veiksmo išlaidų atitiktis reikalavimams, be kita ko, tikrinant, ar išlaidos yra tinkamos rūšies arba ar taikomas tinkamas skaičiavimo metodas, kai veiksmui ar jo daliai taikomi Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 67 straipsnio 1 dalies b, c ir d punktai;

e) Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 67 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytų išlaidų, išskyrus nepiniginius įnašus ir nusidėvėjimą, atveju – nurodytų išlaidų pagrįstumas. Išlaidos vertinamos naudojant tinkamą vertinimo sistemą, pavyzdžiui, atsižvelgiant į orientacines išlaidas, lyginant skirtingus pasiūlymus ar išlaidas vertinant vertinimo komisijai.

3. Atliekant mokėjimo prašymų administracines patikras, visų pirma, ir jei tai taikytina konkrečiam prašymui, tikrinama:

a) atliktas veiksmas, palyginti su veiksmu, kuriam buvo prašoma suteikti paramą ir kuriam ji buvo suteikta;

b) patirtos išlaidos ir atlikti mokėjimai.

4. Į administracines patikras įeina procedūros, taikomos siekiant išvengti, kad finansavimas neteisėtai nesidubliuotų su finansavimu pagal kitas Sąjungos ar nacionalines sistemas ir ankstesnio programavimo laikotarpio finansavimu. Jei finansavimas gaunamas ir iš kitų šaltinių, tomis patikromis užtikrinama, kad bendra gaunamos paramos suma neviršytų didžiausių leidžiamų sumų ar paramos normų.

5. Investavimo veiksmų administracinės patikros apima bent vieną apsilankymą veiksmo, kuriam suteikta parama, vykdymo vietoje arba investicijų realizavimo vietoje, siekiant patikrinti, ar investicijos realizuotos.

Tačiau kompetentinga institucija gali nuspręsti dėl tinkamai pagrįstų priežasčių tokių apsilankymų neatlikti, pavyzdžiui, jei:

a) veiksmas yra įtrauktas į patikrų vietoje, kurios bus atliekamos pagal 49 straipsnį, imtį;

b) kompetentinga institucija atitinkamą veiksmą laiko nedidele investicija;

c) kompetentinga institucija mano, kad paramos gavimo sąlygų nesilaikymo rizika arba investicijų nerealizavimo rizika yra nedidelė.

Antroje pastraipoje nurodytas sprendimas ir jo pagrindimas registruojami.

49 straipsnis

Patikros vietoje

1. Valstybės narės rengia su patvirtintais veiksmais susijusias patikras vietoje, taikydamos tinkamą imties nustatymo principą. Šios patikros, kiek tai įmanoma, vykdomos prieš atliekant galutinį veiksmui skirtą mokėjimą.

2. Patikrą vietoje atliekantys inspektoriai nedalyvauja atliekant su tuo pačiu veiksmu susijusias administracines patikras.

50 straipsnis

Tikrinimo norma ir patikrų vietoje imties nustatymas

1. Per patikras vietoje tikrinamos išlaidos turi sudaryti bent 5 % 46 straipsnyje nurodytų išlaidų, kurios yra bendrai finansuojamos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir kurias kiekvienais kalendoriniais metais turi apmokėti mokėjimo agentūra.

Jei veiksmui, dėl kurio atliekama patikra vietoje, įgyvendinti buvo gautos išankstinės arba tarpinės išmokos, šios išmokos sugretinamos su pirmoje pastraipoje nurodytomis per patikras vietoje tikrinamomis išlaidomis.

2. Skaičiuojant, ar pasiektas 1 dalyje nurodytas mažiausias lygis, įskaičiuojamos tik sumos, kurių patikros buvo atliktos iki atitinkamų kalendorinių metų pabaigos.

Skaičiuojant, ar pasiektas 1 dalyje nurodytas mažiausias lygis, neįskaičiuojamos mokėjimų prašymų, kurie atlikus administracines patikras buvo pripažinti neatitinkančiais reikalavimų, sumos.

3. Skaičiuojant, ar pasiektas 1 dalyje nurodytas mažiausias lygis, gali būti įskaičiuojamos tik sumos, kurių patikros atitinka visus 49 ir 51 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

4. Nustatant pagal 1 dalį tikrintinų patvirtintų veiksmų imtį visų pirma atsižvelgiama į:

a) būtinybę patikrinti pakankamai įvairių rūšių ir įvairaus masto veiksmus;

b) bet kokius rizikos veiksnius, nustatytus atlikus nacionalines arba Sąjungos lygmens patikras;

c) tai, koks yra veiksmo poveikis klaidų rizikai įgyvendinant kaimo plėtros programą;

d) būtinybę išlaikyti priemonių ir veiksmų rūšių pusiausvyrą;

e) būtinybę atsitiktine tvarka atrinkti 30–40 % išlaidų.

5. Per patikras vietoje nustačius sunkių su tam tikra paramos priemone arba tam tikros rūšies veiksmais susijusių reikalavimų nesilaikymo atvejų, kompetentinga institucija atitinkamai padidina atitinkamai priemonei ar atitinkamos rūšies veiksmams kitais kalendoriniais metais taikysimą tikrinimo normą.

6. Nukrypdamos nuo 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti sumažinti 1 dalyje nurodytą mažiausią kiekvienais kalendoriniais metais atliekamų patikrų vietoje lygį iki 3 % iš EŽŪFKP bendrai finansuojamos sumos.

Pirmą pastraipą valstybės narės gali taikyti, tik jei tenkinamos Komisijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 62 straipsnio 2 dalies b punktą nustatytos bendrosios mažiausio patikrų vietoje lygio mažinimo sąlygos.

Jei antroje pastraipoje nurodytos sąlygos nebetenkinamos, valstybės narės nedelsdamos atšaukia savo sprendimą sumažinti mažiausią patikrų vietoje lygį. 1 dalyje nurodytą mažiausią lygį jos taiko nuo kitų kalendorinių metų.

51 straipsnis

Patikrų vietoje turinys

1. Per patikras vietoje tikrinama, ar veiksmas buvo įgyvendintas laikantis taikytinų taisyklių – šios patikros apima visų atitikties reikalavimams kriterijų atitikimo ir įsipareigojimų bei kitų su paramos skyrimu susijusių pareigų vykdymo patikrinimą, kurį galima atlikti per apsilankymą. Patikromis vietoje užtikrinama, kad veiksmas atitinka EŽŪFKP paramos skyrimo reikalavimus.

2. Per patikras vietoje, palyginus su atitinkamais dokumentais, patikrinamas gavėjo deklaruotų duomenų tikslumas.

Be kita ko, patikrinama, ar gavėjo pateikti mokėjimo prašymai yra pagrįsti apskaitos ar kitais dokumentais, įskaitant, jei reikia, mokėjimo prašyme pateiktų duomenų tikslumo tikrinimą remiantis trečiųjų šalių turimais duomenimis ar komerciniais dokumentais.

3. Per patikras vietoje patikrinama, ar esama arba numatoma veiksmo paskirtis atitinka paramos paraiškoje aprašytą paskirtį, į kurią atsižvelgiant buvo skirta parama.

4. Išskyrus išimtines kompetentingų valdžios institucijų tinkamai užregistruotas ir paaiškintas aplinkybes, patikros vietoje apima apsilankymą veiksmo vykdymo vietoje, o nematerialaus veiksmo atveju – apsilankymą pas veiksmo vykdytoją.

52 straipsnis

Ex post patikros

1. *Ex post* patikros taikomos investavimo veiksmams, siekiant patikrinti, kaip laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 71 straipsnyje arba kaimo plėtros programoje nustatytų įsipareigojimų.

2. Per *ex post* patikras kiekvienais kalendoriniais metais patikrinama ne mažiau kaip 1 % EŽŪFKP išlaidų, skirtų investavimo veiksmams, kurių atveju tebegalioja 1 dalyje nurodyti įsipareigojimai ir už kuriuos EŽŪFKP atliko galutinį mokėjimą. Atsižvelgiama tik į patikras, atliktas iki atitinkamų kalendorinių metų pabaigos.

3. Pagal 1 dalį tikrintinų veiksmų imtis nustatoma remiantis su skirtingais veiksmais, veiksmų rūšimis ar priemonėmis susijusios rizikos ir jų finansinio poveikio analize. 20–25 % imties nustatoma atsitiktinės atrankos tvarka.

53 straipsnis

Tikrinimo ataskaita

1. Po kiekvienos pagal šį skirsnį atliekamos patikros rengiama tikrinimo ataskaita, kad būtų galima susipažinti su išsamia informacija apie atliktas patikras. Ataskaitoje visų pirma nurodoma:

a) tikrintos priemonės ir paraiškos arba mokėjimo prašymai;

b) dalyvavę asmenys;

c) ar gavėjui buvo pranešta apie apsilankymą ir, jei taip – prieš kiek laiko;

d) patikrų rezultatai ir, jei taikytina, konkrečios pastabos;

e) informacija apie tolesnes taikytinas tikrinimo priemones.

2. 1 dalis *mutatis mutandis* taikoma šiame skirsnyje numatytoms *ex post* patikroms.

3. Gavėjui suteikiama galimybė per patikrą pasirašyti ataskaitą taip patvirtinant, kad jis dalyvavo patikroje, ir pateikti pastabų. Jeigu tikrinimo ataskaita valstybėje narėje per patikrą rengiama elektroninėmis priemonėmis, kompetentinga institucija numato galimybę gavėjui ją pasirašyti elektroniniu parašu, arba tikrinimo ataskaita nedelsiant išsiunčiama gavėjui, kad jis galėtų ją pasirašyti ir pateikti pastabų. Jei nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, gavėjui pateikiama tikrinimo ataskaitos kopija.

3 skirsnis

Nuostatos dėl patikrų, susijusių su konkrečiomis priemonėmis

54 straipsnis

Žinių perdavimas ir informavimo veikla

Kompetentinga institucija tikrina, ar laikomasi Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 14 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo, kad žinių perdavimo ir informavimo paslaugas teikiančios įstaigos turėtų tinkamus pajėgumus. Vadovaudamasi to reglamento 14 straipsnio 5 dalimi, kompetetinga institucija tikrina mainų ūkių ir miškų tvarkymo srityje programų bei apsilankymų ūkiuose ir miškuose trukmę ir turinį. Tikrinama atliekant administracines patikras ir imties principu pagrįstas patikras vietoje.

55 straipsnis

Konsultavimo paslaugos, ūkio valdymo ir ūkininkų pavadavimo paslaugos

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 15 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose numatytų veiksmų atveju kompetentinga institucija tikrina, ar laikomasi to reglamento 15 straipsnio 3 dalyje nustatyto reikalavimo, kad teikti konsultacijas atrinktos institucijos arba įstaigos turėtų pakankamai išteklių ir kad atrankos procedūra būtų vykdoma rengiant viešuosius pirkimus. Tikrinama atliekant administracines patikras ir imties principu pagrįstas patikras vietoje.

56 straipsnis

Žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemos

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 16 straipsnyje numatytos priemonės atveju kompetentinga institucija, tikrindama, kaip vykdomos pareigos ir ar atitinkami atitikties reikalavimams kriterijai, prireikus, gali pasinaudoti iš kitų tarnybų, įstaigų ar organizacijų gautais įrodymais. Tačiau kompetentinga institucija užtikrina, kad būtų įsitikinta, jog ta tarnyba, įstaiga ar organizacija veikia pagal normas, kurių pakanka norint tikrinti, kaip vykdomos pareigos ir ar atitinkami atitikties reikalavimams kriterijai. Šiuo tikslu kompetentinga institucija atlieka administracines patikras ir imties principu pagrįstas patikras vietoje.

57 straipsnis

Ūkio ir verslo plėtra

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 1 dalies a punkte numatytų veiksmų atveju kompetetinga institucija, atlikdama administracines patikras ir imties principu pagrįstas patikras vietoje, tikrina, kaip laikomasi:

a) Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 4 ir 5 dalyse ir Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 808/2014 ([1]) 8 straipsnyje nustatytų su verslo planu susijusių reikalavimų ir, jaunųjų ūkininkų atveju, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 19 straipsnio 4 dalyje nustatyto reikalavimo, kad jie atitiktų aktyvių ūkininkų apibrėžtį;

([1]) 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 18).

b) taisyklės dėl lengvatinio laikotarpio su profesiniais gebėjimais susijusioms sąlygoms įvykdyti, kaip nurodyta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 807/2014 ([1]) 2 straipsnio 3 dalyje.

58 straipsnis

Gamintojų grupių ir organizacijų steigimas

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 27 straipsnyje numatytos priemonės atveju valstybės narės pripažįsta gamintojų grupę patikrinusios, ar ta grupė atitinka to straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus ir nacionalines taisykles. Po pripažinimo kompetentinga institucija nuolat tikrina atitiktį pripažinimo kriterijams ir to reglamento 27 straipsnio 2 dalyje nustatytų su verslo planu susijusių reikalavimų laikymąsi atlikdama administracines patikras ir bent kartą per penkerius metus – patikras vietoje.

59 straipsnis

Rizikos valdymas

Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 36 straipsnyje numatytos konkrečios paramos atveju kompetetinga institucija, atlikdama administracines patikras ir imties principu pagrįstas patikras vietoje, visų pirma tikrina:

a) ar ūkininkai atitiko Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 36 straipsnio 2 dalyje numatytą paramos skyrimo reikalavimą;

b) tikrindama Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 36 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose numatytų mokėjimų iš tarpusavio pagalbos fondų prašymus – ar fondui priklausantiems ūkininkams pagal to reglamento 36 straipsnio 3 dalį buvo išmokėta visa kompensacija.

60 straipsnis

LEADER

1. Valstybės narės įdiegia tinkamą vietos veiklos grupių priežiūros sistemą.

2. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies b ir c punktus patiriamų išlaidų atveju valstybės narės gali šio reglamento 48 straipsnyje numatytas administracines patikras oficialiu aktu pavesti atlikti vietos veiklos grupėms. Tačiau valstybėms narėms paliekama atsakomybė patikrinti, ar tos vietos veiklos grupės turi tam darbui atlikti būtinų administracinių ir tikrinimo pajėgumų.

Pirmoje pastraipoje nurodyto pavedimo atveju kompetentinga institucija reguliariai tikrina vietos veiklos grupes, be kita ko, atlieka apskaitos dokumentų patikras ir imties principu pagrįstas kartotines administracines patikras.

Kompetentinga institucija taip pat atlieka šio reglamento 49 straipsnyje nurodytas patikras vietoje. Nustatant su LEADER susijusių išlaidų kontrolinę imtį turi būti taikomas ne mažesnis kaip šio reglamento 50 straipsnyje nurodytas procentinis dydis.

3. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 35 straipsnio 1 dalies a, d ir e punktus ir 35 straipsnio 1 dalies b ir c punktus patirtų išlaidų atveju, jei vietos veiklos grupė pati yra paramos gavėja, administracines patikras atlieka nuo atitinkamos vietos veiklos grupės nepriklausantys asmenys.

([1]) 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1).

61 straipsnis

Palūkanų ir garantijos mokesčio subsidijos

1. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 69 straipsnio 3 dalies a punktą patirtų išlaidų atveju administracinės patikros ir patikros vietoje atliekamos atsižvelgiant į konkretų gavėją ir priklausomai nuo atitinkamo veiksmo įgyvendinimo. Pagal šio reglamento 50 straipsnį atliekant rizikos analizę, atitinkamas veiksmas bent kartą vertinamas remiantis diskontuotąja subsidijos verte.

2. Kompetentinga institucija, atlikdama administracines patikras ir, jei reikia, apsilankydama tarpinėse finansų įstaigose ir pas gavėją, užtikrina, kad mokėjimai tarpinėms finansų įstaigoms atitiktų Sąjungos teisę ir mokėjimo agentūros bei tarpinės finansų įstaigos sudarytą susitarimą.

3. Jei vienu veiksmu tiems patiems galutiniams gavėjams skiriamos ir palūkanų ar garantijos mokesčio subsidijos, ir parama pagal kitas finansines priemones, kompetetinga institucija patikras galutinių gavėjų lygmeniu atlieka tik Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 40 straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais.

62 straipsnis

Valstybių narių iniciatyva teikiama techninė pagalba

Pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 51 straipsnio 2 dalį patirtų išlaidų atveju, *mutatis mutandis* taikomi šio reglamento 48–51 straipsniai ir 53 straipsnis.

48 straipsnyje nurodytas administracines patikras ir 49 straipsnyje nurodytas patikras vietoje atlieka subjektas, funkciškai nepriklausomas nuo leidimus mokėti techninę pagalbą teikiančio subjekto.

III SKYRIUS

Nepagrįstai išmokėtos sumos ir administracinės nuobaudos

63 straipsnis

Visos paramos arba jos dalies atšaukimas ir administracinės nuobaudos

1. Mokėjimų sumos apskaičiuojamos remiantis sumomis, pripažintomis atitinkančiomis reikalavimus per 48 straipsnyje nurodytas administracines patikras.

Kompetentinga institucija išnagrinėja gavėjo mokėjimo prašymą ir nustato paramos skyrimo reikalavimus atitinkančias sumas. Ji nustato:

a) remiantis mokėjimo prašymu bei pagalbos ir (arba) paramos skyrimo sprendimu gavėjui mokėtiną sumą;

b) sumą, mokėtiną gavėjui, išnagrinėjus mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų atitiktį reikalavimams.

Jei pagal antros pastraipos a punktą nustatyta suma viršija pagal tos pastraipos b punktą nustatytą sumą daugiau kaip 10 %, pagal b punktą nustatytai sumai taikoma administracinė nuobauda. Nuobaudos suma yra lygi šių dviejų sumų skirtumui, tačiau neviršija visos galimos atšaukti paramos sumos.

Tačiau nuobaudos netaikomos, jei gavėjas gali kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodyti, kad reikalavimų neatitinkanti suma buvo įtraukta ne dėl jo kaltės, arba jei kompetentinga institucija kitaip įsitikina, kad atitinkamas gavėjas nėra dėl to kaltas.

2. 1 dalyje nurodyta administracinė nuobauda *mutatis mutandis* taikoma per 49 straipsnyje nurodytas patikras vietoje nustatytoms reikalavimų neatitinkančioms išlaidoms. Tokiu atveju nagrinėjamas išlaidas sudaro bendros patirtos atitinkamo veiksmo išlaidos. Tai nedaro poveikio ankstesnių su atitinkamais veiksmais susijusių patikrų vietoje rezultatams.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

SU KOMPLEKSINE PARAMA SUSIJUSI KONTROLĖS SISTEMA IR ADMINISTRACINĖS NUOBAUDOS

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos

64 straipsnis

Apibrėžtys

Techninėse specifikacijose, būtinose siekiant įdiegti su kompleksine parama susijusią kontrolės sistemą ir taikyti susijusias administracines nuobaudas, vartojamų terminų apibrėžtys:

a) specializuotos kontrolės įstaigos – šio reglamento 67 straipsnyje nurodytos nacionalinės kompetentingos kontrolės institucijos, atsakingos už Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 93 straipsnyje nurodytų taisyklių laikymosi užtikrinimą;

b) aktas – kiekviena iš Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 II priede išvardytų direktyvų ir reglamentų;

c) pažeidimo nustatymo metai – kalendoriniai metai, kuriais buvo atlikta administracinė patikra arba patikra vietoje;

d) kompleksinės paramos sritys – bet kuri iš trijų skirtingų Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 93 straipsnio 1 dalyje nurodytų sričių ir to reglamento 93 straipsnio 3 dalyje nurodytas daugiamečių ganyklų išlaikymas.

II SKYRIUS

Kontrolė

1 skirsnis

Bendrosios nuostatos

65 straipsnis

Su kompleksine parama susijusi kontrolės sistema

1. Valstybės narės įdiegia sistemą, kuria užtikrinama veiksminga kompleksinės paramos reikalavimų laikymosi kontrolė. Toje sistemoje visų pirma numatoma:

a) kad tuo atveju, jei kompetentinga kontrolės institucija yra ne mokėjimo agentūra, pastaroji turi perduoti specializuotoms kontrolės įstaigoms ir (arba), jei taikytina, koordinuojančiai institucijai reikiamą su Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytais gavėjais susijusią informaciją;

b) taikytini kontrolinių imčių nustatymo metodai;

c) atliktinų patikrų pobūdžio ir masto nuorodos;

d) tikrinimo ataskaitos, kuriose visų pirma nurodomi nustatyti reikalavimų nesilaikymo atvejai ir įvertinamas jų sunkumas, mastas, pastovumas ir pasikartojimas;

e) kad tuo atveju, jei kompetentinga kontrolės institucija yra ne mokėjimo agentūra, specializuotos kontrolės įstaigos turi perduoti mokėjimo agentūrai arba koordinuojančiai institucijai, arba joms abiem tikrinimo ataskaitas;

f) tvarka, pagal kurią mokėjimo agentūra taiko išmokų mažinimo ir neskyrimo sistemą.

2. Valstybės narės gali numatyti tvarką, pagal kurią gavėjas mokėjimo agentūrai nurodo dalykus, kuriuos būtina žinoti siekiant nustatyti jam taikytinus reikalavimus ir standartus.

66 straipsnis

Pagalbos išmokėjimo ir su kompleksine parama susijusių patikrų santykis

Jei su kompleksine parama susijusių patikrų neįmanoma užbaigti prieš atitinkamam gavėjui gaunant Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytas išmokas ir metines išmokas, dėl administracinės nuobaudos gavėjo mokėtina suma susigrąžinama pagal šio reglamento 7 straipsnį arba išskaičiuojama iš paskesnių išmokų.

67 straipsnis

Kompetetingos kontrolės institucijos pareigos

1. Kompetentingos kontrolės institucijos vykdo šias pareigas:

a) specializuotos kontrolės institucijos atsako už konkrečių reikalavimų ir standartų laikymosi kontrolės ir patikrų vykdymą;

b) mokėjimo agentūros atsako už administracinių nuobaudų atskirais atvejais nustatymą pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 IV antraštinės dalies II skyrių ir šios antraštinės dalies III skyrių.

2. Nukrypdamos nuo 1 dalies, valstybės narės gali nuspręsti, kad su visais arba tam tikrais reikalavimais, standartais, aktais ar kompleksinės paramos sritimis susijusią kontrolę ir patikras vykdys mokėjimo agentūros, jei valstybė narė garantuoja, kad kontrolės ir patikrų veiksmingumas bus bent toks pats, koks yra, kai kontrolę ir patikras vykdo specializuota kontrolės institucija.

2 skirsnis

Patikros vietoje

68 straipsnis

Mažiausia tikrinimo norma

1. Kompetentinga kontrolės institucija atlieka su reikalavimais ir standartais, už kuriuos ji atsakinga, susijusias patikras vietoje, per kurias ji patikrina ne mažiau kaip 1 % visų Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytų gavėjų, už kuriuos ta kompetentinga institucija yra atsakinga.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytų asmenų grupių atveju, apskaičiuojant pirmoje pastraipoje nurodytą kontrolinę imtį, gavėju gali būti laikomas kiekvienas atskiras tų grupių narys.

Pirmoje pastraipoje nurodyta mažiausia tikrinimo norma gali būti įvykdyta kiekvienos kompetentingos kontrolės institucijos lygmeniu arba kiekvieno akto ar standarto arba aktų ar standartų grupių lygmeniu. Tačiau, jei patikras atlieka ne mokėjimo agentūra, ši mažiausia tikrinimo norma gali būti įvykdyta kiekvienos mokėjimo agentūros lygmeniu.

Jei mažiausia tikrinimo norma jau yra nustatyta aktui ir standartams taikomuose teisės aktuose, taikoma būtent ta, o ne pirmoje pastraipoje nurodyta mažiausia norma. Valstybės narės taip pat gali nuspręsti, kad apie visus reikalavimų nesilaikymo atvejus, nustatytus pagal aktams ir standartams taikomus teisės aktus atliekant patikras vietoje, nesusijusias su pirmoje pastraipoje nurodyta imtimi, pranešama už atitinkamą aktą ar standartą atsakingai kompetentingai kontrolės institucijai, ir ši imasi tolesnių veiksmų. Taikomos šio skyriaus ir III antraštinės dalies I, II ir III skyrių nuostatos.

Su kompleksine parama susijusių pareigų, susijusių su Direktyva 96/22/EB, atveju pirmoje pastraipoje nurodytas mažiausios normos reikalavimas laikomas įvykdytu, jei taikomi tam tikro dydžio imties stebėsenos planai.

2. Nukrypdama nuo 1 dalies, valstybė narė, siekdama įvykdyti toje dalyje nurodytą mažiausią tikrinimo normą kiekvieno akto ar standarto arba aktų ar standartų grupės lygmeniu, gali:

a) naudoti atrinktų gavėjų patikrų vietoje, atliktų pagal tiems aktams ir standartams taikomus teisės aktus, rezultatus arba

b) pakeisti atrinktus gavėjus gavėjais, kurių atžvilgiu atliekama patikra vietoje pagal tiems aktams ir standartams taikomus teisės aktus, jei tie gavėjai yra Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodyti gavėjai.

Tokiais atvejais per patikras vietoje tikrinami visi kompleksinės paramos reikalavimuose nurodyti atitinkamų aktų ar standartų aspektai. Be to, valstybė narė užtikrina, kad tų patikrų vietoje veiksmingumas būtų bent toks pats, koks yra, kai patikras vietoje atlieka kompetentingos kontrolės institucijos.

3. Nustatant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą mažiausią tikrinimo normą, neatsižvelgiama į Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalyje nurodytus būtinus veiksmus.

4. Jei per patikras vietoje nustatoma sunkių konkretaus akto ar standarto nesilaikymo atvejų, kitą tikrinimo laikotarpį atliekama daugiau su tuo aktu ar standartu susijusių patikrų vietoje. Konkretaus akto atžvilgiu kompetentinga kontrolės institucija gali nuspręsti per tas tolesnes patikras vietoje tikrinti tik dažniausiai pažeidžiamų reikalavimų laikymąsi.

5. Jei valstybė narė nusprendžia pasinaudoti Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybe, veiksmai, būtini siekiant patikrinti, ar atitinkami reikalavimų pažeidimai buvo pašalinti, taikomi imčiai, sudarytai iš 20 % tų gavėjų.

69 straipsnis

Kontrolinės imties nustatymas

1. Pagal 68 straipsnį tikrintinų ūkių imtis nustatoma remiantis, jei taikytina, taikomuose teisės aktuose numatyta rizikos analize arba konkrečių reikalavimų ar standartų atveju tinkama rizikos analize. Ta rizikos analizė gali būti atliekama atskiro ūkio lygmeniu arba ūkių kategorijų ar geografinių zonų lygmeniu.

Atliekant rizikos analizę gali būti atsižvelgiama į vieną arba į abu šiuos veiksnius:

a) gavėjo dalyvavimą pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 12 straipsnį nustatytoje ūkių konsultavimo sistemoje;

b) gavėjo dalyvavimą sertifikavimo sistemoje, jeigu ji susijusi su atitinkamais reikalavimais ir standartais.

Remdamasi rizikos analize valstybė narė gali nuspręsti neįtraukti antros pastraipos b punkte nurodytoje sertifikavimo sistemoje dalyvaujančių gavėjų į rizika pagrįstą kontrolinę imtį. Tačiau, jei sertifikavimo sistema apima tik dalį reikalavimų ir standartų, kurių gavėjas turi laikytis pagal kompleksinės paramos reikalavimus, sertifikavimo sistemos neapimamų reikalavimų arba standartų atžvilgiu taikomi atitinkami rizikos veiksniai.

Jei išanalizavus tikrinimo rezultatus paaiškėja, kad antros pastraipos b punkte nurodytos sertifikavimo sistemos apimamų reikalavimų arba standartų nesilaikoma labai dažnai, su atitinkamais reikalavimais arba standartais susiję rizikos veiksniai įvertinami pakartotinai.

2. 1 dalis netaikoma tolesnėms patikroms, atliekamoms tuo atveju, kai apie reikalavimų nesilaikymą kompetentinga kontrolės institucija sužino kokiais nors kitais būdais. Tačiau ši dalis taikoma pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalies antrą pastraipą atliekamoms tolesnėms patikroms.

3. Reprezentatyvumui užtikrinti, 20–25 % mažiausio 68 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyto per patikras vietoje tikrintinų gavėjų skaičiaus atrenkama atsitiktine tvarka. Tačiau jei per patikras vietoje tikrintinų gavėjų skaičius viršija tą mažiausią skaičių, atsitiktine tvarka atrenkami gavėjai turi sudaryti ne daugiau kaip 25 % papildomos imties.

4. Tam tikrais atvejais, remiantis turima informacija, dalinė kontrolinės imties atranka gali būti atlikta prieš pasibaigiant atitinkamam paraiškų teikimo laikotarpiui. Ši laikina imtis baigiama sudaryti gavus visas atitinkamas paraiškas.

5. Pagal 68 straipsnio 1 dalį tikrintinų gavėjų imtis gali būti sudaroma iš gavėjų, kurie jau buvo įtraukti į imtis pagal 30 ir 34 straipsnius ir kuriems taikomi atitinkami reikalavimai ar standartai. Tačiau pasinaudoti šia galimybe negalima vykdant Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos paramos vyno sektoriui gavėjų kontrolę.

6. Nukrypstant nuo 68 straipsnio 1 dalies, per patikras vietoje tikrintinų gavėjų imtys, laikantis mažiausios 1 % normos, gali būti sudaromos atskirai iš kiekvienos iš toliau nurodytų rūšių gavėjų, kurie pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnį turi vykdyti su kompleksine parama susijusias pareigas:

a) gavėjų, gaunančių Reglamente (ES) Nr. 1307/2013 numatytas tiesiogines išmokas;

b) Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos paramos vyno sektoriui gavėjų;

c) gavėjų, gaunančių Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, 28–31 straipsniuose ir 33 bei 34 straipsniuose numatytas metines išmokas.

7. Jei, remiantis ūkio lygmeniu atlikta rizikos analize, prieinama prie išvados, kad su pagalbos ir (arba) paramos negaunančiais asmenimis susijusi rizika yra didesnė už riziką, susijusią su Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytais gavėjais, šie gavėjai gali būti pakeisti pagalbos ir (arba) paramos negaunančiais asmenimis. Tokiu atveju bendras patikrintų ūkininkų skaičius vis tiek turi pasiekti šio reglamento 68 straipsnio 1 dalyje numatytą tikrinimo normą. Tokių pakeitimų priežastys tinkamai pagrindžiamos ir dokumentuojamos.

8. 5 ir 6 dalyse nustatytas procedūras galima taikyti kartu, jei dėl to padidėja kontrolės sistemos veiksmingumas.

70 straipsnis

Reikalavimų ir standartų laikymosi nustatymas

1. Kai taikytina, reikalavimų ir standartų laikymasis nustatomas naudojant priemones, numatytas atitinkamam reikalavimui ar standartui taikomuose teisės aktuose.

2. Kitais atvejais ir kai tinkama, reikalavimų ir standartų laikymasis nustatomas naudojant bet kokias tinkamas kompetentingos kontrolės institucijos pasirinktas priemones, kuriomis užtikrinamas bent toks pats tikslumas, kokio reikalaujama oficialiai nustatant, ar laikomasi reikalavimų ir standartų, pagal šalyje galiojančias taisykles.

3. Atitinkamais atvejais patikros vietoje gali būti atliekamos taikant nuotolinio stebėjimo technologijas.

71 straipsnis

Patikrų vietoje aspektai

1. Atlikdama 68 straipsnio 1 dalyje numatytos imties patikras, kompetentinga kontrolės institucija užtikrina, kad būtų patikrinta, kaip reikalavimų ir standartų laikosi visi atrinkti gavėjai, už kuriuos ji atsakinga.

Nepaisant pirmos pastraipos nuostatų, jeigu mažiausia tikrinimo norma vykdoma kiekvieno akto ar standarto arba aktų ar standartų grupės lygmeniu, kaip numatyta 68 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje, tikrinama, kaip atrinkti gavėjai laikosi atitinkamo akto ar standarto arba atitinkamos grupės aktų ir standartų.

Jei į šio reglamento 68 straipsnio 1 dalyje numatytą imtį įtraukiama Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodyta asmenų grupė, kompetentinga kontrolės institucija užtikrina, kad būtų patikrinta, kaip reikalavimų ir standartų, už kuriuos jie atsakingi, laikosi visi grupės nariai.

Apskritai kiekvienas patikrai vietoje atrinktas gavėjas tikrinamas tada, kai galima patikrinti, kaip laikomasi daugumos reikalavimų ir standartų, kurių laikymuisi patikrinti jis buvo atrinktas. Tačiau valstybės narės užtikrina, kad per metus būtų pasiektas tinkamas visų reikalavimų ir standartų laikymosi tikrinimo lygis.

2. Kai taikytina, per patikras vietoje tikrinama visa valdos žemės ūkio paskirties žemė. Tačiau per patikrą vietoje atliekant faktinę fizinę patikrą, galima apsiriboti imtimi, kurią sudaro bent pusė žemės ūkio paskirties sklypų, susijusių su valdai taikomu reikalavimu ar standartu, jeigu tokia imtimi užtikrinama, kad bus patikimai ir reprezentatyviai patikrintas reikalavimų ir standartų laikymasis.

Pirmosios pastraipos nuostatos nedaro poveikio Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 IV antraštinės dalies II skyriuje ir šios antraštinės dalies III skyriuje numatytiems administracinių nuobaudų apskaičiavimo ir taikymo principams. Jei atliekant pirmoje pastraipoje nurodytą imties patikrą nustatoma reikalavimų nesilaikymo atvejų, faktiškai tikrintinų žemės ūkio paskirties sklypų imtis didinama.

Be to, jeigu taip numatyta aktui ar standartams taikytinuose teisės aktuose, per patikrą vietoje atliekant faktinį reikalavimų ir standartų laikymosi patikrinimą galima apsiriboti reprezentatyvia tikrintinų objektų imtimi. Tačiau valstybės narės užtikrina, kad patikros apimtų visų reikalavimų ir standartų laikymosi patikrinimą, kurį galima atlikti per apsilankymą.

3. 1 dalyje nurodytos patikros paprastai atliekamos per vieną apsilankymą. Jos apima reikalavimų ir standartų laikymosi patikrinimą, kurį galima atlikti per tą apsilankymą. Tų patikrų tikslas – nustatyti galimus tų reikalavimų ir standartų nesilaikymo atvejus, taip pat nustatyti, ką reikėtų tikrinti toliau.

4. Vietoje patikrų ūkiuose galima atlikti administracines patikras, jei valstybė narė garantuoja, kad administracinės patikros yra bent tokios pat veiksmingos, kaip ir patikros vietoje.

5. Atlikdamos patikras vietoje valstybės narės gali naudoti objektyvius specialiai tam tikriems reikalavimams ir standartams nustatytus tikrinimo rodiklius, jei jos garantuoja, kad atitinkamų reikalavimų ir standartų laikymosi tikrinimo veiksmingumas yra bent jau toks pats, koks yra tuo atveju, kai patikros vietoje atliekamos nenaudojant šių rodiklių.

Rodikliai yra tiesiogiai susiję su reikalavimais ar standartais, kuriems jie taikomi, ir apima visus aspektus, kurie turi būti patikrinti atliekant tų reikalavimų ar standartų laikymosi tikrinimą.

6. Šio reglamento 68 straipsnio 1 dalyje numatytos imties patikros vietoje atliekamos tais pačiais kalendoriniais metais, kuriais pateiktos pagalbos paraiškos ir (arba) mokėjimo prašymai, arba, Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos paramos vyno sektoriui paraiškų atveju – bet kuriuo metu per Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį.

72 straipsnis

Tikrinimo ataskaita

1. Po kiekvienos pagal šią antraštinę dalį atliekamos patikros vietoje kompetentinga kontrolės institucija rengia tikrinimo ataskaitą, arba ši ataskaita rengiama jos atsakomybe.

Ataskaita dalijama į šias dalis:

a) bendrąją dalį, kurią visų pirma sudaro ši informacija:

   i) patikrai vietoje atrinktas gavėjas;

   ii) dalyvavę asmenys;

   iii) ar gavėjui buvo pranešta apie apsilankymą, ir, jei taip – prieš kiek laiko;

b) dalį, kurioje atskirai nurodomos atliktos su kiekvienu aktu ir standartu susijusios patikros ir kurioje visų pirma pateikiama ši informacija:

   i) reikalavimai ir standartai, kurių laikymasis tikrintas vietoje;

   ii) atliktų patikrų pobūdis ir mastas;

   iii) nustatyti faktai;

   iv) aktai ir standartai, kurių nesilaikymo atvejų nustatyta;

c) vertinamąją dalį, kurioje, vadovaujantis Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 99 straipsnio 1 dalimi, įvertinama nustatytų kiekvieno akto ir (arba) standarto nesilaikymo atvejų svarba pagal sunkumo, masto, pastovumo ir pasikartojimo kriterijus ir nurodomi veiksniai, dėl kurių turėtų būti didinama arba mažinama išmokų sumažinimo norma.

Jei pagal nuostatas, susijusias su atitinkamu reikalavimu ar standartu, galima nebenagrinėti nustatyto nesilaikymo atvejo arba jei parama teikiama pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 17 straipsnio 5 ir 6 dalis, tai nurodoma ataskaitoje.

2. 1 dalis taikoma nepriklausomai nuo to, ar atitinkamas gavėjas buvo atrinktas patikrai vietoje pagal 69 straipsnį, ar patikrintas vietoje vadovaujantis aktams ir standartams taikytinais teisės aktais pagal 68 straipsnio 2 dalį, ar patikrintas per tolesnę patikrą, atliktą kompetentingai kontrolės institucijai apie reikalavimų nesilaikymą sužinojus kokiais nors kitais būdais.

3. Apie nustatytus reikalavimų nesilaikymo atvejus gavėjui pranešama per tris mėnesius nuo patikros vietoje dienos.

Jei gavėjas nedelsdamas nesiima Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 99 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytų taisomųjų veiksmų ir nepašalina nustatyto reikalavimų pažeidimo, jis per šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytą terminą informuojamas apie būtinybę imtis taisomųjų veiksmų pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 99 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą.

Jei gavėjas nedelsdamas nesiima Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 97 straipsnio 3 dalyje nurodytų taisomųjų veiksmų ir nepašalina nustatyto reikalavimų pažeidimo, jis ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tame straipsnyje numatyto sprendimo netaikyti administracinės nuobaudos dienos informuojamas apie būtinybę imtis taisomųjų veiksmų.

4. Nedarant poveikio jokioms konkrečioms teisės aktų, taikomų reikalavimams ir standartams, nuostatoms, tikrinimo ataskaita baigiama rengti per mėnesį nuo patikros vietoje. Tačiau tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis, visų pirma, jei to reikia atliekant cheminę ar fizikinę analizę, tas laikotarpis gali būti pratęstas iki trijų mėnesių.

Jei kompetentinga kontrolės institucija yra ne mokėjimo agentūra, tikrinimo ataskaita ir, jei prašoma, atitinkami patvirtinamieji dokumentai nusiunčiami arba pateikiami susipažinti mokėjimo agentūrai ar koordinuojančiai institucijai per mėnesį nuo ataskaitos užbaigimo.

Tačiau, jei ataskaitoje nėra nurodyta jokių nustatytų pažeidimų, valstybė narė gali nuspręsti, kad tokia ataskaita nesiunčiama, su sąlyga, kad per mėnesį nuo jos užbaigimo mokėjimo agentūrai arba koordinavimo institucijai suteikiama galimybė tiesiogiai su ja susipažinti.

III SKYRIUS

Administracinių nuobaudų apskaičiavimas ir taikymas

73 straipsnis

Bendrieji principai

1. Jei už Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 I priede išvardytų skirtingų sistemų, Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 21 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose, 28–31 straipsniuose ir 33 bei 34 straipsniuose nurodytų priemonių ir su Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose nurodytomis paramos vyno sektoriui schemomis susijusių mokėjimų valdymą atsako daugiau kaip viena mokėjimo agentūra, valstybės narės užtikrina, kad apie nustatytus reikalavimų nesilaikymo atvejus ir, jei taikytina, bet kokias atitinkamas administracines nuobaudas būtų informuotos visos su tais mokėjimais susijusios mokėjimo agentūros. Tai apima ir atvejus, kuriais atitikties reikalavimams kriterijų neatitikimas reiškia ir kompleksinės paramos taisyklių nesilaikymą ir atvirkščiai. Valstybės narės užtikrina, kad, kai taikytina, būtų taikoma vienoda sumažinimo norma.

2. Jei nustatomas daugiau kaip vienas įvairių tos pačios kompleksinės paramos srities aktų ar standartų nesilaikymo atvejis, nustatant Deleguotojo reglamento Nr. 640/2014 39 straipsnio 1 dalyje ir 40 straipsnyje nurodytą sumažinimo normą, tie atvejai laikomi vienu nesilaikymo atveju.

3. Standarto nesilaikymas, kuris reiškia ir reikalavimo nesilaikymą, laikomas vienu nesilaikymo atveju. Apskaičiuojant sumažinimo sumas toks nesilaikymas priskiriamas reikalavimo nesilaikymo sričiai.

4. Administracinė nuobauda taikoma bendrai sumai Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytų išmokų, skirtų arba skirsimų tam gavėjui pagal:

a) pažeidimo nustatymo metais jo pateiktas ar pateiksimas pagalbos paraiškas arba mokėjimo prašymus ir (arba)

b) pagal Reglamento (ES) Nr. 1308/2013 46 ir 47 straipsniuose numatytos paramos vyno sektoriui paraiškas.

Jei pirmos pastraipos b punkte nurodytos paraiškos susijusios su perplanavimu ir konversija, atitinkama suma dalijama iš trijų.

5. Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 28 ir 29 straipsniuose nurodytos asmenų grupės atveju procentinis sumažinimo dydis apskaičiuojamas vadovaujantis šios antraštinės dalies III skyriumi ir Deleguotojo reglamento Nr. 640/2014 IV antraštinės dalies II skyriumi. Tokiu atveju valstybės narės proporcingumo dėlei gali ta procentine dalimi sumažinti reikalavimų nesilaikančiam grupės nariui skirtą subsidijos dalį.

74 straipsnis

Administracinių nuobaudų dėl aplaidumo apskaičiavimas ir taikymas

1. Jei nustatomas daugiau kaip vienas su skirtingomis kompleksinės paramos sritimis susijęs reikalavimų nesilaikymo dėl aplaidumo atvejis, kiekvienam iš jų atskirai taikoma Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 39 straipsnio 1 dalyje nustatyta sumažinimo normos nustatymo tvarka.

Nustatyti procentiniai sumažinimo dydžiai sudedami. Tačiau šio reglamento 73 straipsnio 4 dalyje nurodyta bendra suma gali būti sumažinta ne daugiau kaip 5 %.

2. Jeigu pakartotinis reikalavimų nesilaikymo atvejis nustatomas kartu su kitu reikalavimų nesilaikymo ar kitu pakartotiniu reikalavimų nesilaikymo atveju, nustatyti procentiniai sumažinimo dydžiai sudedami. Tačiau 73 straipsnio 4 dalyje nurodyta bendra suma gali būti sumažinta ne daugiau kaip 15 %.

75 straipsnis

Administracinių nuobaudų dėl tyčinio reikalavimų nesilaikymo apskaičiavimas ir taikymas

Nustačius itin didelio masto, labai sunkių ar pastovių tyčinio reikalavimų nesilaikymo atvejų, gavėjui skiriama pagal Deleguotojo reglamento (ES) Nr. 640/2014 40 straipsnį apskaičiuota nuobauda, o kitais kalendoriniais metais jam neskiriamos jokios Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 92 straipsnyje nurodytos išmokos.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

76 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja septintą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.*

Jis taikomas pagalbos paraiškoms, paramos paraiškoms arba mokėjimo prašymams, susijusiems su paraiškų teikimo metais arba išmokų mokėjimo laikotarpiais, prasidedančiais 2015 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2014 m. liepos 17 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

PRIEDAS

Bendrijoje taikomas Δ9-tetrahidrokanabinolio kiekio kanapių veislėse kiekybinio nustatymo metodas

1. **Objektas ir taikymo sritis**

Šiuo metodu siekiama nustatyti Δ9-tetrahidrokanabinolio (toliau – THC) kiekį kanapių (*Cannabis sativa* L.) veislėse. Pagal šį metodą taikoma toliau apibūdinta A arba B procedūra.

Metodo pagrindas yra kiekybinis Δ9-THC nustatymas taikant dujų chromatografiją po ekstrahavimo tinkamu tirpikliu.

1.1. *A procedūra*

A procedūra taikoma augalams tikrinti, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalyje ir šio reglamento 30 straipsnio g punkte.

1.2. *B procedūra*

B procedūra taikoma Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalyje ir šio reglamento 36 straipsnio 6 dalyje nurodytais atvejais.

2. **Mėginių ėmimas**

2.1. *Mėginiai*

a) A procedūra. Iš augančių konkrečios veislės kanapių paimama kiekvieno pasirinkto augalo 30 cm dalis, kurioje yra bent vienas moteriškas žiedynas. Augalo mėginio ėmimo laikotarpis – nuo 20-os dienos po žydėjimo pradžios iki 10-os dienos po žydėjimo pabaigos; mėginys imamas dienos metu, sistemingai, kad būtų užtikrinama, jog mėginys yra būdingas tam laukui, bet iš lauko pakraščių mėginiai neimami.

   Valstybė narė gali leisti imti mėginį nuo žydėjimo pradžios iki 20-os dienos po žydėjimo pradžios, jei kiti kiekvienos auginamos veislės tipiniai mėginiai bus imami taip, kaip nurodyta pirmoje pastraipoje – nuo 20-os dienos po žydėjimo pradžios iki 10-os dienos po žydėjimo pabaigos.

b) B procedūra. Iš augančių konkrečios veislės kanapių paimamas kiekvieno pasirinkto augalo viršutinis trečdalis. Mėginys imamas 10 dienų laikotarpiu po žydėjimo pabaigos, dienos metu, sistemingai, kad būtų užtikrinama, jog mėginys yra būdingas tam laukui, bet iš lauko pakraščių mėginiai neimami. Dvinamių veislių turi būti imami tik moteriški augalai.

2.2. *Mėginio dydis*

A procedūra. Mėginį sudaro 50-ies augalų iš kiekvieno lauko dalys.

B procedūra. Mėginį sudaro 200-ų augalų iš kiekvieno lauko dalys.

Kiekvienas mėginys dedamas į medžiaginį arba popierinį maišelį stengiantis jo nesutraiškyti ir siunčiamas į laboratoriją ištirti.

Prireikus valstybė narė gali numatyti, kad prireikus imamas antras mėginys pakartotinei analizei; jį saugo augintojas arba už tyrimą atsakinga įstaiga.

2.3. *Mėginio džiovinimas ir laikymas*

Mėginius pradedama džiovinti kiek įmanoma anksčiau, bet kokiu atveju nepraėjus daugiau kaip 48 valandoms, naudojant bet kurį džiovinimo metodą, žemesnėje negu 70 °C temperatūroje.

Mėginiai džiovinami, kol užtikrinamas pastovus svoris ir 8–13 % drėgnumas.

Išdžiovinti mėginiai stengiantis jų nesutraiškyti laikomi tamsioje vietoje žemesnėje kaip 25 °C temperatūroje.

3. **THC kiekio nustatymas**

3.1. *Tiriamojo mėginio paruošimas*

Pašalinami didesni nei 2 mm išdžiovintų mėginių stiebeliai ir sėklos.

Išdžiovinti mėginiai sumalami iki vidutiniškai smulkių miltelių, kurie išbyra pro 1 mm skersmens sietelio skylutes.

Milteliai 10 savaičių gali būti laikomi tamsioje vietoje žemesnėje nei 25 °C temperatūroje.

3.2. *Reagentai ir ekstrahavimo tirpalas*

Reagentai

— Δ9-tetrahidrokanabinolis, grynas, skirtas chromatografijai atlikti,

— skvalanas, grynas, kaip vidinis etaloninis tirpalas, skirtas chromatografijai atlikti.

Ekstrahentas

— 35 mg skvalano 100 ml heksano.

3.3. *Δ9-THC ekstrahavimas*

Atsveriama 100 mg tiriamojo mėginio miltelių, dedama į centrifugą, įpilama 5 ml ekstrahento, kurio sudėtyje yra vidinio etaloninio tirpalo.

Mėginys dedamas į ultragarsinę vonią ir paliekamas 20 minučių. Penkioms minutėms įjungiama centrifuga, besisukanti 3 000 apsisukimų per minutę greičiu, tada paviršinis THC tirpalas pašalinamas. Tirpalas įšvirkščiamas į chromatografą ir atliekama kiekybinė analizė.

3.4. *Dujų chromatografija*

a) Prietaisai

— dujų chromatografas su liepsninės jonizacijos detektoriumi ir vientisas/išsišakojęs purkštuvas,

— kanabinolį gerai atskiriantis stulpelis, pvz., stiklinis kapiliarinis 25 m ilgio ir 0,22 mm diametro stulpelis, impregnuotas 5 % bepole fenilmetilsiloksano faze.

b) Kalibravimo ribos

A procedūrai mažiausiai trys punktai, o B procedūrai penki punktai, įskaitant 0,04 punkto ir 0,50 mg/ml Δ9-THC ekstrahente.

c) Eksperimento sąlygos

Kaip pavyzdys a punkte minimam stulpeliui nurodomos šios sąlygos:

— džiovinimo spintos temperatūra – 260 °C,

— purkštuvo temperatūra – 300 °C,

— detektoriaus temperatūra – 300 °C.

d) Įšvirkščiamas tūris – 1 µl.

4. **Rezultatai**

Išvados išreiškiamos dviejų dešimtųjų tikslumu gramais Δ9-THC 100 gramų analizės mėginio, išdžiovinto iki pastovaus svorio. Taikoma 0,03 g 100 g paklaida.

— A procedūra. Vienas nustatymas vienam tiriamajam mėginiui.

Tačiau, jei gautas rezultatas viršija Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 32 straipsnio 6 dalyje nustatytą ribą, kiekvienas mėginys turi būti tiriamas antrą kartą, o abiejų nustatymų vidutinė vertė laikoma galutiniu rezultatu.

— B procedūra. Rezultatas atitinka kiekvieno mėginio dviejų nustatymų vidutinę vertę.

ISSN 1977-0723 (elektroninis leidimas)
ISSN 1725-5120 (popierinis leidimas)

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT